

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 8 K na leto.

XXI. letnik.

V Ljubljani, marec 1904.

III. zvezek.

Tretja postna nedelja.

1. O nevarnem stanju povračljivih grešnikov.

In poslednje tistega človeka je hujše,
kakor prvo. Luk. 11, 26.

Predragi v Gospodu! Ravnokar ste slišali iz sv. evangelija mej drugim tudi te-le besede Jezusove: *Kadar nečisti duh iz človeka pride, hodi po suhih krajih in išče pokoja in ker ga ne najde, pravi: Vrnil se bom v svojo hišo, od koder sem izšel. In ko pride, jo najde pometeno in osnaženo. Tedaj gre in si privsame sedem drugih duhov, hujših kot on, in gredo vanjo in prebivajo tam. In poslednje tistega človeka je hujše kakor prvo.* S temi besedami je naš božji Učenik zaznamoval človeka, ki se po spreobrnjenju zopet vrača v stare grehe in imenuje stanje takega kristjana silno hudo: *In poslednje tistega človeka je hujše kakor prvo.* Zares! Hudo, zelo žalostno in silno nevarno je stanje povračljivih grešnikov! Zakaj, če kristjan po storjeni pokori zopet premišljeno in prostovoljno pade v iste grehe, katere je ravnokar obžaloval, pada vanje vedno lažje, nasprotno iz njih vedno težje vstaja in se nazadnje skorej gotovo pogubi.

Odprite sedaj svoja srca vsi tisti, ki ste se dosedaj vračali po vsaki spovedi v svoje stare ljubljene grehe; vam bom govoril danes prav posebno. Odprite svoja srca vi preklinjevalci in sužnji pijače, odprite jih tisti, ki ste živeli v sovraštvu in jezi, odpri jih ti nesrečna nečistosti in nesramnosti vdana mladina, odprite svoja srca vsi, ki svojih grešnih razvad niste opustili, zakaj vi ste tisti, ki poboljšanje vedno obetate, pa dane besede nikdar ne izpolnite;

vam veljajo besede današnjega sv. evangelija: *In poslednje tistega človeka je hujše kakor prvo*. O žalostno, silno žalostno je vaše stanje, ker povračljivi grešnik vedno lažje pada, težje vstane in svoje zveličanje skoraj nemogoče stori.

I. Kristjan, ki se po spovedi vrača v prejšnje grehe, postavlja svoje zveličanje v veliko nevarnost, ker po vsakem padcu bolj lahko in brezskrbno greši. Sv. Tomaž Akv., mož najvišje cerkvene učenosti in resnične pobožnosti, uči z mnogimi drugimi veljavnimi cerkvenimi očeti, da en smrtni greh vleče za seboj že drugega in redko se zgodi, da bi kdo delj časa ostal samo v enem smrtnem grehu. Nekateri celo trdijo, da more biti smrtni greh kazen za prej storjene grehe. Sv. Gregor piše: „Bog pravično dopusti, da tisti, ki razsvetljeni niso hoteli prav ravnati, zdaj po pravici zaslepljeni delajo, kar jim bo večje kazni zaslužilo.“ Kdor se torej vrača v stare grehe, temu Bog po pravici odtegne svojo pomoč in odreče mnoge milosti, brez katerih pamet potemni, da greha več tako jasno noče spoznati, volja oslabi, da se ga več tako krepko ne ogiblje, strah pred njim se zmanjša, vest otrpne in se več tako odločno ne oglašča. Nasprotno pa dobiva vedno večjo moč hudobni duh, skušnjave so čimdalje hujše, vstavljanje zmirom slabeje in uboga duša pada iz greha v greh, iz manjših v vedno hujše, vedno bolj lahko in pogosto. Tako učijo bogoslovci.

Predragi v Gospodu! Ali se ta nauk cerkvenih učениkov ne vresničuje nad povračljivimi grešniki? Ko si prvič storil smrtni greh, ali ni strah pretresal mozeg in kosti? Komaj si čakal, da si se rešil tega težkega bremena. Če si bil tako nesrečen, da si padel drugič v isti greh, si se sicer še vedno bal, a strah je bil že manjši in če se greha nisi hitro oprostil, padel si tretjič, četrtič, padal vedno bolj brezskrbno in pogosto, dokler se naposled niso tem grehom pridružili še grehi druge vrste in velikosti. Tolažil si se: se bom že spovedal. Spovedal si se, a navada, v katero si s pogostim padanjem zašel, te je tirala zopet v grehe, šel si dalje, volja je slabela, strah pred grehom ginil, postal si grešnik, ki se je vračal in se vrača še vedno v staro grešno navado. Nad teboj so se vresničile besede sv. Gregorija: „Duša nikdar ne obleži tam, kamor pade; če enkrat prostovoljno greši, tira jo hudobni duh v vedno hujše grehe.“ Storil si en smrtni greh, drugi so prišli hitro za njim, uboga duša se je pa valila boječe in nemirno v brezno pogubljenja. Zastonj so bili opomini staršev, svarjenje spovednika

besede pridigarja, brez vspeha žuganje večnih kazni, obetanje nebeškega plačila; vse zastonj! Po pravici govori sv. pismo: *Ko saide hudobnež na dno pregreh, potem saničuje opomine.* Zgledov za to imate dovolj. So sinovi dobrih slovenskih mater, ki so v začetku živeli verno in zgledno, a strast, ki jih je vsled vračanja v prejšnje grehe zapeljala v grešno navado, ta jih je vlekla iz hudobije v hudobijo, postali so mrzli, postali trdovratni. Njih grešno življenje — ne prepričanje — jih je pripravilo ob vero in sedaj zaničujejo vse, kar je sveto in krščansko.

Toda mej vami, upam, ni še nihče tako daleč prišel. A vendar se morebiti ta ali oni tolaži: „Še sedaj, potem pa nikdar več.“ — Nesrečni izgovor, žalostna tolažba! „Še sedaj, potem ne več!“ O koliko tisoč in tisoč jih je ta goljufiva beseda že prevarila, koliko jih spravila v pekel! Sam hudobni duh vam je navdihnil ta nesrečni izgovor: „Še sedaj, potem ne več.“ Hudič je zadovoljen, da vas spravi le v en greh; ako je to dosegel, je dosegel vse. En greh stori ti, drugi bodo sami prišli. — Pri spovedi si rekel: „Raje smrt pretrpeti, kakor še en sam smrtni greh storiti.“ Ali si sklenil tako? „Sem“, odgovarjaš. Kolikokrat pa? „O že pogosto; morebiti več ko dvajset, več ko petdesetkrat.“ In sedaj? Sedaj pa praviš: „Še enkrat.“ Kje je tvoj trdni sklep? „Še enkrat, potem nikdar več!“ Samemu sebi verjeti ne moreš. Vzemimo to-le za zgled: Ti imaš hlapca, ki je pijanec. Prigovarjaš mu, naj pijančevanje opusti. Hlapec te sluša, gre k spovedi, obljubi spovedniku in tebi, da se ne bo več napil. Čez par dni je zopet pijan, zopet obeta: „nikoli več“, a čez nekoliko časa je ravno tak, kakor poprej in sedaj naj obeta kolikor hoče, ti mu verjeti ne moreš. — Kaj pa sebi, ki si poboljšanje že tolikokrat obetal, obetal samemu Bogu, ali moreš sebi verjeti, da boš res samo enkrat še tisti greh storil, potem pa nikdar več? Ali odloči trdno: „nikoli več, tudi sedaj ne“, ali pa bodi prepričan: Če boš le še enkrat prostovoljno tisti greh storil, grešil boš še večkrat, grešil pogosto, grešil do smrti, zakaj, kdor se v greh vrača, ta vedno bolj lahko pada, pa silno težko vstane.

II. Da! Silno težko vstane! Dokaz za to si nam ti sam, dokaz nam je hudobni duh, dokaz nam je tudi Bog.

Kdor se v grehe vrača, pade gnan od nebrzdanih strasti, v grešno navado, katero sleči in odpraviti stane trdega boja. Zato pravi pregovor: „Navada je železna srajca.“ In sv. Bernard piše, da je treba pri povračljivem grešniku vsegamogočne roke Boga

samega, če hoče, da se spreobrne, ker je navada prišla v drugo naturo. Težko je odpraviti kako telesno navado n. pr. kajenje; še veliko težje pa je odpraviti notranje navade, katere zahteva ne samo telo, ampak tudi duša, razum in volja. Grešnik se želi poboljšati, a kaj pomagajo prazne želje? Sv. pismo pravi: „Hudobneža bodo umorile njegove želje.“ Grešnik obeta, sklepa, včasih že skorej hoče, toda zastoj! Navada, njegova druga natura, premaga, zopet pade. Bog sam kliče, vabi, obeta plačilo, toda navada zmaga, on pade. Bog žuga, tepe, kaznuje na premoženju, časti, zdravju, a grešnik se ne gane; spozna, da dela hudo, spozna in vendar ne jenja, zakaj „navada je železna srajca“. Sv. Avguštín piše: „Vidiš, kako hudo delaš, kako grdo delaš, a vendar delaš. Zmagati navado, trd boj.“ Težko, silno težko je zapustiti grešno navado in zato v stare grehe vračajoči se grešnik zelo težko zopet vstane. O njem veljajo besede preroka Jeremija: *Kaj vpiješ savoljo svojega potrtja? Neozdravljiva je tvoja bolečina.* (30. 15.). Neozdravljiva, ker je greh prešel v navado, neozdravljiva, ker taki grešnik pomočkov noče rabiti. Ne moli ne, za pridige ne mara, cerkve se ogiblje, spovednice se boji — vse zastoj! „Zmagati navado, trd boj!“

Od strani grešnika so, kakor vidite, ovire zelo obilne in velike, tako, da mu je v resnici težko vstati. Te težave pa poveča še hudobni duh, ki, po besedah sv. Petra, *hodi okoli kakor rjoveč lev in išče koga bi pošrl.* Če se grešnik spreobrne, napne ta lažnik od začetka vse svoje moči, da zopet pade, ga trdno drži, da ne vstane. Nečistniki, pijanci in enaki grešniki bi se radi vrnili na pravo pot, a hudobni duh jim slika njihov greh za nekaj dobrega, za nekaj potrebnega, česar pustiti ne morejo, pustiti ne smejo. Oderuhom in goljufom slepi oči, slepi razum z bogastvom, z zlatom in srebrom, da nebeških dobrot prav ne spoznajo; sužnjem nesramnosti kaže svetno veselje in vživanje kot nekaj neobhodno potrebnega in prevari razum, zapelje voljo, da delajo tisto, čemur se vstavlja vest in srce; častihlepnim potegne čast in slavo kot gosto meglo pred oči, da minljivosti sveta ne spoznajo. Tako slepi hudobni duh vsakega na svoj posebni način. Nasprotno pa zvijačno zakriva hudobijo greha ali jo vsaj zmanjšuje in slika Boga le kot usmiljenega Očeta, ki najraje prizanaša. Vrh tega pa stavi težave spreobrnjenja pred oči v največji velikosti, stavi pred oči strah pred ljudmi, tolaži s starostjo itd., dokler grešnik omamljen ne obleži v blatu pregreh in ne zre slednjič obupno mrti v obraz.

Kolikor večjo moč ima pa hudobni duh, toliko bolj se umika Bog. Če hoče grešnik vstati iz grešne navade, potrebuje pomoči milosti božje. Enkrat, dvakrat, že pogosto te je Bog podpiral; če te bo pa podpiral še nadalje, kdo ve? Pogosto si že obetal popboljšanje, pa nikdar nisi izpolnil dane besede. Ali se ne pravi to zasmehovati Boga? Ljudje ničesar bolj ne zamerijo, kakor prelomljenje dane besede. Izneveri se prvič, drugič, nihče več ti ne zaupa. In Bog? Ali naj se on edini dá zaničevati? On, neskončno sveti? *Ne motite se, bratje*, govori sv. Pavel, *Bog se ne dá sasmehovati*. Navadno Bog takega grešnika nekaj časa kliče in čaka; nazadnje pa premaga nad neskončnim usmiljenjem neskončna pravičnost, Bog odtegne svoje milosti, grešnik v grehah nadaljuje svoje življenje in v grehah ga konča.

III. Glej nesrečni grešnik nevarnosti svojega zveličanja! Če se vračaš v grehe, vedno bolj lahko padaš, težje vstaneš. Še več! Tvoje zveličanje je skoraj nemogoče.

Nemogoče? Nemogoče zveličati se? Grozna beseda, ostra sodba! Ali ne trdim preveč? O da bi bil izrekel te strašne besede iz lastnega nagiba, iz pretiranja ali prevelike gorečnosti, preklical bi jih iz srca rad. Toda kaj pomaga, ako jih prekličem, če pa nasprotno odločno kliče sv. apostol Peter: *Nemogoče je, da bi se zopet k pokori prenovili oni, ki so bili že rassvetljeni, ki so okušali tudi nebeški dar in so bili deležni sv. Duha... in so padli*. Nemogoče je, da bi se grešnik, ki se vrača vedno v stare grehe, obrnil k stanovitni pokori, brez prave pokore mu je pa tudi nemogoče zveličati se. Nemogoče! Te strašne besede torej preklicati ne morem, preklicati ne smem. A tudi v obupnost vas spraviti ne morem, ne smem. Stvar je treba pojasniti.

Na svetu so stvari, ki so brez čudeža popolnoma nemogoče, druge so pa mogoče same na sebi, vendar pa skušnja uči, da se navadno ne posrečijo in mi pravimo, ni mogoče. Nemogoče je, da bi človek brez vsake druge priprave ko tič letal po zraku, ni pa nemogoče, da bi šel ti stokrat po enem potu in bi stopil z vsakim korakom vseh stokrat vedno na isto mesto; to nemogoče ni, a poskusi, posrečilo se ne bo in ti praviš: to je nemogoče. Ravno tako tudi pri povračljivem grešniku ni popolnoma nemogoče, da se zveliča, da, prav mogoče je celo, da se zveliča, a skušnja uči, da taki navadno do smrti živijo v grehah; pregovor pa pravi: „Kakršno življenje, taka smrt.“ K spovedi hodijo, pa kdo more verjeti, da se svojih grehov resnično tudi v srcu

kesajo, da imajo trden sklep, če se pa po vsaki spovedi nazaj vračajo, ali pa pri spovedi še celo kaj zamolčijo? Spovedi takih so večkrat zelo slabe, pogosto neveljavne, božjerpne. Vrh tega pa grešniki te vrste grešijo zoper sv. Duha, ker predrzno zaupajo na milost božjo. O teh grehih pa pravi Jezus, da ne bodo odpuščeni ne na tem svetu, ne na drugem. Bog je sicer pripravljen odpustiti tudi te grehe, a grešnik ni pripravljen poboljšati se; brez poboljšanja pa tudi ni odpusčenja. Glejte torej, v koliko nevarnost postavi povračljivi grešnik lastno dušo. Navadno se vresničijo besede sv. Atanazija: „Grešnik, ki se vrača vedno v stare grehe, navadno nespokorjen umrje, umrje v obupnosti, umrje v večno pogubljenje?“

Predragi v Gospodu! Pomislite sedaj še enkrat sami, v koliki nevarnosti so povračljivi grešniki: vedno lažje pada, težko vstane, pa se tudi silno težko zveliča. Če imajo katerega izmed vas nebrzdane strasti in grešne navade vklenjenega, o raztrgajte te nesrečne vezi v dobri spovedi, pa se potem več ne dajte premagati. Pogum velja in srčnost! Za večno zveličanje se gre. Z božjo pomočjo, z gorečo molitvijo in pogostim prejemanjem svetih zakramentov morete vse doseči. Na delo tedaj, dokler je čas, da ne bo kdo prepozno spoznal, kako resnične so besede: *In poslednje tistega človeka je hujše kakor prvo.* Amen. P. S. Z.

2. Sv. križev pot — šola presv. Srca Jezusovega.

III, VII, IX. postaja.

Ponižal se je samega sebe.

Fil p. 2, 8.

Mnogo najraznejših križev in težav obišče človeka v njegovem življenju. Sedaj ga obišče pomanjkanje, sedaj se oglasi bolezen, sedaj mu ljudje delajo bridke ure s krivičnim obrekovanjem in sovraštvom, sedaj mu zopet smrt vzame kako ljubljeno osebo. Človeško srce res skoraj ne more biti, da ga ne obdaja trnjeva krona. Toda dokler ti križi prihajajo posamezni, drug za drugim, jih človek še prenaša. A kedar vsi pridejo naenkrat, kedar se kupa trpljenja naenkrat vsa izlije na človeka, tedaj pa človek obnemore in pade pod težo križa, ki mu ga naloži božja previdnost. Ista se je godila tudi našemu Gospodu in Zveličarju Jezusu

Kristusa. Ko je bil zapustil Oljsko goro in vrt Getzemani, so ga obiskovali križi drug za drugim, eno trpljenje je takorekoč drugemu dajalo roko. Ko pa naloži križ na svoje rame, ko nastopi strašno pot na goro Kalvarijo, se je pa kupa trpljenja vsa razlila nad njegovo glavo. Zato se nam ni čuditi, ako beremo, da je obnemogel in trikrat padel pod križevo težo. Na to nas spominjajo tretja, sedma in deveta postaja in nam obenem odkrivajo lepoto presv. Srca Jezusovega, ki nam v trojnem padcu razodeva

1. svojo veliko ponižnost ter

2. nas v nena, da se tudi mi ponižamo, ako hočemo biti kedaj povišani.

I. Ko je bil Jezus Kristus sprejel težki križ na svoje rame, ni še storil kakih 80 korakov, že pade ves onemogel na tla. Pa kdo bi se temu čudil? Ako pomislimo, koliko krvi je Jezus izgubil pri bičanju, trnjevem kronanju, se moramo le čuditi, da se to že prej ni zgodilo, da sploh ni mrtev obležal pod križem. A Gospod se dvigne ter zopet dalje nese težki križ. Pri vratih Jeruzalemskega mesta in potem še v vzočju gore Kalvarije ga zapusté moči, da v drugič in tretjič pade pod težavnim bremenom. Že prej je veliko trpel, a ti padci so mu bolečine še povečali, zakaj križ mu je trnjevo krono še bolj pritisnil na glavo, povečal rane na telesu. Kdo bi pač mogel popisati bolečine, katere je Gospod trpel že samo na telesu, kaj šele na duši. Trojni padec je sicer občutljivo zadel njegovo telo, a še občutljivejše njegovo srce, njegovo dušo.

Kolikor višji je človek, tem globokejši, tem bolj občutljiv je njegov padec. Človek, ki je bil v revščini rojen, ne čuti toliko svoje revščine, svojega pomanjkanja. O kako huda je pa revščina za tistega, ki je bil nekdanj bogat, a je padel v revščino. Kako hudo je visokemu uradniku ali častniku, ako ga izpodé iz službe ali ga ponižajo za navadnega služabnika ali prostaka. Ta padec je tako hud, da ga mnogi niti prenesti ne morejo, da si raje končajo življenje, kakor da bi živeli v tolikem ponižanju. Sedaj pa, dragi v Kristusu, pogledjte ljubega Jezusa. On, najvišji vladar nebes in zemlje, najpremožnejši, ki je bil v najvišji časti — on sedaj leži pod križem v cestnem prahu na tleh, zasramovan in zaničevan kot največji hudodelnik. Ali si morete misliti, koliko je trpelo njegovo presv. Srce? Pa kaj je še to? Mislite si, da bi očeta njegov lastni sin, kateremu je izročil vse svoje premoženje,

pahnil iz hiše, pahnil v največjo revščino. Mislite si, da bi kralja njegovo lastno ljudstvo, kateremu je vedno razodeval veliko ljubezen, mu delil neprestano dobrote; da bi ga to ljudstvo pahnilo s prestola, pahnilo v revo in sramoto. Kako občutljiv bi šele ta padeč bil za očeta, za kralja! A glejte, isto se je godilo našemu Gospodu. Njegovo lastno ljudstvo, njegovi otroci, katerim je vedno razodeval največjo, pravo očetovsko ljubezen, so ga takorekoč pahnili s prestola, pahnil v toliko revo in sramoto. Kako hudo je torej moral deti ta trojni padeč njegovemu presv. Srcu. Pa tudi to še ni vse.

Ako človek pade v revščino, večinoma še najde ljudi, ki ga tolažijo, mu pogum dajejo, pomagajo po svojih močeh. Ne pa tako naš ljubi Jezus. Kamorkoli se ozre, ne najde nikogar, ki bi ga tolažil; še tisti, ki bi ga mogli in hoteli tolažiti, še tisti mu s svojim trpljenjem povečajo žalost in bridkost. Toda glejte, dragi v Gospodu, ko marsikomu pri padcu v revščino in sramoto poide pogum, da si celo konča življenje, Jezus ni izgubil poguma. Zakaj? Zato ker je sam tako hotel, ker je bilo to vseč njegovemu ljubezni polnemu, nad vse ponižnemu Srcu. — *On se je samega sebe ponižal*, nam kliče apostol, da bi nas zopet povzdignil. Človeški rod je bil vsled greha prvih staršev padel globoko, strašno globoko. Zašel je bil v najstrašnejšo, najsramotočnejšo sužnost hudobnega duha. Sam si iz tega globokega propada nikakor ni mogel pomagati. Zato se je Jezus Kristus ponižal, da bi nas povzdignil k časti otrok božjih, da bi nam zopet odprl nebeška vrata, odprl nebeške zaklade. Vse njegovo življenje je bila cela, nepretrgana veriga samih poniževanj. Ponižnost njegovega srca se je že razodela takoj ob njegovem prihodu. Za mater si ni izbral kake imenitne osebe, ampak ubogo nepoznato devico Marijo. Ko stopi na svet, si ne izbere v ta namen bogate kraljeve palače, ampak ubog, zapuščen hlev. Nepopisna ponižnost je bila že v tem, da je on, večni, vsemogočni Bog, si privzel človeško naravo, hlapčevsko podobo; a on s tem ni bil zadovoljen, ampak si je v tej ponižni podobi vedno iskal poniževanj, on je hotel biti zaničevan, kakor pravi prerok Izaija, *najnižji med človeškimi otroci*. (Iz. 53, 3.) Dopustil je, da so ga prištevali med hudodelce, ga obdolževali raznih hudobij, ga imeli za norca, ga oblekli v obleko norcev, ga usmrtili na križu, kjer je umrl med dvema razbojnikoma, kakor da bi bil največji izmed njih. Pa kdo bi mogel našteti vsa poniževanja, katera je

radovoljno sprejelo presveto Srce Jezusovo, da bi nam razodelo svojo nepopisno ponižnost.

II. To pa je storilo vse iz ljubezni do nas, da bi nas rešilo iz globokega prepada, kamor je bil človeški rod privedel napuh prvih staršev. S čim naj mu povrnemo to ljubezen? Ko je bil Jezus Kristus pri zadnji večerji apostolom noge umil, ko jim je razodel ponižnost svojega srca, ki se je iz ljubezni do njih tako zelo ponižalo, jim je zaklical: *Zgled sem vam dal, da tudi vi tako storite, kakor sem jas storil.* Isto kliče tudi nam Jezus Kristus pri tretji, sedmi in deveti postaji. On se je ponižal iz ljubezni do nas, ponižajmo se tudi mi iz ljubezni do njega. Pri teh treh postajah utrgajmo v vrtu njegovega srca lepo cvetko ponižnosti ter si jo presadimo v svoje srce.

To ponižnost svojega srca pa razodevajmo v prvi vrsti do Boga, da namreč z vernim srcem sprejemamo nauke, katere nam oznanja po svoji cerkvi. Vsaka nevera in brezverstvo je napuh. Ko je Bog Faraonu poslal Mojzesa s poveljem, da naj izpusti Izraelce, je Faraon rekel v svojem napuhu: *Jas ne poznam gospoda, ki bi bil nad menoj.* Ravno tako delajo danes le premnogi. V svojem napuhu nočejo poslušati cerkve, katero jim Bog pošilja, da jim oznanja njegove nauke, njegova povelja in se delajo, kakor da bi ne imeli nobenega gospoda, Boga, nad seboj. Kolika nespamet! Prav je rekel neki imeniten mož: „Brezverec je za norišnico ali pa za kaznilnico, ker je brezveren iz neumnosti ali pa iz hudobije.“ In kolika nesreča, kolika škoda čaka take ljudi. *Kdor veruje, nas zatrjuje sam Jezus Kristus, bo sveličan, kdor pa ne veruje, bo pogubljen.* Zato se, moji dragi, ponižajmo pred Bogom, verujmo radi in trdno, kar nam oznanja po katoliški cerkvi. Ako nam pa to včasih težko de, pogledjmo na one tri postaje, kjer vidimo Jezusa Kristusa ležati zaradi nas na tleh v tolikem ponižanju. Iz ljubezni do nas se je ponižal, ponižajmo se tudi mi iz ljubezni do njega pred nebeškim Očetom.

Ponižajmo se pa tudi pred svojim bližnjim, zlasti pred svojimi predstojniki, starši, dušnimi pastirji, sv. cerkvijo, ki nam oznanja razne zapovedi. Zakaj je danes tako hudo na svetu? Zato, ker svet ne pozna več pokorščine, ponižnosti. Nihče noče več biti drugemu podložen. Temu je pa vzrok edino le napuh. Otroci se nočejo, ko komaj malo odrastejo, več ponižati pred svojimi starši, verniki ne več pred svojimi dušnimi pastirji, češ, kaj nam

pa imajo ti zapovedovati; verniki nočejo izpolnovati cerkvenih zapovedi, ker se nočejo ponižati pred sv. cerkvijo. Sv. cerkev, škofje prepovedujejo branje slabih, veri nasprotnih knjig, časopisov in spisov, a napuh le premnoge zadržuje, da tega ne poslušajo. Sv. cerkev zapoveduje velikonočno spoved, oznanjuje post, a le premnogim brani napuh, da ne izvrše teh zapovedi. In kolika škoda ne izvira iz tega napuha! Ali se ne prepričujemo o tem skoraj vsak dan? Pa kaj šele pride. Strašno se bodo izpolnile besede Gospodove: *Kdor se povišuje, bo ponižan*. Strašno ponižanje čaka človeški rod, ako se ne bo učil ponižnosti od presvetega Srca Jezusovega. Zato se ponižujmo, bodimo pokorni svojim predstojnikom, zlasti sv. cerkvi, da ne bomo ponižani, ampak kakor nam Gospod obljubuje, povišani. Ako se pa v nas vzdiguje napuh, se pa ozrimo na Gospoda v prahu ležečega. On se je tako globoko ponižal pred svojim nebeškim očetom in to iz ljubezni do nas, ponižujmo se tudi mi iz ljubezni do njega, da izpolnjujemo zapovedi bodisi božje ali cerkvene, ker le potem in na ta način bomo povišani, bomo dosegli, kakor nas sam zatrjuje, večno zveličanje.

Slednjič se ponižajmo tudi, ako nas zadene roka Gospodova, ako pademo iz zdravja v bolezen, iz premoženja v revščino itd. Ako se nam zdi, da nam ne bo mogoče prenašati težkega križa, pod katerim ječimo, zatecimo se h križevemu potu, pogledjmo na tretjo, sedmo in deveto postajo, in radovoljno se bomo ponižali pod težkim križem, ne bomo godrnjali nad roko Očetovo, ki nam ga je naložila, ampak še hvaležni bomo nebeškemu Očetu, ki nam daje priliko, da moremo kaj storiti za nebesa.

Ko so si Španci prisvojili deželo Mehiko, so iskali povsod le zlata in edino le zlata. Ker jim ga Mehikanci niso hoteli radovoljno izročiti, so jih mučili na vse mogoče načine. Mehikanskega cesarja Gvatimozina in njegovega služabnika so položili celo na žareče oglje, da bi ju tako prisilili, da bi jim povedala, kje da imajo skrite zaklade. V tej strašni muki se je služabnik vedno oziral na cesarja, kdaj bo ta ali sam povedal ali mu vsaj dopustil, da sme povedati, kje da so dragocenosti. Kralj mu pa zakliče: „Poglej sem, ali mar jaz ležim na rožah?“ — Hotel mu je reči: Ako jaz, tvoj kralj, toliko trpim, zakaj bi ti, moj služabnik, ne mogel istega trpeti?

Isto kliče tudi nam presv. Srce Jezusovo pri tretji, sedmi in deveti postaji.

Ako se je on, naš Gospod, Stvarnik, kralj, mogel toliko ponižati, zakaj bi se mi, njegovi otroci, njegovi služabniki, ne mogli

ponižati. Ponižajmo se torej, zgled presv. Srca Jezusovega naj nas vnema, da ponižno vklonimo svojo glavo pred Bogom in ljudmi, potem bomo tudi mi enkrat, kot je bil on, povišani ter od njega prejeli krono življenja. Amen. *J. M. Seigerschmid.*

3. Prijatelji in sovražniki sv. križa.

III. Sv. Janez in človeška duša, Simon in meso.

Kateri so Kristusovi, so svoje meso križali z grehi in željami vred.

Gal. 5, 24.

Sveti križ ima velike, mogočne prijatelje; slišali smo že, kako je Jezus Kristus, on Bog in človek skupaj, ljubil sv. križ, in ga še ljubi, kako ga časti in odlikuje. Slišali smo, kako je Marija, presveta Mati našega božjega Zveličarja, ljubila križ in ga še ljubi, s kolikšnim sočutjem se je vdeleževala zaničevanja in trpljenja Jezusa križanega in kako se zdaj vdeležuje tudi slave in veselja križanega Jezusa v nebesih. Slišali smo dalje, kako je tudi sveta katoliška cerkev, nevesta in mati duhovnega telesa Jezusa Kristusa, ljubila križ, ga še ljubi, časti in odlikuje, da se še celo po zgledu sv. apostola Pavla hvali s križem; in res, kje bi se mogel najti, pravi, pobožen katoliški kristjan, ki bi ne častil Kristusovega križa, ki bi sv. križa pobožno ne narejal, podobe križanega Jezusa ljubeznivo ne pogledoval, s hvaležno ljubeznijo ne poljuboval?

Koliko bi se jih pa vendar našlo, ki bi voljno, potrpežljivo in v voljo božjo vdani prenašali križe in težave, ki jih zadevajo, ali da bi celo ljubili križ, ki ga jim Bog pošlje? Dasiravno namreč ljubijo in časté taki Kristusov križ, vendar ne ljubijo svojega križa, ki ga jim Bog pošlje. Od kod tako nasprotje? Ali pride mar to od hudega duha? Hudi duh sicer sovraži križ, pa kateri dobri kristjan bi hotel z njim stopiti v zavezo? Saj se dobé tudi pobožne in bogoljubne duše, ki so Bogu vdane, vendar svojega križa ne ljubijo in se ga bojé in ga iščejo otresti. Od kod to pride? Glejte, to pride od našega mesa, t. j. od hudega nagnjenja, ki je v človeku zaradi izvirnega greha. *Duh je voljen, meso je slabo.* To hudo nagnjenje v človeškem mesu sovraži križ in se mu upira in hoče tudi človeško dušo zapeljati v sovraštvo do križa. In tako imamo mi sami v sebi šibkega prijatelja in pa močnega sovražnika križa, in ta dva je treba poznati, da ne bomo škode trpeli za se-

danje in prihodnje življenje. Sv. apostol Janez, za Marijo Devico najzvestejši prijatelj Kristusovega križa, je nam predpoda pobožne, bogoljubne človeške duše, ki ljubi križ; Simon Cirenejski pa, ki je bil od začetka sovražnik križa, in ki ga je prisiljen Kristusu pomagal nesti, je podoba človeškega mesa, ki se zoperstavlja križu in duši. — O teh dveh prijateljih sv. križa, namreč o sv. Janezu apostolu in o pobožni človeški duši, in o teh dveh sovražnikih sv. križa, namreč o Simonu Cirenejskem in o človeškem mesu vam hočem danes govoriti v imenu križanega Jezusa in žalostne Matere božje.

I. Sv. apostol Janez je bil od svoje mladosti razen Marije Device najljubeznivejši tovariš v družbi našega božjega Zveličarja, on je sicer čez vso primeroma manj kakor preblažena Devica Marija, pa je vendar po nedolžnosti in ljubezni Mariji tako podoben, da ga v svojih mislih zmerom radi Mariji na stran postavljamo; videti je tudi, da je potem, ko je sv. Jožef srečno v Gospodu zaspal, nekako nedolžni sv. Janez stopil na njegovo mesto in postal varih preblažene Device Marija; deviška čistost je bila, s katero se je sveti Janez pred vsemi drugimi apostoli najbolj odlikoval in ž njo nekako posebno vrednost zadobil. Vendar pa bi se mi zelo motili, ko bi mislili, da je bil sv. apostol Janez šibek in boječ mladenič; ne, marveč srčen je bil in ves vnet za vsako dobro reč. Kako goreč je bil za vse dobro, se lahko spozna iz tega dogodka: enkrat niso hoteli Samaritani Jezusa sprejeti, sv. Janez je pa pri tem s svojim bratom Jakopom izrekel željo, da naj pride ogenj iz nebes in pokonča trdovratne in trdosrčne ljudi; zato so njega in njegovega brata začeli imenovati „gromova sinova“. Sveti Janez je tisti apostol, katerega je Jezus posebno ljubil, kateremu je dovolil, da je pri zadnji večerji na njegovih prsih slonil, in kateremu je Jezus največ razodel o nebeških skrivnostih, in mu zlasti razodel ljubezen svojega božjega srca; zato je tudi on toliko pisal o ljubezni do Boga in do bližnjega. Zavoljo deviške čistosti je Jezus sv. Janezu pri vseh priložnostih posebno ljubezen skazoval. Njega je s sv. Petrom in Jakopom seboj vzel na goro Tabor, kjer se je spremenil; njega je Jezus s tema dvema apostoloma seboj vzel, ko je Jajrovo hčer k življenju obudil in ko je šel molit na vrt Getzemani. Pa tudi sv. Janez je skazoval Jezusu prav posebno ljubezen; on ni zapustil Jezusa ko so ga vojaki zvezali in pred sodnike peljali, marveč ga je tje spremljal; on je

spremljal z Marijo Jezusa, ko je težki križ nesel na goro Kalvarijo, on ga med križanjem ni zapustil in je stal z Marijo vred pod križem z nepremagljivo zvestobo in neizrekljivo dušno bolečino in žalostjo, kakor jo je le mogla čutiti njegova duša, ki je bila polna pristrčne ljubezni do Jezusa. Zato je pa tudi Jezus njemu ljubljenu in čistemu učencu izročil to, kar je bilo njemu najljubše in dražje, namreč svojo ljubo Mater, rekoč: *Sin! glej svojo Mater!*

Kakor se je pa sv. apostol Janez vdeleževal Kristusovega zaničevanja in trpljenja in je tako kazal ljubezen do Kristusovega križu, tako je voljno trpel tudi zaničevanja in bolečine svojega križa zvesto do smrti. Kajti tudi on je prestal za svojega ljubega Zveličarja marsikatero bolečino, ne samo preganjanja in zaničevanja, ampak tudi mučenje; on je bil v vrelem olju v kotlu kuhan, kar mu pa ni nič škodovalo; prenašal je kot apostol mnogotere križe in težave s svetim veseljem v zvesti ljubezni do Jezusa noter do smrti. Zavaljo krščanske vere je bil preganjan na otok Patmos in tam mu je bilo veliko prihodnjih reči v ozir krščanske cerkve razodetih; videl je tam v duhu mnogotera preganjanja in zmage in osode sv. cerkve do konca sveta; videl je tudi v duhu, kako lepa so prebivališča svetnikov v nebesih. Vse to popisuje sveti Janez v preroški knjigi, ki se imenuje „skrivno razodenje“ svetega Janeza. Tako se je sv. apostol Janez pokazal ne le zvestega prijatelja Kristusovega križa, ampak je tudi sam svoje križe voljno prenašal do smrti.

Deviški učenec sv. Janez nam je podoba človeške duše, ki jo je Bog potem, ko je človeško truplo iz prsti vstvaril, vdihnil v človeka, da je potlej človek živel. Duša človeška je pa vstvarjena po božji podobi, zato je prišla kot posebna stvar naravnost od Boga v človeka. Zato pa tudi gré po smrti telesa telo nazaj v zemljo, iz katere je vzeto, duša pa se povrne k Bogu, ki jo je dal. Ker je torej človeška duša prišla od Boga in tako rekoč iz nebes, od tod pride hrepenjenje človeške duše po Bogu in po nebesih. Sedaj telo in pozemeljske reči dušo motijo in zadržujejo, ali ko se duša v smrti od telesa loči, takrat je njeno hrepenjenje po Bogu in nebesih neizrekljivo veliko, in zato je tudi ena izmed najhujših bolečin vernih duš v vicah posebna ta, da se njih goreča želja, k Bogu priti, tako dolgo ne spolni. Kajti kot božja stvar in podoba želi sleherna duša biti pri Bogu, svojem Očetu in stvarniku, in pri Kristusu, svojem odrešeniku, in pri sv. Duhu, svojem posvečevalcu.

Sicer je človeška duša zaradi izvirnega greha svojo prvo lepoto zgubila; vendar pa je podoba božja, če tudi oslABLJENA, v njej še ostala. Ostala je duši še pamet, s katero more Boga spoznati in ostala ji je prosta voljo, s katero more dobro izvoliti in hudo opustiti. Vendar pri vsem tem bi duša sama od sebe ne mogla Boga prav spoznati, se hudega varovati in po Bogu in nebesih hrepeneti. Ali prišel je Sin božji kot Zveličar na svet, s svojim nebeškim naukom je človeško pamet razsvetlil, da zdaj spozna bolje Boga in njegovo sveto voljo in tudi pot, po kateri je treba hoditi, da pride človek v nebesa. S svojim trpljenjem in križem nam je Kristus zaslužil sv. zakramente, s katerimi se človeška duša ne le očičuje grehov, ampak tudi dobiva oslABLJENA človeška volja moč, da lažje spolnuje voljo božjo, se greha varuje in dobro dela. Z lučjo sv. vere zdaj spoznava človeška duša, da je sveti križ Kristusov studenec vseh milosti, studenec svetih zakramentov in vseh blagoslovov, orodje, s katerim je rešena večnega pogubljenja, in zdaj lestva, po kateri more priti v nebesa. Zato je tudi pobožni in verni krščanski duši neizrekljivo ljub in drag sv. križ, ker se mu ima zahvaliti za toliko milosti; zato je tudi dobra in pobožna krščanska duša prijateljica sv. križa.

Vendar pobožna in bogoljubna krščanska duša ne ljubi le samo Kristusovega križa, ampak ljubi iz ljubezni do križanega Jezusa tudi svoje križe in jih voljno prenaša, ker vé, kar Kristus pravi: *Kdor hoče za menoj priti, naj sam sebe sataji*, (t. j. naj svoje hudo nagnjenje v sebi premaguje in si tudi kako sicer pripuščeno veselje odreče); *naj vsame svoj križ nase*, (t. j. naj križe in težave, ki ga zadevajo, voljno prenaša) *in naj hodi za menoj*, (t. j. naj ima Kristusovo življenje pred očmi in naj ga posnema). (Mat. 16, 24...) In sv. apostol Pavel pravi: *Kateri so Kristusovi, so svoje meso križali s grehi in željami vred.* (Gal. 5, 24.) In res, prečudno je, in vendar resnično: Duša, ki je vsa vneta od ljubezni do križanega Jezusa, hoče nekako tudi s Kristusom križana biti; zato pravi sv. apostol Pavel: *S Kristusom sem na križ pribit.* (T. j. v mislih in željah.) (Gal. 5.) Tako duša noče nič videti, kot Križanega, nič slišati, kakor o Križanem, to je njena knjiga, njeni počitek, njeno veselje, njena ljubezen.

Pa morebiti kdo poreče: to ni mogoče. Ali življenje mnogih svetnikov nam pričuje, da je to mogoče in se je zgodilo.

Mislimo le na sv. Andreja apostola. Ko je bil v ječi nesmiljeno bičan, je bil potem obsojen v smrt, da bi bil križan.

In ko je to slišal, je bil vesel, kakor da bi stradanega povabili k najboljši gostiji. Ko je križ od daleč zagledal, ga je prisrčno pozdravil, rekoč: „Bodi pozdravljen, o ti dragi križ! kako dolgo sem te pozelel, kako prisrčno ljubil, kako neprenehoma iskal, zdaj si mi vendar pripravljen! Odvzemi me tedaj, o sveti križ proč od ljudi in izroči me mojemu učniku Kristusu, da me po tebi sprejme, ki me je po tebi odrešil.“ Ko je pa do križa prišel, ga je objel, poljubil, in se pustil na križ razpeti, in se je na križu veselil, da je postal Kristusu križanemu podoben. Na križu razpet je kazal največo potrpežljivost in je celo iz križa doli pridigoval. In ko je že dva dni v groznih bolečinah na križu visel, in ga je hotelo ljudstvo rešiti, je prisrčno Kristusa prosil, da, kakor je on za zveličanje sveta umrl na križu, tako naj skaže tudi njemu milost, da iz nasprotne ljubezni do njega umrje, kar se je kmalo potem zgodilo. Kolikšno ljubezen do križa je pač sv. Andrej s tem razodeval! —

Ali mislimo na sv. Terezijo, ki je v velikih križih in v trpljenju rekla: „Gospod! ali trpeti ali pa umreti!“ Ali pa mislimo na sv. Marijo Magd. Paciško, ki je imela navado reči: „Ne umreti, ampak trpeti!“ —

Pa porečeš, o kristjan: „To so bili svetniki, ki so imeli milost od Boga, da so voljno trpeli vse svoje križe iz ljubezni do Boga.“ Ali tudi nam Bog deli svoje milosti že od otročjih let, in s temi bi zamogli tudi mi križe in težave voljno prenašati. Ko sem že pred več leti za smrt bolnega moža obiskal, ki je tudi kmalu potem umrl, mi je rekel: „Veliko trpim, pa bi rad še več, če je volja Božja in potreba za nebesa.“ Glejte, kako tudi navadni kristjani s pomočjo milosti božje križe in težave voljno trpé, če tudi niso svetnikom prišteti. Da so pa mnogi kristjani zaradi križev nevoljni ali sovražniki križa, pride od tod, ker svojega mesa ne križajo z grehi in hudobijami vred, česar se hočemo prepričati v drugem delu.

II. Ko je naš božji Zveličar s svojim težkim križem pred Jeruzalemsko mesto prišel, in je ves oslavljen pod križem omahoval in padal, so se Kristusovi sovražniki bali, da bi jim pred križanjem ne umrl; zato so iskali človeka, da bi mu pomagal križ nesti. Pa nobeden ne izmed Judov ne izmed poganov se ni hotel v to vdati. Kar pride Simon Cirenejski od svoje pristave in polja, in je hotel iti memo ljudi, ki so ubozega Jezusa spremljevali. Tega so vojaki prijeli in ga silili, da mora Kristusu pomagati križ nesti. Simon se togoti, brani in ustavlja na vso moč: saj njemu to nič mar ni, in naj ga pustijo, da gré svojo pot naprej. Pa vse ustavljanje ni nič pomagalo, zgrabili so ga, in prisilili so ga, da je

moral ali rad ali nerad pomagati Kristusu križ nesti noter do gore Kalvarije, dasiravno je bil lačen in bi bil šel rad že domu se okrepčat, in dasiravno se je silno sramoval, da je moral pomagati v smrt obsojenemu križ nesti. Le potem še le, ko je križ prinesel do gore Kalvarije, je smel domu iti. — Poglejmo tega pogana Simona. Kakemu nevernemu človeku se zdi popolnoma opravičeno, da se je Simon branil, vendar če je imel le kaj usmiljenja in sočutja z ubogim Jezusom, bi bil imel to storiti. Kako srečen pa je bil v očeh vernega kristjana Simon, da je od Kristusa posvečen križ mogel prvi nositi in prvi bil omočen s presveto krvjo, ki se je držala Kristusovega križa. Sicer je nosil križ le z nevoljo in jezo in le prisiljen, in bil je pod težo križa še sovražnik Kristusovega križa, vendar smemo upati, da je dobil od Kristusa za to plačilo.

Pogan Simon, ki se je branil Kristusovega križa, in se je tako kazal sovražnika sv. križa, je podoba človeškega mesa, ali mesenega človeka, ki noče nič vedeti o križu ter s križem nič imeti opraviti. Z lučjo sv. evangelija razsvetljena duša spoznava, da nebeško kraljestvo silo trpeti, da mora človek ponižno, čisto, trezno živeti, razžalnikom in sovražnikom iz srca odpuščati, v brzdah imeti svoje počutke: oči, ušesa, jezik in usta. Vendar vsemu temu se človeško meso ustavlja, in tako nastane huda vojaska v človeku med dušo in mesom, ali med dobro in slabo voljo. Človek spozna pri luči sv. vere, kaj bi bilo zanj bolje, bolj zveličansko; ali hudo meseno poželenje ga v slabo vleče. Že neverni Ovid je nekdam rekel: „Vidim dobro in to tudi potrdim, pa vendar le slabo storim.“ In glejte, to spačeno meso, to hudo nagnjenje, ki človeka le v slabo vleče, to je posebno hud sovražnik Kristusovega križa. In tako se zgodi, da večkrat postane uboga duša dekla ali sužnja v človeku, meso pa ali meseno nagnjenje v človeku gospodari, tako da sčasoma dela tista dela mesa (ali poželjivega človeka), ki jih sv. apostol v listu do Galačanov našteva, rekoč: *Dela mesa* (ali poželjivega človeka) *pa so znana, in ta so: nečistost, nesramnost, razuzdanost, malikovanje, zavdajanje, sovraštva, zdražbe, zavid* (nevoščljivost), *jesa, boji, kregi, razprtije, nevoščljivost, pijančevanje, pošrešnost, in kar je temu enacega. O tacih delih vam napovem, da, kateri take reči delajo, ne bodo dosegli božjega kraljestva.* (Gal. 5. 20. 21.)

Zadosti žalostno je za človeka, da se v njem tako hudo poželenje po takih hudih delih vzdiguje, in se mu take hude skuš-

njave vsiljujejo; ali še bolj žalostno je to, ako duša, vsa v službi mesa, vanje privoli, in take reči dela, tako da ubogi človek postane z dušo in s telesom hudodelnik pred Bogom in zapravlja nebeško kraljestvo. Še bolj žalostno pa je to, da ubogi človek tega sovražnika sv. križa, hudo nagnjenje, vedno seboj nosi, ki ubozega človeka tolikrat premaga in v greh zapelje. Vendar bodimo potolaženi. Če je tudi meso ali hudo nagnjenje v človeku močno, vendar more duša s pomočjo milosti božje biti še močnejša. Duša ima zraven milosti božje še tudi druge pripomočke, da more meso ali meseno nagnjenje ukrotiti, posebno post, s tem se posebno zatirajo pregrehe; natančno spolnovanje težkih stanovskih dolžnosti; zatajevanje svojih počutkov, strah božji, voljno prenašanje vsakdanjih križev in težav itd., posebno pa večkratna misel na besede sv. apostola Pavla: *Kateri so Kristusovi, so svoje meso križali s grehi in željami vred.*

In tako smo spoznali zopet danes dva prijatelja sv. križa, namreč sv. apostola Janeza, in pobožno, bogaboječo človeško dušo. Sv. Janez ni bil le samo pri križanem Jezusu do njegove zaničljive smrti na gori Kalvariji, ampak je tudi svoje križe, muke in pregnanstvo voljno prenašal do svoje smrti. Ravno tako tudi pobožna, bogaboječa krščanska duša ljubi Kristusov križ, ker vé, da se ima njemu zahvaliti za odrešenje in vse druge milosti, ki jih prejema od Boga. Ona pa tudi skazuje svojo hvaležnost do Jezusa s tem, da iz ljubezni do Jezusa svoje lastne križe voljno prenaša. Nasproti temu pa smo tudi spoznali dva sovražnika svetega križa, Simona Cirenejskega in človeško meso. Kakor Simon Cirenejski, tako se ustavlja tudi meso, t. j. hudo nagnjenje, v človeku naukom sv. križa in duši človeški, in vleče človeka v greh in v pogubljenje. Spolnujmo to, kar nam vest, kar nam duša ali duh pravi, da je prav; ne pa tega, v kar hudo nagnjenje, človeku napeljuje! Sv. apostol Pavel namreč pravi: *Kar človek seje, to bo tudi žel. Kdor seje torej v svojem mesu* (t. j. da streže svojemu mesenemu poželenju v nečistosti, požrešnosti in pijanosti), *bo od mesa tudi žel pogubljenje; kdor pa seje v duhu, bo od duha žel večno življenje* (Gal. 6, 8.), t. j. kdor od sv. Duha oživiljen po zapovedih duha živi, bo večnega življenja deležen. Amen.

† J. Kerčon.

Četrta postna nedelja.

1. Skušnjave.

Odkod bomo kupili kruha, da bi ti jedli?
Jan. 6, 5.

Kaj neki je gnalo teh pet tisoč mož z ženami in otroki za Kristusom v puščavo, o katerih nam govori današnji evangelij? Brez dvoma jih je vodila za njim ljubezen do Zveličarja, želja po njegovem nauku. V tej veliki gorečnosti so pozabili celo na svojo telesno hrano in še le v samoti, ko se je začela lakota oglašati, so se spomnili, da bo treba poiskati živeža. Jezus pa, ki je poznal njih zadrego, jim je poplačal njih ljubezen do njegovih naukov s tem, da jim je dal dušne in telesne brane; dušne s tem, da jih je učil, telesne pa s tem, da jih je s kruhi in ribami nasitil.

Kristjani, tudi mi potrebujemo obojne hrane: dušne in telesne. Vsak dan uživa naše telo božje darove, da ne opeša; enako mora tudi naša duša dan za dnevom preganjati si svojo lakoto s kruhom božje milosti. Človeška duša čuti dan na dan, kako potrebna jej je milost božja, ako se hoče zdravo, čisto, nepokvarjeno ohraniti. Toda, koliko je ljudi, katere tare huda dušna lakota, ki čutijo prav dobro, kako njih duša strada in strada morda že dolgo časa in že skoraj hoče opešati, omagati, pa jej vendar-le nočejo pomagati. Zakopani v pregrehe, vtopljeni v zastarane strasti zevajo kakor človek, ki se hoče vtopiti, a pomagati, rešiti se, se morda nočejo, morda tudi skoro ne morejo, ne znajo. Različen je vir dušne lakote, ki človeško dušo spravlja v nesrečo, a danes vam hočem popisati le en vir, ki pa je gotovo največji in najnevarnejši: in to so skušnjave. Odgovoriti vam hočem na tri vprašanja: 1. odkod so skušnjave, 2. zakaj mučijo človeka in 3. kako je treba v boju z njimi se vojskovati.

Kaj pa je skušnjava? Skušnjava je vpliv hudobnega duha na nas iz tega namena, da bi nas v greh zapeljal. Kolikere pa so skušnjave? Skušnjave so dobre in hude. Dobre skušnjave prihajajo od Boga; pošilja jih Bog zato, da skusi človekovo ljubezen do sebe. Seveda Bog že sam dobro ve, kdo ga ljubi in kdo ne, a vendar pošlje včasih skušnjava, da tisti človek s svojo stannovitnostjo dá bližnjemu dober zgled. Tako n. pr. je Bog skušal Abrahama, ko mu je zapovedal, naj daruje Izaka; skušal je starega

Tobija, ko mu je blato padlo v oči, da je oslepel; tako skuša še sedaj mnogo ljudi, ko jim pošilja razne dušne bridkosti in nesreče ter telesne bolezni samo zato, da skusi njih ljubezen do sebe. Takih skušnjav, ki prihajajo od Boga, ima vsak človek nekaj, celo največji svetniki so jih imeli; brez njih ni nobeden. Torej jih je treba le voljno pretrpeti.

So pa še druge skušnjave, katere pa moramo imenovati hude. Odkod so pa te? Ali od Boga? Ne, ker sv. apostol Jakob (1. 13.) kar naravnost pravi: *Nobeden naj ne reče, ako je skušan, da ga Bož skuša. Zakaj Bog ne more biti od nobenega skušan, pa tudi sam nikogar ne skuša.* Te hude skušnjave prihajajo ali od naših notranjih sovražnikov, (ki so po besedah sv. Janeza *poželjenje mesa, poželjenje oči in napuh šivljenja.*) ali pa od naših zunanjih sovražnikov: od sveta in satana. Le v tem smislu smemo reči, da nas Bog pelje v skušnjava, ker te notranje ali zunanje skušnjave dopusti, ali zato, da bi se naše zasluženje pomnožilo, ali da bi se naš napuh ponižal ali pa za kazen naših prejštorjenih grehov. In da bi bili rešeni teh hudih skušnjav, katere Bog le dopušča, zato molimo v očenašu: *In nas ne vpelji v skušnjava!* S tem hočemo reči: „Gospod, operi nas naših grehov, odpusti nam jih, ne pusti, da bi zopet vanje padli!“ Hude skušnjave so različne. Človeka zapeljuje n. pr. lastna togota v jezo in kletev, ali ga poželjivost zapelje v pijančevanje in nečistost, ali pa ga kdo drugi zapelje in skuša ali pa hudobni duh sam, ki se zato po pravici imenuje *skušnjavec*.

Vse te skušnjave, naj si bodo katerekoli vrste ali zoper katerokoli čednost, so milosti božji nasprotne, ker otemnjijo človeški um in oslabe njegovo voljo. Torej so vse škodljive, nevarne, zato se mora človek vsem ustavljati in jih premagovati. V vsaki taki skušnjavi se more človek odločiti za dobro ali za hudo, za Boga ali za satana. Lastna vest, t. j. notranji glas, ki se mu v srcu vzbuja, je pravi glas božji, ki ga svari pred hudim in opominja k dobremu. Skušnjavec pa mu čednost kaže kot neprijetno, težavno, slika in ponuja pa mu greh kot prijetnost in veselje in srečo. Zato brž skušanemu človeku pamet oslepi in voljo oslabi, da ga zapelje in hitro, ako le more, poveže v svoje zanjke. In kateri glas je v skušnjavi pravi? To pove že srce samo. Ako človek premaga skušnjava, je potem navadno veselejši nego je bil pred njo, ako pa je premagan od skušnjavca, peče in grize ga vest, da je nepokojen in žalosten, čeprav ta nemir hoče prikriti

in utajiti. Oh, koliko ima marsikak kristjan dušnega trpljenja zaradi skušnjav zlasti zoper čistost. Koliko bridkosti mu nakopavajo vedni, skoro neprestani dušni boji! Srce bi bilo rado mirno, a vedno se zaganja vanje kak vihar, katerega vzbuja sam hudobni duh. Nikdar se noče poleči razburjeno valovje hudega, mesenega poželjenja. Taki kristjani pač smejo klicati z današnjimi evangeljskimi besedami: *Odkod bomo kupili kruha, da se nasitimo?* „Odkod nam dojde pomoč, da se poleže vihar v srcu, da se pomiri in uteši naša duša?“ Kolikokrat je že sklenil ta ali oni, da bo premagal skušnjava, da bo zatrl v sebi vso grešno strast in začel pobožno in čisto živeti! Pa vresničile so se že na premnogih besede Jezusove: *Kadar je pa nečisti duh izšel iz človeka, hodi po suhih krajih in išče pokoja in ga ne najde. Tedaj pravi: Vrnil se bom v svojo hišo, iz katere sem šel. In kadar pride, najde jo prazno, pometeno in osnašeno. Tedaj gre in si privsame sedem drugih duhov, hujših kakor on, in gredo vanjo in ondi prebivajo; in poslednje tega človeka je hujše kakor prvo.* (Mat. 12. 44—46) Oh, žalibog, kolikokrat se tako zgodi! Morda je res kedaj krenil na pravo pot, a kmalu ga je hudobni duh spet premotil in ne le eden, sedem jih je prišlo nanj in kaj je iz tega prišlo? Jezus pravi: *Poslednje tega človeka je hujše nego prvo!*

Kako pa se je treba ustavljati skušnjavam? Treba napeti vse sile, ker vojska s hudobnim duhom je huda. Sv. Kasijodor pravi: „To je težaven, hud boj, ker ga je treba bojevati na tihem in zoper močnejšega sovražnika; ker se zalezovanje sovražnikovo ne more opaziti, ker se sovražnik na ustraši nobenega truda in ne pozna nobene sramežljivosti; zakaj čeprav je enkrat premagan, vendar se ne umakne, temveč se vrne še toliko besnejši, kolikor bolj smo ga s pomočjo milosti božje poprej odbili.“ Resnično je tudi, kar piše sv. Ciprijan: „Preteklo je že skoro šest tisoč let, odkar hudobni duh človeka napada. V tem dolgem času se je že naučil vseh zvijač in spletk in zalezovanj, da bi človeka zapeljal v skušnjava in ga podrl.“

Kristjani, ako pa vemo, da ima hudi duh vsakovrstne zvijače in zanjke, katere nam nastavlja, moramo tudi mi imeti vsakovrstne pripomočke, da ga premagamo in odbijemo od sebe. Tu vam hočem nekatere naštet.

Najvažnejši v tem oziru je oni opomin, katerega je dal Jezus na Oljski gori apostolom, ko so spali: *Čujte in*

molite, da ne padete v skušnjavo; duh je sicer voljan, a meso je slabo. (Mat. 26. 41.). Torej pred vsem je treba čuječnosti; človek mora biti vedno na straži, da se mu hudi duh, skušnjavec, v bližino ne prikrade. Že stari paganski mož je klical: „Principiis obsta!“ „Začetku se ustavljal!“ To je potrebno in najbolj uspešno. Dokler je rastlina majhna, se lahko da izrupati, ko pa zraste v drevo, ne gre več zlahka. Neki puščavnik je imel okoli sebe več mladeničev. Pa pravi enemu: „Poglej to cipreso, ki ravno iz zemlje poganja. Izruvaj jo!“ In mladenič jo je izpulil prav lahko z eno samo roko. „Izruvaj še to, ki je nekoliko večja“, mu reče. Mladenič jo je moral krepko poprijeti z obema rokama, da jo je izpulil. Potem mu veli, naj izruje še tretjo, ki je bila stara že kaka tri leta. Mladenič je več ni mogel sam; poklical je še par drugih, naj mu pomagajo, po tudi ti niso mogli. Potem pa pravi puščavnik: „Glejte, mladeniči, tako je tudi s skušnjavami! V začetku, ko so še majhne, se dajo lahko s korenino izrupati. Čim dalje pa ostanejo v srcu in korenine poženo, tem težje se dajo izpuliti. Ako pa poženo globoke korenine in se zastarajo, potem je silno težko jih premagati in iztrebiti.“ — Zato je torej treba vedno čuti, da se hudi duh v dušo ali v srce skrivaj ne prikrade. Sveti Hjeronim pravi, da je s skušnjavo tako, kakor z iskrico, ki pade na obleko. Ako se precej potolče, ne napravi škode, ako pa tli na suknju, se vname in naredi veliko škodo in je ni več lahko pogasiti.

Drugo sredstvo zoper skušnjave je beg. Marsikdaj se skušnjavi ni mogoče drugače ubraniti nego z begom. Bežati je treba iz bližnje priložnosti, ki je tega ali onega že marsikdaj v greh zapeljala. Egipčanski Jožef se je rešil le s tem, da je zbežal od Putifarjeve žene. Suzana se je z begom rešila iz rok dveh starcev. Bežati je zlasti treba iz slabe tovarišije, ker je znano, da brez skušnjav in morda celo brez greha v njej ni moč živeti. Mislimo si mladeniča, ki gleda čez strmo skalo v brezdno; zvrtil se mu v glavi in pade notri ter se skoro ubije. Ta pač ne pojde več v to brezdno gledat, da se mu spet še kaj hujšega ne pripeti. Ali pa si mislimo človeka, ki hodi ob vodi, zemlja se mu udre in pade v vodo. Ta pač ne bo več tako blizo hodil ob tisti reki. Glejte, tako je tudi z bližnjo priložnostjo, ki napeljuje v skušnjavo. Ako kdo spozna, da mu je ta ali ona oseba, ali hiša, ali knjiga ali katerakoli stvar v izpodtiko, tak ne sme več s tem v zvezo stopiti, če se hoče greha obvarovati.

Tretji pripomoček zoper skušnjave je srčnost. Hudemu duhu je treba srčno nasproti stopiti, tako da se vrag nas ustraši, ne pa mi njega. Nekateri otroci so prav nagajivi in dražijo pametnega človeka s tem, da kako drobnjav vanj mečejo, s katero pa ga ne poškodujejo, a jeze ga in vznemirjajo. Ako jih tak človek odbija, potem še le veselje dobé, da ga še bolj dražijo, ako pa jih pusti v miru kakor bi se za vso njih sitnost nič ne zmenil, potem pa se kmalu naveličajo in ga pusté. Takim porednim otrokom je podoben tudi huđi duh; če se človek dela, kakor bi se zanj nič ne zmenil, se kmalu naveliča ga nadlegovati. Zato mora človek tudi v najhujšem dušnem boju skušati, da si ohrani mirno srce, potem ga bo skušnjavec kmalu pustil. Če človek stoji pri uljniku sredi čebelnega roja miren, mu nobena čebela nič žalega ne stori, čeprav katera nanj sede. Ako pa otepa in maha okoli sebe, je kmalu ves opikan. Glejte, tudi to vam je zgled, kako moramo biti mirni nasproti napadom satanovim!

Četrta pomoč v skušnjavah je trdno zaupanje v Boga. Sv. Frančišek Salezij je pisal nekđaj sv. Frančiški Šantaljski: „Jaz imam take skušnjave, da me včasih obhajajo misli, kakor bi ne imel dovolj moči, da se jih ubranim. Pa čim slabejšega se čutim, toliko bolj raste moje zaupanje v Boga. In prepričan sem, čeprav bi me skušnjava še tako omamila, Bog bi mi dal vedno toliko moči, da bi jo premagal.“

Drugi pripomočki so še: delo, zmernost v jedi in pijači, post, ponižnost in premišljevanje štirih poslednjih reči. Kdor rad dela in sicer vedno kaj dela, nima skoro časa misliti na greh; njemu huđi duh tako rekoč ne more blizo priti. Post je posebno potreben, ker Kristus sam je rekel, da se satan marsikđaj ne more drugače pregnati nego s postom. S postom je tudi Jezus premagal skušnjavca, ko ga je skušal v puščavi. Ponižnost je prva čednost, podlaga vsaki drugi; zato tisti, kdor ni od srca ponižen, ne more skušnjav premagovati, ker le „ponižnim daje Bog svojo milost, napuhnenim pa se ustavlja“, pravi sv. pismo. Nekemu menihu se je prikazal huđi duh v podobi angela Gabriela. „Jaz sem arhangel Gabriel, mu je rekel skušnjavec, čemu gledaš v tla? Od Boga sem ti poslan!“ Brat pa mu je rekel: „Menda si se zmotil, da si k meni prišel, ker jaz nisem vreden, da bi se mi angel Gabriel prikazal!“ In v tistem hipu ga je skušnjavec zapustil. — Da je dobro v skušnjavah misliti na štiri poslednje reči, spričuje nam izrek sv. pisma: *Misli na štiri poslednje reči in vekomaj ne boš grešil.*

In še eden pripomoček je enako potreben kakor čuječnost: to je molite v. Jezus je rekel: *Čujte in molite, ker hudič, vaš sovražnik, hodi okoli kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl; ustavljajte se mu trdni v veri.* Kristjani, vsakdo lahko skusi, kako resnične so te besede. Hudi duh s svojim zapeljevanjem je grešniku vedno za petami; kje naj človek išče pomoči razen pri tistem, katerega se vrag najbolj boji, pri Bogu v molitvi? Torej molite! Srce, ki je polno božjega strahu, ne more vase sprejeti kako nespodobno misel, zavarovano je pred skušnjavami. Ako ni mogoče veliko moliti, zadosti je, ako se človek pobožno prekriža in se pokropi z blagoslovljeno vodo. Ob enem je treba misli takoj na druge stvari obrniti. Ako človek vidi kako zverino, da je blizu, beži na drevo, ako otrok vidi hudega psa, beži k materi, tako mora tudi tisti, ki je skušan, povzdigniti duha k Bogu in pribežati k materi Mariji. Posebno dobro je v skušnjavah zaklicati pobožno: „Jezus, Marija!“ ker pred tema imenoma trepetava ves pekel; sveti Tomaž Kemp. pravi: „Pred Marijinim imenom hudobni duhovi ravno tako popadajo na tla, kakor človek, ako ga strela zadene.“ Zlasti Marija, brezmadeža spočeta, je najboljša varhinja pred skušnjavami. Zlasti dobro je, ako človek odkrije svoje skušnjave svojemu spovedniku, da mu ta svetuje, kaj mu je treba storiti, da se obvaruje zalezovanja hudobnega duha.

Kaj pa, ali je skušnjava greh? Skušnjava sama na sebi še ni greh. Greh je le, ako se v skušnjava privoli, ako je skušnjava všeč. Ko človek skušnjava čuti, mu je ali všeč ali pa ne. Če mu ugaja, ima greh, ako jo precej odbija, je brez greha. Zato se človek od skušnjav ne sme dati zbegati, temveč miren ostati. Kogar skušnjave zbegajo, ta premalo zaupa na Boga, njega skušnjavec ložje premaga, kakor se tudi nemirna država ložje premaga, nego ona, v kateri vlada mir in red. — Skušnjave so še zaslužljive za nebesa, ako jih človek prav premaguje. Po njih človek spozna svojo slabost, ohrani se ponižnega in gorečega. Sv. Pavel pravi sam tebi: *Da bi me velikost razodenja ne prevzela, dano mi je želo mojega mesa, angel satanov, ki me bije. Zato sem trikrat prosil Gospoda, naj odvzame ta boj, in rekel mi je: Zadosti ti je tvoja milost!*

Kristjani, tudi mi moramo tako reči. Le skrbimo zato, da skušnjave premagamo, da jih obračamo v svoje zveličanje. In po boju bomo dosegli zmage venec. Amen.

† J. Benkovič.

2. Sv. križev pot — šola presvetega Srca Jezusovega.

IV. in VIII. postaja.

Bodite usmiljeni, kakor je tudi vaš
Oče usmiljen. Luk. 6, 36.

Mnogo križev in težav obišče človeka v njegovem življenju. Toda naj ga zadene še tolika nesreča, vendar jo veliko lažje prenaša, ako najde človeka, ki mu razodene svoje sočutje, mu s solzami ali besedami pokaže, da njegova nesreča tudi njegovemu srcu hudo de. In reči moramo, da človek v svoji nesreči večinoma najde takega človeka, ki mu vsaj s svojim sočutjem lajša bolečine. Kaj pa naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus? Ali je tudi on v svojem nepopisnem trpljenju našel sočutna srca? O, da, tudi on je našel taka srca. Bila je to v prvi vrsti njegova mati, ki mu je na križevem potu prihitela naproti, in potem so bile jeruzalemske žene, ki so pomilovale trpečega gospoda in se solzile pri pogledu na njegovo trpljenje. Toda ko pri ljudeh sočutje olajša trpljenje, se je pri Gospodu zgodilo ravno nasprotno. In tu se nam zopet razodeva vsa lepota presv. Srca Jezusovega. Zato postojmo pri teh dveh postajah, da spoznamo to lepoto presv. Srca Jezusovega, ki se nam razodeva v njegovem usmiljenju, ter to cvetko zasadimo tudi v svoje srce.

Težko je pričakovala blažena Devica Marija trenutka, da bi zopet videla svojega ljubega Sina, o katerem je vedela, da trpi najstrašnejše muke in bolečine. Njeno ljubezni polno srce ni dalo pokoja, saj ji je bil Jezus najdražji, da edini zaklad na zemlji. Komaj začuje glas trobent, ki so oznanjale, da peljejo obsojenca na morišče, že hiti na pot, po kateri je imel priti. Ni še dolgo časa ob potu, že se ji odpre žalosten prizor. Ves upognjen in potrtn pod težo križa se ji približa njen ljubi sin. Bledo mu je obličje, vse je s krvjo zalito in razbito. Ko pride do svoje matere, postoji. Mati pogleda sina, sin mater, razprostreta roke in se objamela. Moj sin — moja mati, zakličeta, več ne moreta izpregovoriti. Bridkost jima vzame besedo, zadušijo jih solze, ki tečejo materi iz oči, solze sočutja. A solze sočutja niso tekle samo iz materinih oči, prelivale so jih tudi jeruzalemske žene pri pogledu na trpečega Gospoda. Ko je namreč zapustil svojo mater in šel nekoliko dalje proti Kalvariji, pridejo žene, ki so z otroci stale

ob potu, da bi videle mimogredočega obsojenca. Pogled na vsega razbitega, potrtega Gospoda jim je ganil njihova srca, vzbudil jim usmiljenje in sočutja do njega, da so se tudi one solzile. Hvala Bogu, boš rekel moj dragi, da je tudi Gospod našel dobra srca, ki so mu s svojim sočutjem lajšale bolečine. — Toda motiš se, te solze niso Gospodu trpljenja olajšale, ampak še povečale, ker so mu vzbudile njegovo usmiljenje in sočutje, ki mu bolečin ni olajšalo, ampak še povečalo. Ko je zagledal svojo ljubo mater, vso v solzah zatopljeno, je popolnoma pozabil nase in le mislil na bolečine svoje matere, o katerih je vedel, da jim je on sam vzrok. Marija je sicer neizrekljivo, bolj kot katerakoli mati ljubila svojega božjega Sina. A še veliko bolj je ljubil Jezus svojo mater. In sedaj vidi, koliko mora ravno zaradi njega trpeti. Zato je bil pogled na trpečo mater zanj oster meč, ki mu je prebodel srce ter k prejšnjim bolečinam pridejal še nove bolečine. Malo dni poprej je gledal na jeruzalemsko mesto, gledal v duhu strašno kazen, in solze so oblile njegovo obličje. S solzami je razodel, koliko usmiljenje je bilo v njegovem srcu, koliko sočutje do nesrečnega mesta, ki je pravzaprav zaslužiło strašno kazen, ker ga ni hotelo poslušati. A sedaj, pri četrty postaji, pa ne gleda na nehvaležno mesto, na grešno mesto, ampak na svojo ljubo mater, na najčistejšo, na najsvetejšo Devico. In to vidi v toliki bridkosti, v tolikih bolečinah! Koliko večje usmiljenje in sočutje se je moralo še le pri tem pogledu vzbuditi v njegovem srcu, koliko bolečin mu povzročiti. Njegovo usmiljeno srce, polno sočutja, ni torej našlo pri pogledu na solzečo se mater nobene tolažbe, marveč je ta pogled njegovemu srcu še povečal bolečine.

Pa tudi sočutje jeruzalemskih žena mu ni podelilo kakega olajšanja ali tolažbe. Tudi pri pogledu na jokajoče jeruzalemske žene ni srce Gospodovo mislilo nase, ampak je nase popolnoma pozabilo in mislilo le na revo in bedo, ki čaka jeruzalemsko mesto. Pogled na solzeče se žene mu je odprl pogled v prihodnost, pogled na strašno kazen, ki čaka prebivalce jeruzalemskega mesta. V duhu je gledal podrtine njegove, gledal razvaline krasnega templja, ljudstvo pregnano in pomorjeno. Ta pogled mu je vzbudil toliko usmiljenja in sočutja, da mu pogled na solzeče se žene ni lajšal bolečin, ampak še povečal. Sam je to razodel, ko je zaklical ženam: *Ne jokajte se nad menoj, ampak nad seboj in nad svojimi otroci.* — Koliko sočutja, koliko usmiljenja razodeva tu presv. Srce Jezusovo. Pa kdo bi se temu čudil, saj je to

srce ob vsaki priliki razodelo nad vse veliko usmiljenje. Sveti evangelij nam nikjer ne pove, da bi se bil Gospod kedaj smejal, a govori nam večkrat o njegovih solzah. In kaj so solze drugega kot znamenje sočutnega, usmiljenega srca. Komu ni znan ganljiv prizor, ko se joka nad jeruzalemskim mestom? Kdo še ni slišal, da se je solzilo njegovo oko pri Lazarjevem grobu? Pa Gospod se ni zadovoljil samo s solzami, da bi samo ž njimi razodel svoje usmiljeno srce, on je to storil tudi v dejanju. O takih dejanjih nam pa sv. evangelij govori na vsaki strani, ko nam opisuje dobre, katere je delil človeškemu rodu. Že njegov prihod na svet, da bi rešil človeški rod, je bil izraz njegovega sočutnega usmiljenega srca. Kaj so čudeži drugega kot dokazi, koliko usmiljenja in sočutja je bivalo v njegovem presv. Srcu? Koliko usmiljenja in sočutja nam v njegovem srcu razodevajo prilike, v katerih opisuje svojo skrb za ubogega grešnika, n. pr. prilika o izgubljenem sinu, izgubljeni ovci itd. Sv. apostol Pavel je rekel o sebi: *Kdo oslabi, da bi jaz ne oslabil? Kdo se pohujša, da bi še mene ne peklo?* — Toda še z veliko večjo pravico smemo in moramo iste besede vporabiti na Gospoda, njegovo presv. Srce, ki je polno usmiljenja in sočutja do vseh svojih stvari. — O, sočutje in usmiljenje tega srca ne velja samo Judom, ampak tudi nam vsem in vsemu človeškemu rodu. Ko je Gospod pri osmi postaji gledal v duhu kazen, ki čaka jeruzalemsko mesto, videl je tudi v duhu oni za človeški rod osodepolni dan, o katerem veljajo iste besede, katere je zaklical jeruzalemskim ženam. Tudi za nas bodo prišli dnevi, strašni dnevi, ko bomo klicali: *Gore padite na nas, hribi pokrite nas.* Ta dan, strašen dan plačila, je stal Gospodu pred očmi, ko je na ramena vzel težki križ in ga nesel na goro Kalvarijo za človeški rod, da bi ga obvaroval strahote tega poslednjega dne. Vse neizmerne bolečine je prevzel in prestal, ker mu je tako velevalo njegovo usmiljeno, sočutja polno srce. Ali ne zasluži, da se mu hvaležnega skazemo za to sočutje, za to usmiljenje? Pa s čim? S tem, da tudi pri teh dveh postajah utrgamo v vrtu njegovega srca cvetko, ter jo presadimo v vrt svojega srca. To pa je cvetka usmiljenja, katero nam zlasti tu kaj očitno razodeva presveto Srce. Da, usmiljeni bodimo po zgledu presv. Srca Jezusovega, iz ljubezni do njega, kakor je on bil in je še vedno usmiljen do nas iz same ljubezni. V prvi vrsti pa bodimo usmiljeni in sočutni do njega samega.

Na Laškem je nekoč pridigoval duhovnik o trpljenju Jezusovem ter je pričujoče prosil, da naj vsak petek premišlujejo trpljenje Jezusa Kristusa ter Gospodu darujejo vsaj eno solzo pri spominu na njegovo trpljenje v znamenje svojega sočutja. Pričujoča je bila tudi desetletna deklica imenitnega stanu, Kamila Varano. Pridiga je v tej deklici vzbudila poseben ljubezen do trpečega Jezusa tako, da je pozneje v resnici obljubila, da bo Gospodu vsak petek darovala vsaj eno solzo v znamenje svojega sočutja in usmiljenja s trpečim Gospodom. V ta namen je vsak petek premišljevala trpljenje Gospodovo. Da bi vsaj nekoliko občutila njegove bolečine, se je bičala in razen tega prosila blaženo Devico Marijo, da naj ji v srcu vzbudi isto sočutje, katero je sama imela do svojega Sina. — In sveta devica ni prelila samo ene solze, ampak je bila vsak petek vsa v solzah zatopljena.

Ali pa naš Gospod Jezus Kristus ni vreden tudi naših solz? Ali ni tudi za nas trpel, ali ni tudi do nas razodel svojega usmiljenja in sočutja, ali se ni tudi nad nami solzilo njegovo oko, videč našo revo in nesrečo? — Toda samo solze mu ne zadostujejo, on hoče videti dejanja, ki naj razodevajo, da v našem srcu biva sočutje in usmiljenje do njega. Pa kakšna so ta dejanja? Glejte, moji dragi, blaženo Devico Marijo! Ko je vedela, da trpi njen sin, ji ni dalo srce miru, da je morala iti k njemu. Ni se zmenila za zbadljive besede, ne za udarce, niti smrti se ni bala. Vse je bila pripravljena žrtvovati, samo da bi v trpljenju stala ob njegovi strani. Ali se ne godi isto še dan danes našemu Gospodu? Ali ga ne zaničujejo le premnogi ljudje, trpinčijo s svojimi grehi, da ko bi bilo mogoče, bi ga tudi umorili. Kaj pa store le premnogi kristjani? Koliko se jih boji zbadljivih besed ali kake druge časne škode in se ne upa odločno stopiti na stran Gospodovo. Glej, dragi v Gospodu, ako je kaj usmiljenja in sočutja v tvojem srcu, in to je Gospod od tebe zaslužil, potem posnemaj Marijo. Odločno stopi na Jezusovo stran, ne sramuj in ne boj se, pokazati se katoličana bodisi v besedah ali dejanju. Glej tam v z a k r a m e n t u sv. Rešnjega Telesa biva Zveličar dan in noč iz samega usmiljenja do tebe. Tam se je dal zapreti, da ti prihiti na pomoč v dušnih in telesnih potrebah. In glej tu, tu kjer nam razodeva toliko ljubezni in usmiljenja, ga le premnogi žalijo. Zato je tvoja sveta dolžnost, ako imaš kaj usmiljenja v svojem srcu, da ga ti toliko bolj častiš v presv. zakramentu, da ga s tem večjo vremo in gorečnostjo prejemaš v sv. obhajilu, da se zlasti rad vdeležiš sv. maše, kjer se iz usmiljenja do tebe daruje svojemu nebeškemu očetu. To so dejanja, s katerimi lahko razodeneš usmiljenje,

sočutje svojega srca do njega. Taka dejanja sam odločno tirja od nas.

Henrik Suzo, sveti brat iz reda dominikancev, je pogosto premišljeval trpljenje Gospodovo. Rad bi mu bil razodel svoje usmiljenje in sočutje s solzami. A vkljub vsemu njegovemu prizadevanju ni mu hotela priti niti ena solzica iz očíj. Vsled tega je tožil Zveličarju, ki ga je pa sam potolažil rekoč: „Nihče ne pokaže bolje svojega sočutja in usmiljenja z mojim trpljenjem, kot tisti, ki to sočutje pokaže v dejanju. Zatajaj svoje oči in ušesa. Iz ljubezni do mene naj ti bo všeč, ker ti prej ni bilo. Ne mehkuži svojega telesa. Potrpi voljno vse hudo, katero ti drugi store, išči zaničevanje, odpovej se poželjivosti.“ Tako je sam Jezus učil svetega moža, kako naj mu razodeva sočutje, usmiljenje svojega srca do njega.

Pač res, vsak greh je brezkončno razžaljenje božje, neizmerna hudobija, ki po besedah apostolovih ponavlja vse tisto, kar so judje počenjali z Jezusom. Ljubo mu je, če se solziš, če premišljuješ njegovo trpljenje, toda še mu ljubše mu bo, ako se odpoveš grehu, ki mu je povzročilo toliko trpljenja, toliko muk in bolečin.

K sv. Vincenciju Pavlanskemu je prišel nekoč velik grešnik, ki se nikakor ni hotel odpovedati grehu. Preden ga ta človek zapusti, mu da za spomin podobico, na kateri je bil naslikan Gospod Jezus Kristus, ki leži pod križem na tleh. „Vzemi nesrečnež to podobico“, pravi sv. Vincencij. „Prosim te, poglej jo vsak večer, preden greš v posteljo, in pomisli, kaj ti kaže.“ Mož je vzel podobo in šel domu, pa tudi storil, kar mu je bil svetnik naročil. Prvi dan si ni veliko storil iz tega, pogled na podobo ni imel nanj nobenega vpliva. Drugi večer je bilo že precej drugače. Vzbudile so se mu misli, ki mu niso dale spati skoraj polovico noči. Tretji večer je bilo pa še hujše. Ubogemu možu se pri pogledu na podobico zdi, kakor da bi on s svojo butaro grehov ležal na Gospodovem hrbtu in ga pritiskal k tlom. Pri tem pa se mu je zdelo, kakor da bi slišal besede: „Kaj pa delaš? kaj sem ti pa storil, da tako počenjaš z menoj?“ To ga je pa tako prevzelo, da je padel na kolena, prelival bridke solze kesanja. Drugi dan se je povrnil k spovedniku, se popolnoma spravil z Bogom ter odpovedal grehu. Usmiljenje do Jezusa je povzročilo njegovo izpreobrnjenje. To je pa bilo najboljše dejanje, s katerim je najočitneje razodel usmiljenje svojega srca z Jezusom.

Tako storimo tudi mi, ako hočemo razodeti, da v našem srcu biva usmiljenje in sočutje do Gospoda. Prišel bo dan, ko bode tudi nam prišel Gospod s križem nasproti, pa ne več zaničevan, ampak z veliko mogočnostjo in častjo, ko bo prišel soditi žive in mrtve. O blagor nam, če bomo v življenju razodevali

usmiljenje do njega, kakor so to storile blažena Devica Marija in jeruzalemske žene, potem bode tudi njegovo srce razodelo usmiljenje in sočutje do nas, da se bodo tudi nam izpolnile besede: *Blagor usmiljenim, ker bodo usmiljenje dosegli.*

J. M. Seigerschmied.

3. Prijatelji in sovražniki sv. križa.

IV. Marija Magdalena in levi razbojnik.

Kako dobro je, če posvarjeni spornost kaže! Tako namreč ubeži pregrešni utrpnosti. Sin. 20, 10.

Do zdaj smo se učili spoznavati že več velic in mogočnih prijateljev in sovražnikov sv. križa, kako mislijo, kako govorijo in delajo, in kakšen sad jim dozori. Gledali smo v duhu mogočne prijatelje sv. križa: Kristusa, Marijo Devico, sv. katoliško cerkev, sv. Janeza apostola, pobožne, bogaboječe človeške duše; gledali smo pa tudi v duhu mogočne sovražnike sv. križa: peklenškega satana, hudoben svet, človeško meso ali meseno hudo nagnjenje človeško. Vsi ti prijatelji in sovražniki sv. križa se zoper eden drugega vojskujejo, prvi za sv. križ in drugi zoper sv. križ. In kraj bojišča je človek sam. Kristus je človeka vstvaril, s svojim križem odrešil, človek je torej lastnina svojega stvarnika in odrešenika z dušo in telesom. Peklenški duh pa hoče tudi človeka v svojo oblast dobiti in ga od križa in od Kristusa odtrgati in v večno pogubljenje pahnuti; in oh, človek le prevelikrat pozabi v svoji strašni zaslepljenosti na svojega Gospoda in odrešenika in posluša hudega duha, svojega dušnega morilca; Kristus se vojskuje za svojo lastnino ter s tolikim trudom odkupljeno človeško dušo, satan pa se vojskuje za svoj rop. Krščeni človek postane otrok Marijin in sv. cerkve, ali hudobni svet hoče človeka zase pridobiti, in podpihovan od satana ga hoče svojega sužnjega narediti; sv. cerkev se vojskuje s Kristusom za svojega otroka, kakor se more le kaka mati za svojega otroka potegovati; pa koliko otrok matere katoliške cerkve zataji cerkev, svojo mater, in verjamejo svetu, svojemu goljuživemu očmu. Duh človeški, od Kristusa razsvetljen in od cerkve napeljevan, želi sicer Kristusu služiti, njemu živeti in umreti; pa slabo meso, od satana in od sveta draženo noče nič vedeti o Kristusu in o zatajevanju

samega sebe, vest pa in dobra volja v človeku se vedno vojskujeta zoper meso. In tako je v človeku samem vojska za križ in zoper križ, in najhujša je ta vojska v grešniku. Pri luči milosti božje spozna grešnik, da bi se bilo potreba poboljšati ter popolnoma spreobrniti, ali meseno, hudo nagnjenje v človeku se temu ustavlja. Vse pa je na tem ležeče, da grešnik posluša klic milosti božje, posluša glas svoje vesti in pameti, in se po zasluženju sv. križa v resnici k Bogu spreobrne in postane pravi prijatelj sv. križa po zgledu prave spokornice Marije Magdalene; in da se ne dá premotiti od satana, hudobnega sveta in mesa, da bi v nespokornosti ostal trdovraten, kakor imamo svariven zgleđ nad levim razbojnikom. In ravno to dvojje hočemo danes preiščevati: zgleđ prave spokornosti v sv. Mariji Magdaleni in svariven zgleđ nespokornosti v levem razbojniku; obenem bomo videli v sv. Mariji Magdaleni prijateljico, v levem razbojniku pa sovražnika sv. križa. Govoriti hočem v imenu križanega Jezusa in žalostne Matere božje.

I. Nekdaj je Gospod Jezus sedel pri mizi v hiši farizeja Simona. „In glej! žena v mestu, katera je bila grešnica, ko je zvedela, da je Jezus v hiši farizejevi pri jedi, je prinesla alabastrovo puščico mazila in je zad k njegovim nogam stopila ter mu je začela s solzami noge močiti in jih je z lasmi svoje glave brisala, in mu je noge poljubovala in z mazilom mazilila. Farizej, kateri ga je povabil, je to videl in je sam pri sebi dejal, rekoč: „Ko bi bil on prerok, bi pač vedel, kdo in kakšna je žena, ki se ga dotikuje, da je grešnica.“ Jezus je vedel, kaj Simon misli, in mu je naznanil, da on grešnico pozna, pa tudi njeno ljubezen in njen kes, in da ji bo, ker veliko ljubi, tudi veliko odpuščeno, zato je rekel Mariji Magdaleni: „Tvoji grehi so ti odpuščeni.“ (Luk. 7, 36—50)

Tukaj vidimo tedaj očitno grešnico Marijo Magdaleno, sestro Lazara in Marte. Magdalena je prav živa podoba vseh grešnikov, kajti iz nje je Kristus izgnal sedem hudičev, kakor piše sveti evangelist Lukež (18, 2.), bila je vsa v oblasti hudih duhov tako, da je bila vdana vsem sedmerim poglavitnim grehom, od napuha do lenobe v službi božji; ona je bila popolnoma sužnja mesa; vsa njena dušna žlahtnost se je popolnoma utopila v nagnusne mesene sladnosti. Dasiravno je bila pa tako globoko padla, vendar

jo je vest še svarila, vesti ni zadušila, kakor nekateri grešniki storé, bila je še iskra dobrega v njej, in Gospod Jezus, ki nalomljenega trsta popolnoma ne zlomi in tlečega stenja ne ugasne, on je vodil njene stopinje, dasiravno je bila toliko ostudna v njegovih očeh, — on je vodil njene stopinje, da je poslušala njegove božje besede o grehu in pokori, o spreobrnjenju in sodbi; on jo je razsvetlil z lučjo božje milosti, da je verovala v Kristusa Odrešenika, ki more grehe odpuščati in grešnika opravičiti. In ko je slišala, kako ljubeznivo je Kristus grešnike sprejemal in jim grehe odpuščal, se je zbudilo tudi v njenem srcu sladko upanje, da tudi nje ne bo zavrzel in ji bo milostljiv. In ker se je Kristus tolikanj prijazno in milostljivo proti grešnikom zadržal, so se zbudila nova čuvstva v njenem srcu: ona, ki je poprej ljubila le greh in grešne sladnosti, je začela na vso moč ljubiti Jezusa, ki je z grešniki tako usmiljeno ravnal; nasproti pa je greh čez vse črtila in se sramovala svojega grešnega življenja. Zato ni imela zdaj nobenega pokoja več; iskala je svoji duši zdravnika, ki je v stanu jo ozdraviti, mora se k njemu podati, mora iz njegovih ust zaslišati, kakor drugi, tolažilne besede: *Tvoji grehi so ti odpuščeni!* S takimi mislimi stopi tedaj v hišo farizeja Simona in se ustavi pri nogah Jezusovih. O kako velik je bil njen stud nad grehom, kakšna sramota jo je obhajala, kako veliko je bilo njeno hrepenenje zadobiti odpuščanje grehov, kako goreča je bila njena ljubezen do Jezusa, da se ni menila ne za satanske zmotnjave, ne za zaničevanje pričujočih gostov, zlasti farizejev! Brez ozira na strah pred ljudmi je pokleknila k nogam Jezusovim in je začela tako bridko jokati, da je s svojimi preobilnimi solzami Jezusu noge umivala in s svojimi lasmi brisala. Pričujoči farizeji so jo zaničevali in se čudili, da se Jezus od take grešnice pusti dotakniti. Ali Jezus jih je zavrnil in podučil, da je zdaj ta grešnica vsa spremenjena in poboljšana, da zdaj greh sovraži in Jezusa kot svojega Boga in Zveličarja na vso moč ljubi, zato je rekel farizejem: *Veliko grehov ji je odpuščenih, ker je veliko ljubila.* Magdaleni pa je rekel: *Odpuščeni so ti tvoji grehi. — Tvoja vera ti je pomagala; pojdi v miru.*

O kdo popiše srečo in dušno veselje, ki ga je občutila takrat Marija Magdalena? Satanu odtrgana je bila zdaj lastnina Gospodova, svet ni imel pri njej nobenega deleža več, meso je ukročeno; o srečna Magdalena! Kaj bi bilo v stanu jo zdaj ločiti od ljubezni, ki je v Kristusu Jezusu? Ne peklenski duh s svojimi

zvijačami, ne svet s svojimi vabili in zasmehovanjem, ne lastno meso s svojim hudim nagnenjem, — nobena reč je ni mogla zdaj ločiti od Kristusa. Gospoda Jezusa se je stanovitno držala, kamor je šel; včasih mu je zvesto stregla, zopet drugikrat je pridno poslušala njegove nebeške nauke, in si je tako izvolila najboljši del, ki ji ne bo odvzet; zdaj zopet je obračala svoje premoženje v strežbo Kristusovo in na povelje in svet Gospodov za uboge in bolnike; zdaj se je udeleževala Kristusovega zaničevanja, preganjanja in trpljenja; zdaj se je zvesto držala Marije Matere božje in drugih pobožnih žen; zdaj je v duhu s Kristusom nesla križ na goro Kalvarijo, in je od žalosti, sočutja in kesanja vsa potrta pokleknila pod križ, da je Kristusova kri na njo kapala in jo bolj in bolj očiščevala od vseh madežev; zdaj mu je skazala poslednjo službo ljubezni, da je pomagala ga pokopati, in med tem, ko so se drugi podali proč od Gospodovega groba, je ona še tam ostala, da ga je objokovala. Ona je bila, ki je hotela veliko nedeljo zjutraj Gospoda maziliti z lepo dišečimi mazili, kakor je živega dvakrat mazilila. Pa ni ga našla v grobu. Ona je bila za Marijo prva tako srečna, da se ji je Jezus po vstajenju prikazal in ji naročil, da naj tudi apostolom to naznani. Marija Magdalena se je, kakor smo videli, skazala zvesto prijateljico križanega Jezusa in sv. križa, ker je njega po križevem potu spremljevala in še pod križem je s čuvstvi goreče ljubezni in srčnega kesanja klečala, zato se je pa Jezus po svojem vstajenju njej prvi za Marijo svojo Materjo prikazal.

Marija Magdalena se je udeleževala pa tudi trpljenja križanega Jezusa, ker je bila tudi preganjana z avoljo svete vere. Neverni Judje so namreč po Kristusovem vnebohodu njo, njenega brata Lazara in Marto, njeno sestro, v barki brez sidra in vodnika na morje zagnali, da bi se bili tako ponesrečili; pa Bog je vodil barko, da so srečno prišli v mesto Marsilijo na Francoskem. Tam se je Magdalena podala na neko goro v puščavi, v skalnato votlino, ki se še dandanašnji kaže. Ondi je mnogo let spokorno živela, slišala slehni dan angelsko petje in se v božji ljubezni vedno bolj vnemala, dokler se ni preselila v nebesa, kjer je našla plačilo za svojo pokoro in gorečo ljubezen.

Kakor je bila pa Magdalena s pomočjo milosti božje vlečena k Zveličarju in je tam pri njegovih nogah jokajoč odpuščenje zadobila in bila opravičena; tako Bog še zdaj s svojo milostjo grešnike k pokori vabi, da bi se udeležili zasluženja sv. križa,

in da bi našli odpuščenje in zveličanje. O, koliko si Kristus za spreobrnjenje grešnikov prizadeva, kako skrbno išče zgubljenih ovac, kako ljubeznivo molijo Marija, angeli varhi in svetniki za spreobrnjenje grešnikov; kako goreče daruje, moli in se trudi sv. cerkev za spreobrnjenje grešnikov in kako hrepenijo same duše grešnikov, da bi odložile težo grehov in se zopet z Bogom spravile! Kolikrat prestraši grešnike božja beseda, posebno ob času sv. misijona, in jih zbudi iz grešnega spanja, kolikrat se grešniki sami zavzamejo zarad ostudnosti svojih grehov, kolikrat jih neka nevidna moč siloma vleče h Kristusu in k sv. zakramentom; o, da bi pač poslušali in šli za klicem milosti božje! Saj je Kristus zato umrl na sv. križu, da bi bili odrešeni od greha in da mu v svetosti in pravičnosti služimo; saj nam je Kristus na križu zaslužil milost odpuščanja in opravičenja. O naj bi torej vsi grešniki enako Mariji Magdaleni h Kristusu hiteli! O kako srečen je sleherni grešnik, ko dobi v imenu Jezusovem vredno sveto odvezo, ko se mu odvali težka butara grehov od njegovega srca, ko mu sveti Duh podeli zopet posvečujočo milost božjo, ko pride zopet sladki mir vesti v njegovo dušo, ko se zopet z Bogom spravi in zedini! In vse te milosti dojdejo človeku po zasluženju svetega križa; o kako ljub in drag mora pravemu spokorniku biti sveti križ! Zato postane resnični spokornik prijatelj sv. križa, ker je po njem zadobil milost, odpuščenje in dušni mir. O grešniki in grešnice! spreobrnite se po zgledu presrečne sv. Marije Magdalene, da bote tudi vi našli milost in zveličanje, in da bote odšli pregrešni otrpnjenosti, kateri se vdaja toliko grešnikov enako levemu razbojniku zraven Kristusovega križa.

II. Z Jezusom sta bila tudi dva razbojnika ven peljana, da bi bila križana; tudi ta dva sta nesla vsak svoj križ, tudi ta dva sta bila križana, eden na desni, drugi na levi strani Jezusa Kristusa, Gospod Jezus pa v sredi. In ko so judovski duhovni, staršine ljudstva, farizeji in pismarji in vojaki zaničevali Jezusa, ga je tudi eden razbojnikov, in sicer oni na levici, saničeval in preklinjal, rekoč: *Ako si ti Kristus, pomagaj sam sebi in nama! Drugi pa je odgovoril, in ga svaril, rekoč: Se tudi ti ne bojiš Boga, ker si v ravno tistem obsojenju? In midva sicer po pravici, sakaj po zasluženju svojih del prejemava; ta pa ni nič hudega storil. In je rekel Jezusu: Gospod! spomni se me, kadar prideš v svoje kraljestvo. In Jezus mu je rekel: Resnično ti povem, še danes boš s menoj v*

raju. (Luk. 23, 39—43.) Desni razbojnik se je tedaj na križu spreobrnil in je tako zadnji trenutek svojega življenja zveličanje dosegel. Levi razbojnik pa ni veroval, tudi ne upal v Kristusa, kajti dasiravno je Kristusu rekel: *Ako si ti Kristus, pomagaj sam sebi in nama!* je vendar le obupal, in je te besede le zato izgovoril, da je ž njimi Kristusa preklinjal in zaničeval; on ni ljubil Kristusa, in ga tudi ni prosil odpuščanja, zato se je vdal pregrešni otrpnjenosti in nespokornosti in je bil pahnen po nesrečni svoji smrti v večno pogubljenje.

O kolikšne milosti je Bog skazal tema dvema razbojnikoma! Ona nista umrla precej, ko sta grešila. Bog jima je pustil čas za pokoro; on jima je dal trpeti časno kazen na križu, da sta prišla blizu Zveličarja; on ju je izvolil, da sta s Kristusom enake muke trpela, da sta se vdeleževala njegovega trpljenja in smrti, videla sta njegovo neizrekljivo potrpežljivost in ljubezen, s katero je križ nesel, slišala sta, kaj je rekel jokajočim ženam, da, *če se š njim kakor s zelenim lesom tako godi, kako se bo s suhim godilo.*² Slišala sta, kako je odpuščenje prosil tistim, kateri so ga križali in zaničevali. Vendar se je dal le desni razbojnik z milostjo božjo razsvetliti, je spoznal in obžaloval, in je bil rešen in zveličan; drugi pa, ki je bil še bližej srca Jezusovega, ni spregledal svojega žalostnega stanu, je zametoval milost božjo, ni veroval in ne upal in je bil pogubljen. Če so tudi elementi spoznavali svojega stvarnika, če se je tudi zemlja tresla, njega ni pretresel strah božji, če so tudi skale pokale, njegovo srce se ni omečilo, če je tudi tema zemljo pokrila, če je tudi tekla kri Kristusova, za vse to mu ni bilo nič mar. In tako je umrl zraven Kristusa nespokornik v svoji otrpnjenosti vkljub milosti, ki mu jo je Kristus ponujal, umrl je nespokornik vkljub Kristusove prelite krvi, da je šel v večno pogubljenje! O kako strašna je smrt nespokornega, otrpnjenega grešnika, in sicer toliko strašnejša, kolikor obilnejša je bila milost, katero mu je Bog ponujal, in kolikor ložej bi se bil rešil pogubljenja! O kako dobro je, če grešnik križ in nadlogo, ki mu jo Bog pošlje, n. pr. bolezen, voljno v duhu pokore prenaša, in se skesano in zaupljivo k Bogu obrne, on se potem reši in obvaruje nesrečne smrti!

Oh, kako nesrečen in milovanja vreden je torej vsak nespokoren, trdovraten grešnik! Bog ga razsvetljuje z lučjo svoje milosti, da bi spoznal svoj dušni stan, kaj je njemu v mir, pa zapré svoje dušne oči, ker temo zmot ljubi; on bi lahko zadobil

mir vesti in mir z Bogom, pa ga noče; on bi lahko rabil zveličanje, pa hoče raje pogubljenje; vest ga pogostoma peče, pa jo išče zadušiti; cerkev ga vabi k pokori, pa jo zasmehuje; sveti Duh mu govori na srce in ga meči, pa se ustavlja sv. Duhu; Kristus ga s svojo milostjo nase vleče, pa se mu iztrguje, in ga od sebe pahá, in vse to zato, ker je sovražnik sv. križa. Nauk o križu mu je zopern, on črti ponižnost in pokorščino, zaničuje čistost, veseli se krivice in laži, se hvali celo s svojimi grehi, zataji svojo vest, se posmehuje verskim resnicam o smrti, sodbi in peklju; križ, ki si ga je sam nakopal, ga sicer tlači, pa se ž njim ne dá omečiti, ker je njegovo srce trše kot skala, on je nevoljen in morebiti še preklinja pod težo svojega križa, in je večje kazni vreden, kot levi razbojnik, ker ta ni poznal Kristusa, mi pa kristjani ga poznamo že od otročjih let; levi razbojnik je Kristusa le v trpljenju videl, mi pa vemo, da je zdaj on v nebeški slavi. na desnici Boga Očeta; levi razbojnik še ni vedel, koliko tolažbe prinese človeku prava pokora, mi pa smo to večkrat skusili.

Ali se pa najdejo mar med nami taki nesrečni nespokorniki? Upam, da ravno ne; vendar pa jih je več takih, ki so sovražniki Kristusovega križa, katerih Bog je trebuh, ki so sužnji satana in sveta, ki zoper svojo vest ravnajo, ki cerkve ne poslušajo, ki so nepokorni božjim in cerkvenim zapovedim, ki se sv. Duhu ustavljajo, glejte taki so otroci, ki nočejo biti pokorni svojim staršem, taki so, ki nočejo biti ob nedeljah in praznikih pri službi božji, taki so navadni preklinjevalci, pijanci, nečistniki, krivičniki i. t. d. glejte, vsi taki so na poti k nespokornosti. Kolikrat so bili že opominovani in klicani k pokori, o sv. letu, o sv. misijonu, o času velikonočne spovedi! Kolikrat jim je bilo rečeno: „*Danes, ko slišite glas božji, ne utrdite svojih src!*“ In vendar marsikateri taki niso tega poslušali! Ali niso taki na poti k nespokornosti, na poti pogubljenja, kot levi razbojnik?

Ljubi kristjani! slišali smo danes, kako srečna je bila sveta Marija Magdalena, ker se je s pravo, resnično pokoro k Bogu obrnila, ker je iz ust samega Jezusa slišala, da so ji grehi odpuščeni, in ker je postala tako zvesta služabnica Kristusa, ker je postala prijateljica Kristusovega križa, ker je veliko let v puščavi pokoro delala! O kdo pač more zdaj izreči njeno slavo, njeno srečo in njeno veselje, ki ga v nebesih vživa? Kdo pa more

tudi izreči trpljenje, ki trpinči zavoljo nespokornosti levega razbojnika v peklu? Kdo ne spozna iz tega, kako srečna in zveličanska je prava pokora, kako nesrečna in pogubljiva je nespokornost! Naj vas torej, o grešniki in grešnice, današnja božja beseda spodbada in nagiba, da se s pravo, dobro velikonočno spovedjo z Bogom spravite! *Danes, ko slišite glas božji, ne utrdite svojih src!* Amen.

† J. Kerčon.

Praznik sv. Jožefa.

1. Sv. Jožef zgled v sedanjih časovnih razmerah.

Pojdite k Jožefu in, kar vam poreče, storite! I. Mojz. 41, 55.

Praznik sv. Jožefa se praznuje v postnem času, torej v onem času, ko se živo spominjamo trpljenja Kristusovega. Čeprav je bil sv. Jožef že davno mrtev, ko se je začelo zadnje in najhujše trpljenje Jezusovo, vendar že otroška leta božjega Deteta, kateremu je bil rednik, niso bila brez trpljenja, in to trpljenje Zveličarja sveta je prav posebno zadelo srce njegovega rednika. Tudi poprejšnje življenje Jožefovo ni bilo brez trpljenja in bolečin. Torej ni brez pomena, da se ta god praznuje v postnem času.

Ako nam sv. evangelijski že o Mariji jako malo pove, in sicer le to, kar je z Jezusom v zvezi, tako nam tem manj pove o svetem Jožefu. Toda, kar nam sv. evangelijski o njem piše, že to nam kaže veliko njegovo svetost. Sv. pismo pravi: *Jožef, njen mož, je bil pravičen.*

Poročen z Marijo in ravno zaradi tega izvoljen v rednika Jezusovega, je imel vse očetovske pravice do svojega Zveličarja. Bil je glava svete družine. Užival je ljubezen in spoštovanje Marije Device, tudi Jezus sam ga je srčno ljubil in spoštoval. Opravilo, katero mu je naklonila previdnost božja, je bilo važno in imenitno, najimenitnejše za opravilom bl. Device Marije, ker se je šlo za blagor Sina božjega samega. Vse njegovo delo in opravilo je merilo le v to, da bi Jezusa izredil in obvaroval. Jožefu so bile znane vse skrivnosti našega odrešenja tako zelo, kakor razen Mariji nobenemu človeku. Sploh reči moramo, da po razmerju, v katerem je bil Jožef z Marijo in Jezusom, na svetu ni bil noben drug mož bolj vreden, da bi postal mož Marijin in rednik Jezusov.

Iz vsega tega lahko umemo, zakaj sv. cerkev toliko moč pripisuje sv. Jožefu, da si ga je izvolila kot posebnega zavetnika in da svojim otrokom kliče: *Pojdite k Jožefu!*

Oj, ko bi se ta opomin bolj ubogal. V šoli sv. Jožefa bi se lahko marsikaj naučili. Pokazal bi nam pot v nebesa, a tudi pot k posvetni sreči. Ako pazljivo premišljujemo življenje sv. Jožefa, spoznamo lahko, da je posnemanje njegovega zgleda najboljše sredstvo, da si pomagamo iz sedanjih žalostnih družinskih — socialnih razmer.

To resnico vam hočem danes dokazati: Posnemanje sv. Jožefa kot zdravilo v sedanjega časa stiskah in nadlogah.

V imenu Jezusa, na priprošnjo sv. Jožefa!

Gotova in žalostna resnica je, katere nikdo ne more utajiti, da je čedalje več uboštva na svetu; tudi v tem so si vsi edini, da je to uboštvo glavna točka v sedanjem društvenem ali socialnem vprašanju. Ako se bo to uboštvo še množilo in razširjalo, ako se ne ustavi, pridejo gotovo kmalu časi, ko se bo ves sedanj red popolnoma preobrnil, ko bode šlo vse navskriž med ljudmi, in potoki krvi in solzâ bodo se vlili čez svet.

V tej stvari se moramo pred vsem vprašati: Kje je vzrok vsemu temu? Kaj nakopava ljudem vedno večjo revščino? Odgovor se glasi: 1. ženitev brez poklica, 2. delo brez blagoslova in 3. nezmerno vživanje in razveseljevanje.

1. Mnogo, mnogo uboštva je na svetu, ker se ženijo ljudje brez poklica. Zakonski stan je svet stan, stan, ki ima mnogo odgovornosti, stan, ki ne sme biti le nekaj plašč, s katerim se zakriva pretekla razuzdanost, stan, ki se ne sme sklepati brez poklica in resnega premišljevanja. Kdor hoče stopiti v zakonski stan, mora popreje dobro pomisliti, ali ga Bog kliče vanj; ali si bo mogel v njem lažje pridobiti nebesa; ali bo mogel spolnovati dolžnosti, katere zakonski stan naklada, ali bo mogel svojo družino pošteno preživiti, svoje otroke krščansko izrediti. Ni vsak poklican v zakonski stan. Kdor svoje družine pošteno ne more preživiti, kdor sam ni dobro vzrejen in torej tudi otrok svojih ne zna krščansko odgojevati, ta ni sposoben, ta ni poklican za zakonski stan. Ako se pa vendar le poroči, stori to zoper voljo božjo in s tem pomnoži splošno uboštvo, ker on sam je pomilovanja vreden siromak, otroci pa še bolj.

Vi, kristjani, pa sami veste, kaj se tolikokrat zgodi, kaj se godi zlasti v novejšem času. Ali se ne zgodi mnogokdaj, da taki ljudje stopajo v zakon, ki so bili do zadnje ure le v nadlogo svojim staršem, ki se niti sami sebe niso mogli preživiti, katerih vse dosedanje življenje kaže, da niso sposobni, da bi družino pošteno preživili? Kdor hoče drugim dobre ukaze dajati, ta se mora popreje sam naučiti ubogati; kdor hoče druge vzgojevati, mora pred vsem postati gospodar sam svojih strasti, da jih zna premagati. Ali se ne zgodi tolikokrat, da taki ljudje sklepajo zakonske zveze, ki so bili pravi križ in sramota svojim staršem in celim občinam, ki se niso zmenili ne za Boga, ne za svoje starše, ki so služili le svojim slabim nagonom, svojim strastem, katerim ni bilo nič bolj zoperno nego skromno, krščansko. delavno življenje? Kristjani, ali bodo mogli taki ljudje, ki sami nobenega reda, nobene dostojnosti ne poznajo, svoje otroke krščansko vzgojiti? Ali si smemo misliti, da Bog take ljudi hoče imeti v zakonskem stanu, da bi jim zaupal to, kar je najdražje, neumrjoče duše otrok? Ah, koliko jih je, ki stopajo v zakonski stan ne zato, ker jih Bog kliče, temveč ker jih priganja in sili k temu hudo nagnenje in morda potreba, da zakrijejo nespodobno svoje življenje! Da je nasledek takih zakonov siromaštvo in uboštvo, da se to uboštvo od dneva do dneva bolj širi in množi, to si pač vsakdo lahko sam misli. Gotovo, velik del uboštva bi na svetu zginil, ko bi se ljudje tako lahkomiselnost brez poklica ne mogli in ženili.

Kako lep zgled imamo v tem oziru v sv. Jožefu! Neka verjetna legenda nam pripoveduje o njem, da so ga v mladosti njegovi posvetni in razuzdani bratje zaničevali zaradi njegove pobožnosti in nedolžnosti. S tem so mu zagrenili življenje v domači hiši in ga pregnali. Ker ga njegovi najbližji sorodniki nismo umeli, je hrepenel toliko bolj po obljubljenem Zveličarju, ki bo mir in slovo zopet prinesel na svet in vso zemljo izpremenil v hišo in domovje otrok božjih. — Tedaj je bila v tempeljski šoli v Jeruzalemu Marija iz kraljevega rodu Davidovega, edini otrok Joahima in Ane. Ko je vzrastla v devico, so jo silili njeni vzgojitelji, naj se omoži, ker pri Judih je bila navada, da je vsakdo v zakon stopil. A Marija je Gospodu vedno devištvu obljubila. Pa vendar se je morala udati in se poročiti; zaupala je v pomoč Najvišjega, da jo bo on podpiral, da bo svoji obljubi zvesta ostala. Opomnjen od svojih sosedov se je ponudil med drugimi ženini tudi sv. Jožef Mariji kot snubec. Na povelje Boga samega, ki je tedaj še vedno

govoril v Najsvetejšem velikemu duhovnu, so morali vsi ženini svoje potne palice na altar položiti. In glejte, vse druge palice so ostale suhe; le Jožefova palica je ozelenela in vzcvetela v lepo belo lilijo, ki je podoba deviške čistosti. To je bilo znamenje, da so ga nebesa sama izvolila Mariji v ženina.

Ako je bil sv. Janez Krstnik že pred svojim rojstvom očiščen izvirnega greha, ker je bil predhodnik Kristusov, smemo to s tem večjo pravico soditi o sv. Jožefu, ki je bil izvoljen celo v rednika Sinu božjemu. Da, posvečen od svojega rojstva, vedno brez vsakega grešnega poželenja, je postal sv. Jožef vreden, da je živel v tako tesni zvezi z Marijo brezmadeža spočeto in z Jezusom, včlovečenim Bogom. To je bil zakon, kakor med angeli, da je Marija mogla Gabrielu reči: *Moža ne poznam!*

Ker ga je Bog poklical, ker je Bog to hotel, zato je Jožef postal soprog Marijin. Oh, ko bi vsi zakonski ljudje mogli reči: ne greh, ne grešno poželenje, ne svetne okolnosti so nas sklenile, temveč volja božja; — bodite prepričani, velik del sedanjega uboštva bi bil potem zatrt, kajti uprav zakoni brez poklica, zoper voljo božjo so bili, so in bodo vir bridkega siromaštva.

2. Drug ne mnogo manjši vir uboštva je delo brez blagoslova. Hvala Bogu! moram reči, še jih je med nami le malo, ki služijo le lenobi, ki se dela boje, ki so pozabili, da je delo usoda človeka na svetu, kakor pravi pobožni Job: *Za delo je človek ustvarjen, kakor ptič za letanje*. No, saj ljudje delajo in se trudijo, pa vendar mnogokdaj ni pravega blagoslova pri tem. Zakaj ne? Zato, ker delajo ljudje brez znanja, brez poštenja, brez molitve in brez zadovoljnosti.

Dà, sedaj dela mnogo ljudi brez znanja, brez razumna, ne dà bi porabili to, kar so mu že drugi skušeni možje povedali. Po starem kopitu dela vse, vsak nauk se mu zdi nespameten; tako zaostane. Mnogim ni nič na tem, ali so se res kake reči že mojstersko naučili ali ne; dà, komaj so nekoliko pogledali v to, česar se hočejo učiti, pa si že ne puste reči nobene besede; mojstri hočejo biti, ko so še komaj učenčki postali. Tu so na mestu besede sv. Bernarda: „Kdor hoče biti sam svoj učitelj, ta hodi k norcu v šolo.“

Sedaj se dela mnogo tudi brez poštenja! Kaj je moje, kaj tvoje, to je danes mnogim deveta briga. Goljufiga je sedaj marsikom le nov način pridobitka. Po pravici se čujejo čedalje bolj pritožbe, da poštenosti skoro nikjer več ni. Ako pa je tako,

kako bi Bog mogel delo blagosloviti? „Krivično blago teknilo ne bo“, pravi pregovor, ker še drugo seboj vzame in donese človeku uboštvo in nesrečo. „En krivičen krajcar deset pravičnih sne.“

Ljudje sicer delajo, a največkrat brez blagoslova, ker brez molitve, brez spolnovanja božjih in cerkvenih zapovedi, da celo z njih popolnim zaničevanjem. Človek dela sicer, a svoje delo spremlja z groznimi kletvinami; dela, ne da bi se zmenil za posvečevanje nedelj in praznikov; kako bi potem mogel Bog to blagosloviti, ako človek sam prekletstvo nad se kliče? Kako bi mogel Bog delavnike človeku blagosloviti, ako se človek za praznike nič ne zmeni, za one dneve, katere je le sam sebi določil? In vendar vse delo in ves trud brez blagoslova nič ne pomaga, ker le „na božjem blagoslavu je vse ležeče“.

Delajo ljudje brez blagoslova tudi, ker delajo brez zadovoljnosti. Neverjetno je, koliko je sedaj na svetu zavisti in nevoščljivosti med ljudmi, koliko nezadovoljnosti s svojim stanom. Marsikdo kar ne more videti, da se bližnjemu dobro godi, ako ima le par krajcarjev več ali zasluži nego on sam. Tudi tu nevoščljivost jemlje delu blagoslov in kjer blagoslov zbeži, pa se revščina oglasi. —

Kako se dela z blagoslovom, kaže nam zgled sv. Jožefa. Bil je iz kraljevega rodu, a njegovi predniki so obubožali. Da bi se torej mogel pošteno preživiti, je vzel potomec kralja Davida v roko tesarско sekuro in plankao. Bil je zadovoljen s svojim stanom, in v svojem delu ni iskal družega nego, da bi bil všeč Bogu in da bi poskrbel za svojo družinico. Še na misel mu ni prišlo, da bi obogatel, in vendar je imel mnogo vzroka k temu. Povsod je videl sledove starega veličastva svoje rodovine. Še so stali zidovi in stolpi, v katerih je nekdanj David prebival, v katerih je mogočni Salomon vladal. Celo ljubezen do Deteta Jezusa, o katerem je vedel, da se mu spodobi vsa čast, ga ni premotila, da bi poželed po posvetnem blagu.

Vse take in enake misli nise mogle zmagati Jožefovega srca. Njegova duša je bila preveličastna, premočna, da bi jo svet mogel preslepiti; njegovo zaupanje v previdnost božjo je bilo tako trdno, da si ni želel nič boljšega nego to, kar mu je Bog naklonil. Ravno tako rad je nosil v svoji roki sekuro kot tesar, kakor je nosil nekdanj njegov prednik David kraljevo žezlo in meč. Nič ga ni vleklo v slavni Jeruzalem, kjer je bila doma njegova rodovina, veliko rajši je prebival v Nazaretu, kamor ga je Bog postavil, v družbi z Jezusom in Marijo.

Ta njegova sveta zadovoljnost pa je izvirala iz njegove ljubezni do molitve, ker je imel vedno vse svoje misli pri Bogu. Ako sploh pri kakem človeku, bilo je pri sv. Jožefu vse delo darovano Bogu, vse delo opravljeno iz najboljšega namena. Vsak pregibljej, vsaka raba njegovega orodja, smem reči, je izviralo iz namena Boga častiti in božjo voljo spolniti. Njegovo delo je bila molitev. In ako se mu je kdaj delo težavno zdelo, ako se je kdaj utrudil, imel je vedno zdravilo zoper to: pogled na milega Jezusa. Kristjani, ali bi si mogli misliti, da bi ga večna Resnica v evangeliju imenovala *pravičnega*, ko bi bil Jožef kriv najmanjše nepoštenosti ali goljufije? In da je dobro razumel svoje delo, da je bil priden, da se je rad tudi kaj naučil, čeprav je bil že priletel, uvidimo iz tega, da je bil izvoljen v rednika Sinu Božjemu samemu. Kakemu nevednežu, kakemu mojstru skazi bi nebesa gotovo ne zaupala tega bisera.

Ljubi v Kristusu! Ko bi vsi, ki delajo, tako delali, kakor je delal sv. Jožef, s tako ljubeznijo do molitve, s tako poštenostjo, skromnostjo, udanostjo v voljo božjo, svet bi skoro nič ne vedel, kaj je uboštvo, kaj je hudo na svetu, o čemur se sedaj toliko toži.

3. Tretji vir sedanjega uboštva je *nezmernost, neukrotljivo uživanje in razveseljevanje*. A razumeti me morate prav: Krščanstvo dovoljuje počitek, razveseljevanje, ako je primerno stanu in premoženju vsakega posamnega in se zato premoženje ne trati. Krščanstvo privošči vsakemu dobro, pošteno hrano; zakaj kdor dela, ta mora tudi jesti; prepoveduje le nezmernost v jedi in pijači, in zahteva, da se določene dni zdržimo nekaterih jedi. Krščanstvo privošči tudi vsakemu pošteno obleko, ki se prilega njegovemu stanu in premoženju, a prepoveduje le ono, kar je le izrodek napuha in nizke poželjivosti. — V uživanju in nezmernem razveseljevanju umevam jaz nezmernost v jedi in pijači, pretirano nečimurnost v oblačilu, ter oni počitek in veselje, s katerim se škoduje družini in se otroci spridijo, ono razveseljevanje, kateremu konec so prazni mošnjčki pa duše polna greha.

In skušnja kaže, da ravno po takih za časnost in večnost tako škodljivih veselicah ljudje največkrat tožarijo čez uboštvo in pomanjkanje. Danes so siti tako, da niso za nobeno rabo, jutri pa lačni tako, da se jim kar tema dela pred očmi. Taki se izneverijo svojim družinam, o vzgoji otrok pri njih se niti govoriti ne more. In vendar skušnja kaže, da zanemarjeni otroci več stroškov napravijo, kakor pa lepo vzrejeni. Marsikje o kaki skromnosti v

družini nočejo nič vedeti. Uživanje po vsaki ceni, uživanje, če tudi se hiša podere in družina razruši, tega se drže mnogi. Ali je potem res čudno, da je vedno več uboštev na svetu? Čeprav pridejo še tako dobre letine po vrsti leto za letom, a tožbe o revščini le ne bodo potihnile. Nekaj povem: Časi ne bodo prej boljši, dokler ljudje ne bodo boljši, dokler ljudi pamet ne sreča.

Zato pojdemo k Jožefu, učimo se od njega tudi skromnosti in ljubezni do ponižnega življenja. Marsikaka bridka urica je napačila tudi njemu, toda on ni preklinjal, on svojega užaljenega srca ni obrnil drugam nego na Jezusa in Marijo. Njega niso mikale veselice sveta, on je poznal svoj prostorček kot gospodar pri Jezusu in Mariji. Uborna kočica v Nazaretu je bila njemu cel svet, nič drugega ga ni mikalo, nego Jezus in Marija. Kako vesel se je vselej vračal z dela na svoj dom! In ako mu je njegov rejenček, božje Dete Jezus naproti prihitelo, da mu je pomagal nesti kako orodje, kako vesel je bil Jožef te ljubezni, kako vesel se je nanj oziral. Adam, ki je gledal z lastnim očesom vse veselje raja, ni mogel biti srečnejši nego sv. Jožef, ko je prestopil prag svojega raja, nazareške kočice. — —

Dà, ljubi kristjan, ko bi ljudje posnemali zgled sv. Jožefa, velik kos tožbà o uboštvu in siromaštvu bi utihnil. Usahnili bi trije glavni viri vseh nesreč: poroke brez poklica, delo brez blagoslova in nezmerno razveseljevanje in uživanje — Bodite prepričani, da me srce boli, ko slišim o tolikem siromaštvu, a še hujše je, ako se uverim, kako ljudje vse drugo dolže, le sami sebe ne nikoli; kako da ljudje nočejo poznati vira vseh nesreč. In vendar je prvi korak, da se obrne na bolje, da ljudje spoznajo, odkod vse to prihaja. Ker bi rad pomagal, dal sem vam danes pameten svèt. Ker bi vam rad pomagal, opominjam vas danes s sv. cerkvijo: *Pojdite k Jožefu! Amen.*

† J. Benkovič.

2. Sv. križev pot — šola presvetega Srca Jezusovega.

V. in VI. postaja.

Bodite hvaležni!
Kološ. 3, 15.

Velika tolažba je že za človeka, ako v svojem trpljenju najde srca, ki mu z besedo ali vsaj s solzami razodevajo svoje sočutje. Koliko lažje pa še le prenaša svoje težave, ako najde

celo ljudi, ki mu tudi v dejanjih pokažejo svoje sočutje, mu po svojih močeh pomagajo v njegovih težavah in bridkostih, mu nekako pomagajo nositi križ, katerega mu je naložila roka nebeškega očeta. Ko je naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus nesel težki križ po ulicah jeruzalemskega mesta, je bilo, kakor nas zatrjujejo nekateri pisatelji, v Jeruzalemu zbranih do milijon ljudi in sicer zaradi bližajočega se velikonočnega praznika. Ali ni bilo med to ogromno množico nikogar, ki bi bil Jezusu tudi v dejanju razodel sočutje, mu pomagal nositi težki križ? Odgovor na to vprašanje najdemo pri peti in šesti postaji sv. križevega pota, kjer vidimo Simona iz Cirene, ki pomaga Jezusu križ nesti, in Veroniko, ki mu poda potni prt, da bi si obrisal pot. To priliko pa je zopet porabilo presv. Srce Jezusovo, da je razodelo svojo lepoto. Pri Veroniki se je Zveličar pokazal takoj, pri Simonu pa pozneje h v a l e ž n e g a za malo uslugo ter nas s svojim zgledom uči h v a l e ž n o s t i do svojih dobrotnikov.

Križ, katerega je nesel Gospod na goro Kalvarijo, bi bil že za zdravega človeka težko breme, kaj je še le bil za Jezusa, ki je bil po svojem telesu že ves ranjen in stopen, bolj mrtev kot živ. Ni čuda, da je Gospod večkrat padel pod njegovo težo. Velika je bila nevarnost, da popolnoma ne obnemore in sploh ne doseže svojega cilja. Tega so se bali tudi njegovi sovražniki, in ker so ga hoteli na vsak način videti visečega na križu, zato so prisilili pogana Simona iz Cirene, da mu pomaga križ nesti. Nevoljen vzame Simon križ ter ga pomaga nesti Gospodu. Komaj sta pa storila kakih 200 korakov, prihiti iz lepe hiše imenitna gospa, poklekne pred Gospodom ter mu izroči prt, da bi si obrisal obraz. Zveličar stori to in ji vrne prt. A kako se začudi žena, ko ga razvije in v njem zapazi vtisnjen obraz Jezusov. Kako dobro je pač delo presv. Srcu Gospodovemu, da je v tolikem trpljenju našlo vsaj dva človeka, ki sta mu na pomoč priskočila, dasi eden izmed nju ne prostovoljno. V svojem trpljenju se je pač Gospod oziral krog sebe, ali se bo izmed tolike množice našel kak človek, ki bi mu hotel pomagati v tolikem trpljenju. Dobro je sicer vedel, da bi marsikateri rad pomagal, a ti niso smeli blizu. Tisti, ki so pa v njegovi bližini, pa ne čutijo v svojem srcu nobenega usmiljenja. Kako hudo je pač to delo njegovemu presv. Srcu. Cele tri leta je hodil po svoji domovini

povsod dobrote deleč, razodevajoč svoje usmiljeno srce, sedaj ga pa ni bilo, ki bi njemu v dejanju razodel svoje usmiljenje.

Prej ko je hodil po ulicah zdrav, so od vseh krajev prinašali bolnike in vse jim je ozdravil. Zdaj pa, ko je sam bolan in gre s težkim bremenom po ulici, ga ni nikogar, ki bi mu pomagal. Na tisoče ljudi je nasitil, slepim je dal videti, gluhim slišati, hromim, da so hodili. Kje so zdaj vsi ti tisoči? Niti enega ni blizu, ki bi mu hotel pomagati. Strašna nehvaležnost! Precej, ko je bil ljudstvo nasitil na čudežni način, ga je ljudstvo hotelo izvoliti za kralja, sedaj mu pa niti najmanj noče olajšati težkega bremena. Niti enega ni izmed tolke množice, ki bi mu hotel pomagati. Kolika bolečina za presv. Srce, ki ravno v trenutku, ko se daruje za človeški rod, od njega ne dobi nobene pomoči. Rabelji so primorani prisiliti tujca, pogana, da mu pomaga. Kaj bi rekli, vi starši, ako bi vi ležali na bolniški postelji, pa bi nobeden vaših otrok ne prišel vas obiskat, tolažit, nobeden vam ne bi hotel pomagati. Kaj ne, bridke solze bi zalivale vaše oči, marsikateri zdihljaj bi prišel iz vaših prs, toda kaj zdihljaj — marsikateri oče, marsikatera mati bi preklinjala svojega otroka, ki je popolnoma nanje pozabil. Ni pa tega storilo presv. Srce Jezusovo. Hudo mu sicer dè nehvaležnost ljudi, a prevelika je njegova ljubezen do človeških otrok, da bi jih preklinjevalo. Mirno prenaša tudi to bolečino, niti besedice ni slišati iz njegovih ust, ki bi razodevala kako nevoljo. Naposled se je vendar našla oseba, ki mu je vsaj nekoliko in to prostovoljno hotela olajšati njegove muke. Prišla je Veronika in mu podala potni prt. — Za človeški rod gre Jezus težavno pot, zanj nese težko breme, zanj preliva svojo drago kri, in le dva se najdeta, ki mu pomagata v toliki revni in bedi, in še oba ne prostovoljno. Res nepopisno grda nehvaležnost! Kako vse drugače pa ravna presv. Srce Jezusovo! Še za to malo uslugo, katero mu izkažeta Simon in Veronika, se izkaže h v a l e ž n o.

Dasi mu je Simon le prisiljen pomagal nesti križ, vendar ga je to Srce preobilno poplačalo. Poklicalo ga je k p r a v i v e r i. Že v tistem trenutku je takorekoč vanj položilo iskrico, ki je vedno večji ogenj vzbujala, dokler ni Simon popolnoma sprejel njegovega nauka. Pa tudi Simonova sinova, Rufus in Aleksander, sta z materjo vred postala kristjana. Rufus je bil škof v Tortosi na Španskem, Aleksander pa je umrl kot mučenec. Mar ni bilo to preobilo plačilo za tako malo uslugo? Tako hvaležno se je izkazalo presv. Srce Jezusovo.

Enako hvaležnost je pa tudi razodelo Veroniki. Na čudežen način je vtisnil Gospod svoje obličje v podani mu potni prt. Res presrečna žena, ki je prejela tako dragocen dar kot plačilo za svojo milosrčnost. Pa tako hvaležno se presv. Srce Jezusovo ni razodelo samo pri teh dveh osebah, ampak v vsem svojem življenju na zemlji, pa tudi še sedaj v nebesih se vedno razodeva. Kdo mu je pač na svetu več dobrega storil kot njegova mati, blažena Devica Marija. In kako hvaležno ji je za to njegovo Srce. Na njeno prošnjo izpremeni Gospod v Kani galilejski vodo v vino. Še v zadnjih trenutkih se je spominja ter jo v varstvo izroči svojemu najljubšemu učencu, sv. Janezu. In sedaj ko kraljuje v nebesih, ali ne razadeva svoje hvaležnosti zlasti s tem, da ji nobene prošnje ne odbije, tako, da je mogel sv. Bernard reči: „Spomni se, o premila Devica Marija da še nikdar ni bilo slišati, da bi bil kdo zapuščen, ki je pod tvoje varstvo pribežal.“

Desnemu razbojniku je obljubil Zveličar nebeško kraljestvo, ker ga ni zaničeval, kakor so ga drugi visečega na križu. Caheju je ves vesel zaklical: *Danes je tej hiši zveličanje došlo*, ker ga je Cahej ljubeznivo sprejel in iz ljubezni do njega obljubil poravnati vse krivice. Lazarja je obudil od mrtvih, da bi se njemu in njegovim sestram nekako hvaležnega pokazal za gostoljubnost, katero so mu pogosto izkazali. Kako visoko on ceni hvaležnost, kako je bila priljubljena njegovemu srcu, je pač najočitneje razodel, ko je rekel gobovemu, katerega je bil z drugimi deveterimi ozdravil, ko se mu je prišel zahvalit: *Ali ni bilo deset ozdravljenih, kje je pa drugih devet?* S tem je pač njegovo presveto Srce očitno razodelo, kako mu je ljuba hvaležnost in kako studi nehvaležnost. In mi bi mogli to srce, ki je iz ljubezni do nas toliko trpelo, žaliti z nehvaležnostjo. Ako še do sedaj ni bilo te čednosti v našem srcu, moramo cvetko hvaležnosti pač pri V. in VI. postaji kot spomenik na njegovo ljubezni polno, hvaležno srce iz vrta njegovega srca presaditi v svoje srce. Da, dragi v Kristusu, učimo se od presv. Srca Jezusovega hvaležnosti. Bodimo hvaležni vsem, ki nam dobrote delé, v prvi vrsti pa Gospodu samemu, ki nam je pač podelil največ dobrot. Njemu ni bilo treba toliko trpeti, z najmanjšim dejanjem bi bil lahko zadostil večni pravici. A njegovo ljubezni polno srce je hotelo kupo trpljenja izpiti do dna. Ali ne zasluži, da mu za toliko ljubezen, za toliko dobrot razodenemo svojo hvaležnost? Pa s čim naj to storimo? Za nas je nosil težki križ,

mi mu ga sicer ne moremo pomagati nesti kot Simon, ne moremo mu obrisati krvavega potu s čela kot Veronika, a vendar imamo dovolj prilike, da mu pomagamo nesti križ. Ako on sam ne nosi več križa, nosi ga pa v svojih in naših bratih in sestrah, saj je sam rekel: *Karkoli storite enemu ismed mojih najmanjših bratov, to ste meni storili.* In naš bližnji, o kolikrat je primoran nositi težak križ, bodisi revščine, pomanjkanja, boleznin in drugih nadlog. Ako potrka na tvoja vrata ubog berač in te prosi miloščine, o ne zapiraj mu svojega srca. Pokaži, da imaš hvaležno srce do svojega Gospoda, pomagaj beraču z miloščino nositi njegov križ pomanjkanja, saj ga v njem nosi sam tvoj Gospod Jezus Kristus. — Tam v borni kočici leži tvoj sosed bolan. Nikogar nima, ki bi mu kaj postregel, preskrbel zdravnika in zdravil. Glej težki križ boleznin tare tvojega brata, tvojo sestro. Pomagaj mu ga nositi s tem, da mu postrežeš, preskrbiš zdravnika in zdravil, in pomagal si nositi križ Gospoda, kateremu ga nositi te veže dolžnost hvaležnosti. Kdo bi pač mogel opisati vse prilike, pri katerih se nam nudi prilika presvetemu Srcu Gospodovemu razodeti hvaležnost svojega srca. Ako pogledaš na Jezusa, ki nosi težki križ, in vidiš, da ni nikogar, ki bi mu ga pomagal nositi, se ti pač v srce smili in vzbudi se ti želja, da bi bil tedaj v Jeruzalemu, da bi mu bil radovoljno pomagal nositi križ; huduješ se nad Simonom, ki ga le nerad pomaga Jezusu nesti. Toda potolaži se, vsak dan se ti ponuja prilika, da Gospodu pokažeš hvaležnost svojega srca. Jezus nosi še vedno križ in nosi ga med nami. Kamorkoli se ozreš, povsod najdeš ljudi, ki zdihujejo pod težkim križem raznih bridkosti in težav. V njih nosi Gospod težki križ, saj so to udje njegovega telesa, njegovi bratje in sestre. Ako imaš torej kaj ljubezni do njega, ako se mu hočeš hvaležnega izkazati za to, da ga je zate nosil, ako imaš željo, da bi mu bil pomagal ga nositi, glej tu imaš priliko. Pomagaj svojemu sobratu nositi križ, in pomagal si ga nositi njemu samemu.

Kako lepo je to razodel sam Gospod sv. Martinu. Ko je bil sv. Martin še katehumen, je bil dal, kakor vam je gotovo znano, nekemu beraču polovico svojega plašča. V spanju se mu prikaže Gospod oblečen z Martinovim plaščem ter pravi: „S tem plaščem me je Martin oblekel.“ Ali ni torej očitvidno Gospod to razodel, da kar storimo svojemu revnemu bližnjemu, to storimo njemu in če pomagamo svojemu bratu ali sestri v Kristusu nositi križ, da ga pomagamo njemu nesti.

Posnemajmo torej presv. Srce Jezusovo v njegovi hvaležnosti, posnemajmo je zlasti s tem, da njemu, ki je za nas nosil težak križ, pomagamo križ nositi v naših sobratih. Potem nam bo tudi ono razodelo svojo hvaležnost, saj sam pravi: *Blagor usmiljenim, ker bodo usmiljenje dosegli.* Blagor nam zlasti poslednji dan, ako se bomo s cvetko hvaležnosti, katero smo v svojem srcu razodevali na omenjeni način, postavili pred njegov sodni stol, zakaj zaslišali bomo iz njegovih ust vesele besede: *Pridite blašeni mojega očeta, posedite kraljestvo, vam pripravljeno od mojega očeta. Lačen sem bil in ste me nasitili. Žejen sem bil in ste me napojili.* — Amen. J. M. Seigerschmied.

Peta postna nedelja.

1. Bog je večn.

Resnično, resnično vam povem,
preden je bil Abraham, sem jaz.

Janez 8, 58.

*Ako kdo mojo besedo dopolni, ne bo smrti videl ve-
šomaj.* Tako je Jezus rekel v današnjem evangeliju Judom in jim je očital, da nočejo njegovim besedam verovati in njegovih naukov spolnovati. Judje so pa mislili, da jim hoče Jezus s tem reči, da tisti, kdor vanj veruje, res ne bo nikoli umrl, in zato so mu rekli: Abraham in preroki so umrli, ti pa praviš, kdor mojo besedo dopolni, ne bo umrl. Ali si mar ti večji, kakor Abraham in preroki, ki so morali umreti. Zdaj jim je hotel Jezus pokazati, da je On res večji, kakor je bil očak Abraham in zato jim je odgovoril: Večji sem, kakor Abraham. Kajti, ko je Bog njemu razodel, da bom jaz, Sin božji, kot človek na svet prišel ljudi odrešit in zveličat, tedaj se je veselil in je želel, dočakati tistega dneva, ko se bom jaz včlovečil. Prišel je zdaj tisti čas in tudi Abraham v predpeklju je zvedel o tem z velikim veseljem, kajti tudi njemu se bliža zdaj čas rešitve. Judje so pa Jezusa zopet napačno razumeli in so mislili, da je Abraham s svojimi telesnimi očmi videl Jezusa, in potem takem so tudi mislili, da je Jezus Abrahama videl s svojimi telesnimi očmi in zato so mu rekli: Kaj, še 50 let nisi star, pa nam boš pravil, da si Abrahama videl, ki je pred 2000 leti živel. In še enkrat jih je hotel Jezus

poučiti, da sicer on kot človek še ni bil takrat na svetu, kakor je Abraham živel, da pa on ni samo človek, ampak tudi Bog, in kot Bog pa je bil od vekomaj, še preden je Abraham na svetu bil. Zato jim je rekel: *Resnično, resnično vam povem, preden je bil Abraham, sem jaz.* S temi besedami je pa Jezus Jude in pa tudi nas opomnil na tisto božjo lastnost, ki jej pravimo večnost. Tudi jaz vam bom danes govoril o večnosti božji in to tem rajši, ker nas ta sveta in resnobna resnica opominja sedanji sveti postni čas, kolikor ga še je, prav porabiti, in se z vrednim prejemom zakramenta sv. pokore in sv. velikonočnega obhajila dobro pripraviti na večnost, ki nas enkrat čaka. Zato vam bom razložil

I. kaj se pravi: Bog je večn,

II. in kaj se učimo iz te svete resnice.

I. Na naše vprašanje, kaj se pravi: Bog je večn, nam katekizem odgovori: Bog je večn, se pravi: On je bil vselej, je, in bo vselej.

Bog je bil vselej, pri njem tedaj ni nobenega začetka, On nikdar ni začel biti, ampak je bil zmirom in vselej. Vse, kar je in živi na svetu — pred 200 leti ni še bilo nikjer, nihče takrat še mislil ni na to. V Rimu se še zdaj vidijo poslopja, ki so že takrat stala, ko je Jezus hodil po zemlji. Ko bi ta poslopja znala govoriti, kaj bi nam pač lahko povedala, kaj se je že vse zgodilo na svetu, od kar stoji. Toda tudi njih pred 3000 leti še nikjer ni bilo. Pa pojdite še dalje nazaj, poglejte krasno solnce! Skoraj 6000 let že stoji vsak dan na nebu in daje vsemu, kar živi na zemlji, prijetno luč in gorkoto, še preden je bil kak človek na zemlji, je solnce že svetilo na nebu — in vendar tudi solnce ni bilo zmirom, ampak je imelo svoj začetek. In angeli, ki so že prej bili kakor solnce, tudi oni imajo svoj začetek, tudi nje je Bog iz nič vstvaril. Toda preden pa so bile vse te stvari, preden je bila na zemlji noč in dan in solnce na nebu, pred vsemi je bil že Bog. In mislite si še 6000 let nazaj, in še 600.000, in še 600.000 milijonov let nazaj, kolikor daleč morete, si mislite nazaj — vselej je bil Bog, pri njem ni začetka, On je bil od vekomaj. In zato pravi sv. pismo: *Preden so gore postale in je bila zemlja vstvarjena in njen okrog; si ti ođ vekomaj do vekomaj, o Bog!* (Psalm. 90, 2.)

Pri Bogu ni tedaj nobenega začetka, pa tudi nobenega konca ni pri njem. Koliko ljudi je že živelo samo tukaj na tem kraju! In kje so zdaj? Kakor kaplja z drevesa pade, tako so zginili, vse je smrt pograbila, ni jih več! Najmočnejša poslopja, katera človek zida, s časom razpadejo, prišel bo čas, kakor je Jezus sam rekel, ko bo cel svet v ognju konec vzel. Bog pa ostane zmirom — vekomaj. Mislite si, da bo svet še toliko milijonov let stal, kakor je listja na drevju in kapljic v morju, in ko bodo vsa ta leta potekla, tedaj bo Bog še zmirom, kakor je bil, on ostane zmirom — vekomaj.

Pa če vam rečem: Bog je bil in bo vselej, prav za prav ne rabim pravih besed, ampak moram reči: On je zmirom, kakor tudi Jezus pravi v današnjem evangeliju: Preden je bil Abraham, sem jaz. Pri Bogu ni tedaj nobene preteklosti in prihodnosti. Povedal vam bom to še bolj jasno. Človek živi prav za prav le en sam trenutek, le en sam trenutek je njegov. Trenutki, katere smo že preživeli, so zginili za zmirom, nikdar več jih ne bo nazaj, nič več niso naši. Trenutki, katere nam je še Bog odločil za življenje, niso še tukaj, mi nimamo še nobene oblasti do njih. Zdaj v tem trenutku živiš, ta trenutek je tvoj in ga lahko porabiš, pa kmalu zopet izgine in nikdar več ga ne bo nazaj. Ura za uro, dan za dnevom, tako teče naše življenje naprej. Ko si prišel na svet, ali si bil takrat že tak, kakršen si zdaj? Ne, ampak polagoma in sčasoma si postal tak. Zmirom si postajal večji, zmirom bolj močan in vsak dan si kaj več vedel. Kar pa si pridobil na duši ali na telesu, to pa zopet zgine; kar si vedel pred 10 leti, od tega si že marsikaj pozabil, in če star postaneš, boš zopet zgubil svoje moči, svoj dober vid in posluš, svoj dober spomin.

Pri Bogu pa ni tako. Pred tisoč leti je bil ravno tak, kakor danes. On zdaj ni nič bolj ali manj mogočen, kakor je bil takrat, ko je svet ustvaril. Leta teko, časi se spreminjajo in zmirom nova ljudstva nastopajo ter stara zginjajo. Bog pa ostane zmirom, on se nikdar ne spremeni. Kako mogočen in velik si ti, o Bog, ki si bil pred tisoč leti ravno tak, kakor si zdaj, in ki boš še čez tisoče in tisoče let vekomaj ostal, med tem, ko se leta spreminjajo in zmirom nova ljudstva nastopajo in se vse, kar je na zemlji, spreminja. Zato pravi sv. pismo tako lepo: *V začetku si ti, Gospod, zemljo utrdil, in delo tvojih rok so nebesa. Ona preidejo, ti pa ostaneš; in vsa se starajo, kakor obleka, in*

kakor oblačila jih spreminjaš, in so spremenjena; ti pa si ravno tisti, in tvoja leta se ne manjšajo! (Psalm 101, 26, 27, 28.)

II. Pa, dragi kristjani, večnosti božje noben človek prav razumeti ne more. Toda, kaj naj se pa iz tega malega, kar smo slišali, učimo? Kakšne nauke za življenje naj pa povzamemo iz te lastnosti božje?

Bog je večni, zato moramo vse le v a n j z a u p a t i in na njega se zanašati. Kdor se na časne reči zanaša, na svoje zdravje in svojo moč, na denar, na bogate starše in sorodnike, ta sam sebe jako goljufa. Svoje zdravje lahko čez noč zgubi; denar mu ne more nič pomagati zoper bolezen in druge bridkosti in težave, in vrh tega nikoli ni varen, ali ga bo drugi dan še imel. Starši in sorodniki lahko kmalu pomrjejo in potem nima nobenega, na katerega bi se zanašal. Kdor pa v take minljive stvari svoje zaupanje stavi, je podoben človeku, ki zida svojo hišo na led. Pa pride drugi dan gorko vreme, led se raztaja in hiša, ki je na njem sezidana, se podere. Kdor pa na Boga zaupa, ta na skalo zida. Bog nikdar ne umrje. On je čez 100 in tisoče let ravno tak, kakor danes, njegova moč nikdar ne mine. Kakor je že tisočerm čudovito pomagal, ko ni bilo nobene rešitve in pomoči upati, tako še danes lahko pomaga. Njegova ljubezen ne mine, njegovo usmiljenje traja od vekomaj do vekomaj. Zato, dragi kristjani, zaupajte popolnoma na Boga, ne pa sami na se ali na časne reči. Ako se podaste na delo, začnite ga v imenu božjem in v zaupanju na njegovo moč in ljubezen; ne bodite žalostni in boječi, če vas zadene kaka bolezen ali nesreča doma ali na polju. Kajti še živi vaš mogočni in dobrotljivi Bog, ki vam bo gotovo pomagal.

Neki ubog rokodellec je prišel po raznih nesrečah v veliko revščino in pomanjkanje. Rokodelstvo njegovo ni hotelo več naprej, komaj, da si je zaslužil za vsakdanji kruh, da ni moral lakote umreti. Stanovanja v hiši tudi ni mogel plačati in gospodar mu je zažugal, da naj plača, ali ga bo pa iz hiše vrgel. Zdaj je postal ubogi mož ves pobit in klaveren in je zgubil vse upanje. Njegova pobožna in bogaboječa žena ga je dostikrat tolažila in mu prigovarjala, da naj v Boga zaupa, bo že Bog naredil, da bo vse prav. Toda vse njeno govorjenje je bilo zastonj, mož se ni hotel potolažiti. Neko jutro pa je sedela tudi njegova žena vsa otožna pri mizi, tako da se je možu jako čudno zdelo in jo je vprašal, kaj je danes tako žalostna, ko je bila vendar zmirom vesela in dobre volje. „Vidiš“, mu odgovori žena, „danes sem imela prav žalostne sanje. Sanjalo se mi je namreč, da je ljubi Bog

umrl in angeli so pa zakopali, in to mi dela tako žalost.“ „No, če ni drugega“, ji odgovori mož, „potem bodi le vesela in potolažena, kajti Bog ne more umreti.“ „Tedaj še živi naš ljubi Bog“, vpraša žena vsa vesela. „Seveda, kako moreš tudi tako čudno vprašati.“ Zdaj je prišla žena svojega moža za roko in mu je prijazno rekla: „Bodi tedaj potolažen. Se živi naš ljubi Bog; on, ki je že toliko let tako ljubeznivo za nas skrbel, on nas tudi zdaj gotovo ne bo zapustil. Ne skazuj mu tedaj s tem svoje nehvaležnosti, da bi ne zaupal vanj; zanesi se nanj in vekomaj ne boš osramočen!“

Da, dragi kristjani, zaupajte na večnega Boga; in če vas nesreča, skrbi, revščina in pomanjkanje tarejo, zidajte na Boga! Recite sami pri sebi: Še živi moj ljubi Bog, nanj hočem zaupati, kajti on ostane vekomaj, in njegove ljubezni in dobrotljivosti ni konca!

Bog je večni; On sam nas lahko stori vekomaj srečne, zato moramo svojo srečo in zadovoljnost le v njem iskati, ne pa v časnih dobrotah in razveseljevanjih. Ne bom vam danes pravil, kako revno in ničvredno je časno veselje in časna sreča, kako malo more človeka osrečiti, kakor voda in zrak lačnega nasititi; tudi vam ne bom razlagal, kako je vsakemu veselju na tem svetu primešanega nekoliko grenkega pelina. Kdor je n. pr. bogat in ima vsega dosti, pa zdravja nima ali pa ima v svoji domači hiši razprtijo in spridene in hudobne otroke. Zopet drug ima v domači hiši mir, ima pridne otroke, trdno zdravje, pa zopet nič denarja nima. Toda o tem vam danes nočem govoriti, pač pa vas hočem opomniti na to, da nas časna sreča zaradi tega ne more srečne storiti, ker ne traja vekomaj, ampak le en čas. Kdor je danes zdrav, je jutri lahko bolan, če je še tako bogat, v kratkem času lahko vse zgubi; danes mu srce poskakuje veselja in jutri bridka žalost tare njegovo dušo. Pa vzemimo nekaj takega, kar se nikoli ne zgodi, mislimo si, neki človek bi imel vso le mogočo srečo, on bi bil zdrav, lep, bogat, bi vžival vse veselje, bi zmirom dobro jedel, pil in lepa oblačila nosil — in bi se pri tem tudi popolnoma srečnega čutil in bi vžival to veselje in srečo 100 let. Ali bi bil tak človek v resnici srečen? Ne, prav gotovo ne! Sto let bi minulo, in potem? Potem pa pride večnost! Kaj mu potem pomaga vse, kar je vžival? Če je bil še tako bogat in lep, kakor jutranja zarja, in je vžival toliko veselja, kakor je peska ob morju — kaj mu potem vse to pomaga? Proč je vse, kakor dim, ki se zgubi v zraku, tako je minulo nje-

govo veselje. In čim bolj je svoje srce navezoval na te stvari, tem bolj nesrečen je zdaj, ko mora vse zapustiti!

Ne, dragi kristjani, časne stvari nas ne morejo osrečiti. Naša duša je neumrjoča in bo po naši smrti živela vekomaj, zato nas pa tudi le Bog, ki je sam večen, vekomaj lahko stori srečne. In Bog nam je tudi v resnici obljubil tako večno srečo, namreč večno veselje v nebesih. Tam ne bomo uživali le eno ali drugo srečo, kakor na tem svetu, ampak vse veselje, vso srečo, kolikor si jo morete misliti. Tam ne bomo uživali veselja le nekaj časa, ampak zmirom novo, vekomaj lepo in brez konca trajajoče bo naše veselje, naša sreča. Sv. Peter je zdaj že nad 1800 let v nebesih, pa njegovo veselje ni danes še nič manjše, kakor je bilo v prvem trenutku po njegovi smrti. Kdor ima na tem svetu zdravje ali denar, se mora zmirom bati, da ga ne bo zgubil, v nebesih ne bo tega strahu, kajti tam smo gotovi, da naša sreča ne bo nikdar minila, da nam našega veselja vekomaj nobeden ne more odvzeti. Mislite si, da je že toliko let preteklo, kakor je kapljic v morju in listja in trave na zemlji — naše sreče v nebesih še ena minuta ni pretekla, ta sreča je nespremenljiva, večna, kakor Bog sam.

In to veselje, dragi kristjani, si lahko pridobimo. Bog nam ga je obljubil, in kaj zahteva zanj od nas? Če bi Bog od nas zahteval, da moramo za nebesa leta in leta težko delati in mnogo trpeti, mi bi morali to radi in z veseljem storiti. Kajti eno samo leto v nebesih se ne da odkupiti, ako bi tudi sto in tisoč let trdo delali in vsakovrstne bolečine prenašali. In glejte, Bog nam pa ne obljubi le eno leto, ne sto, ne tisoč let, ampak skozi celo večnost največjo srečo, najslajše veselje; — in kaj zahteva od nas? Nič drugega, kakor da spolnujemo njegove zapovedi, ki gotovo niso težke. Toda, koliko je kristjanov, ki tudi tega nočejo storiti, celo ta mala stvar, ki bi jo naj storili za nebesa, jim je odveč. Koliko jih gre iz naših krajev na Nemško in v Ameriko. Kako morajo tam trdo delati, kako se trudijo v mrazu in vročini, kako dostikrat trpijo lakoto in žejo in pomanjkanje, in svoje zdravje pokončujejo in svoje življenje krajšajo. In vendar vse radi store, nobeden jih ne more odvrniti, da bi ne šli, in gredo, da bi si prihranili par sto goldinarjev in potem v domačiji premoženje imeli ter si kupili kako kmetijo. In če potem res domu pridejo, marsikaterega pa ni več nazaj, morda uživajo par let svoje premoženje in potem stori smrt vsega konec. In glejte, dragi kristjani, Bog vam ne ponuja le par tisočakov, ne le bo-

gastva in lepe kmetije in vse to za par let, ampak On vam hoče dati vse veselje, kar si ga morete misliti, in sicer za vekomaj. Ali nočete tega sprejeti, kar vam ponuja? Pa taki so ljudje! Za par goldinarjev se trudi in trpi, in če je treba le deseti del tega truda in trpljenja za nebesa prevzeti, če bi moral zjutraj četrte ure prej vstati, da bi molil, preden gre na delo, če bi moral iti trikrat, štirikrat na leto k spovedi in k sv. obhajilu, in bi moral zapustiti grešno znanje in bližnjo priložnost, o takrat mu je pa vse preveč.

Dragi kristjani! Bodite pametni, dokler je čas; ne trudite se toliko za časno srečo in bogastvo, ki zgine kakor megla, ampak skrbite, da boste prišli enkrat v nebesa. Kajti zapomnite si! Večnost nas čaka; če ne bomo dosegli večnega veselja v nebesih, tedaj bomo prišli v večno trpljenje v peklju. In to me spomni na tretjo stvar, katero se moramo učiti od večnosti božje, namreč:

Bog sam je večni; On sam nas lahko v e k o m a j k a z n u j e in vekomaj nesrečne stori. Če bi moral kdo le par goldinarjev pri kaki kupčiji zgubiti, kako se trudi in prizadeva, da bi to nesrečo od sebe odvrnil. In vendar kaj je prazaprav taka zguba? Nič! Največja nesreča na svetu, največje zlo, vredno tega imena je greh, smrten greh, kajti kdor v takem grehu umrje, je gotovo vekomaj pogubljen. In kakor uživajo tisti, ki so v nebesih, vse veselje, tako pa tudi tisti, ki so v peklju, trpijo vse trpljenje. Kako strašna muka bi bila to, ko bi koga živega sežgali, in vendar je to trpljenje proti trpljenju v peklju, kakor luč majhne sveče proti velikanskemu ognju. In koliko časa morajo zavrženi v peklju tako trpeti? Morda en dan? Nobeden bi za ves denar sveta svoje roke ne držal en dan, tudi eno uro ne v ognju. Morda eno leto? Mislite si, ko bi nas skozi celo leto zob bolet brez prenehljaja, brez polajšanja, vi bi morali znoreti. Zdaj pa celo leto v peklenškem ognju! Toda to trpljenje ne traja samo eno leto, ne sto, ne tisoč let, ampak dosti delj časa. Nesrečni Judež je že 1800 let v peklju, pa zaradi tega njegova kazen še za trenutek ni manjša ali prikrajšana, ampak njegovo trpljenje traja zmirom naprej in naprej, skozi celo večnost. Mislite si, gora bi bila še 100krat večja, kakor je, in vsakih 100 let bi prišel majhen tič in bi odnesel zmirom le en pesek. Kdaj bi pač to velikansko goro popolnoma odnesel. In kadar bi te gore popolnoma nič več ne bilo, tedaj, mislite, bi bil konec trpljenja v peklju? O ne, še začetek ne, kajti brez konca, vekomaj* je trpljenje v peklju. O ta

misel, trpeti najstrašnejše muke brez konca, vekomaj, je tako strašna, da bi človek znorel, ko bi prav premislil.

Dragi kristjani! Ali se niste tudi že vi v vaši zaslepljenosti in nespameti tej grozni nesreči lahkomišljeno izpostavili. Za kratkograšno veselje na tem svetu, ste storili smrten greh in vendar ste vedeli, da ga Bog kaznuje z večno kaznijo v peklju. Morda imate še zdaj kak smrtni greh na svoji duši? Če bi to bilo, in vi bi morali umreti — saj pred smrtjo niste nikoli varni, — umreti še danes, potem ste gotovo, brez rešitve vekomaj pogubljeni. In vi še lahko tako mirno živite?

Dragi kristjani! dokler živimo na tem svetu, moramo svoj čas dobro porabiti, kajti ž njim si lahko zaslužimo srečno večnost. Ura za uro, dan za dnevom našega življenja poteka, kmalu pride morda zadnji dan, zadnja ura, in stopili boste v večnost. Zato vas vprašam: Kako ste do zdaj svoj čas porabljevali? Kako ste skrbeli za večnost? Kje ste iskali svoje veselje, in česa ste se najbolj bali, ali res greha? In če bi vas Bog še danes poklical, kakšna večnost bi vas zadela? — Če vam vaša vest pravi, da da ni vse v redu, o skrbite, da boste zdaj v tem svetem postnem času in v času sv. velikonočnega obhajila popravili, kar se vam ne zdi prav. Ne igrajte se z zveličanjem svoje neumrjoče duše, ampak dobro pomislite: tu se gre za večno zveličanje ali pa za večno pogubljenje. Amen.

M. K.

2. Sveti križev pot — šola presv. Sreca Jezusovega.

XII. postaja.

Bil je pokoren do smrti — do smrti
na križu. Filip 2, 8.

Dne 30. januarija 1889 se je potopila španska ladija Remus. Na ladiji sta bila dva redovnika, jezuit P. Rajmund in frančiškan P. Dorado. Vse je hitelo v čolne, da se reši. Le jezuit ostane na ladiji in pravi, da je prej ne zapusti, dokler se zadnji človek iz ladije ne reši. In kleče, v molitvi se je z ladijo vred potopil. Frančiškan se je bil sicer rešil v čoln, a ta sliši nekoga na pomoč klicati. Takoj zapazi moža, ki se je bil poprijel zaboja in z njim plaval po morju. Toda jele so ga zapuščati moči, vsak trenotek se mu je bilo bati, da se potopi v neznansko globočino. A tu zakliče frančiškan: „Rešite tega moža.“ „Mi ga ne moremo vzeti v

čoln“, odvrnejo mornarji, „sicer se vsi potopimo.“ — „Dobro“ — zakliče frančiškan, „potem pa naj sede na moje mesto“ in v istem trenutku skoči v morje. Moža so rešili, a ko hočejo tudi frančiškana potegniti v čoln — je bilo prepozno. Bil je že mrtev. Umril je za svojega bližnjega.

Kaj ne, dragi v Gospodu, čudovita ljubezen! Toda kaj je ta ljubezen v primeri z ljubeznijo, o kateri nam govori dvanajsta postaja sv. križevega pota. Ves človeški rod je bil v nevarnosti, da se potopi v globočino peklenskega brezdn. Dvanajsta postaja pa nam kaže samega Sina Božjega, ko je prevzel njegovo mesto. Kako se potaplja v brezmejnih bolečinah in naposled umrje na sv. križu kot največji hudodelnik med dvema hudodelnikoma! Koliko povoda imamo torej, da postojimo pri tej postaji ter gledamo v presveto Srce Jezusovo, da spoznamo njegovo čudovito lepoto. Ta pogled v presveto Srce Jezusovo nas bo pri tej postaji učil:

1. kolika pokorščina do nebeškega Očeta je v njem bivala in

2. kako naj jo tudi mi razodevamo v svojem srcu

I. Cele tri ure je visel naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus na sv. križu. Te ure so bile polne najstrašnejših muk in bolečin. Trpelo je njegovo telo, a še huje je trpela njegova duša. Iz križa nam kliče s prerokom Jeremijem: *Pomislite in pogledjte, če je kaka bolečina kakor moja.* Ako te je kedaj bolela glava, veš kako huda bolečina je to, toda pogledj mojo glavo, katero prebadajo trnji, ki se vedno bolj zadirajo v njo, ako se le malo dotaknem križa. Kolike bolečine moram šele jaz trpeti! Ako so te kedaj boleli zobje, potem si lahko misliš, koliko moram jaz trpeti, ker so mi lica zatekla in razbita od udarcev. Ako so te kedaj bolele roke in noge, potem si lahko vsaj malo predstavljaš, kolike bolečine moram šele jaz trpeti, ker so mi pretegnili roke in noge, prešteli takorekoč vse kosti, prebili s topimi žreblji roke in noge in me na križ nabili. Ker pa moje truplo s svojo težo sili navzdol, postajajo te rane vedno večje in hujše. Ti veš morda, kako huda je lakota ali žeja, a glej mene muči najstrašnejša žeja, še požirka hladne vode mi ne privoščijo moji trinogi, ampak mi dajo le jesiha z žolcem zmešanega. — Da, dragi v Gospodu, pomislite in pogledjte Gospoda, ki je takorekoč od nog do glave ena sama rana. Kolike so pač njegove bolečine! In v teh bolečinah mora

ležati ne na mehki postelji, ali vsaj na trdi slami, ampak mora viseti na trdem lesu. Kako resnične so tu postale njegove besede: *Ptice imajo svoja gnesda, lisice svoje brloge, sin človekov nima, kamor bi glavo položil.* Toda še huje bolezniki kot njegovo telo trpi šele njegova duša. On najsvetejši mora viseti med dvema razbojnikoma, kakor da bi bil najhujši izmed njiju. Kolika sramota! A s tem še niso njegovi sovražniki zadovoljni. Na križu visečega v najhujših bolečinah še vrhutega zasramujejo, se norčujejo iz njega. Toda najhujše za Gospoda je bilo pa še to, da v teh strašnih mukah in bridkosti ni našel nikjer pomoči, nikjer tolažbe. Job je imel v svoji revii vsaj tri prijatelje, ki so ga tolažili. Nobena sirota, noben berač ni tako zapuščen, da bi v svoji revii ne našel pomočnika ali tolažnika. Jezus pa je primoran klicati s psalmistom: *Čakal sem, če bo kdo s menoj šaloval, a nikogar ni; če bi me kdo tolažil, a nikogar ne najdem.* (Ps. 68, 21.) Moji prijatelji so se poskrili, apostoli so zbežali, moji morilci me zaničujejo, mimogredoči majejo z glavo, moja mati sicer stoji pod križem, a pogled na njo mi še poveča bolečine. — Ozre se sicer k nebeškemu svojemu Očetu, a tudi ta je od njega obrnil svoje obličje. Vsled tega ves potrt zakliče: *Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil.* Ko pa čuti, da se mu bliža zadnja ura, zakliče: *Dopolnjeno je,* izroči svojo dušo nebeškemu očetu, nagne glavo in umre. Tako je torej Jezus umrl, umrl v najstrašnejših mukah in bolečinah. Čemu? Ali je mar to zaslužil? O vsi veste, da ni bilo na njem niti najmanjšega madeža. Tu je bil primoran priznati celo desni razbojnik, da Jezus po nedolžnem trpi. Ali si on, vsemogočni Bog, ni mogel pomagati, izbrati lepše in lažje smrti? Kaj da ne zapusti križa? O kako lahko bi bil to storil, a ni hotel, na križ ga je pribila, na križu obdržala in umorila pokorščina njegovega presvetega Srca do nebeškega Očeta in ljubezen do nas. *On se je ponižal,* kliče nam tu apostol Pavel, *in postal pokoren do smrti, do smrti na križu.* Njegov nebeški Oče ga je poslal na svet, da reši izgubljeni človeški rod. To je bil njegov poklic in kakor veste, ga je vestno izvrševal. Od prvega do zadnjega trenutka mu je bil vedno ta poklic pred očmi. Ko stopi na svet, že kliče s psalmistom: *Glej prihajam, da izpolnim tvojo voljo in tvoja postava je sredi mojega srca.* Vse njegovo delovanje meri le nato, da izpolni voljo svojega nebeškega očeta. *Žas vselej to delam, kar je njemu dopadljivo,* nas sam zatrjuje, *sam od sebe ne storim ničesar. Žas moram biti v*

tem, kar je mojega Očeta, pouči Jožefa in Marijo, ko ga najdeta v templu.

Brez ugovaranja se podvrže vsem naredbam svojega nebeškega Očeta. Rodi se v revnem hlevcu, se da obrezati, beži v Egipt. Ko mu učenci ponujajo jed, jih podučí: *Moja jed je, da storim voljo svojega nebeškega Očeta, ki me je poslal.* Njegovo srce ga sicer žene, da bi vsemu svetu oznanjeval svoj zveličavni nauk, toda v svoji pokorščini do nebeškega Očeta se omeji samo na judovsko deželo. *Nisem poslan, kakor k izgubljenim Israelovim ovcam,* pravi kananejski ženi. Ko gre v trpljenje in smrt, zatrjuje učence, da stori to iz pokorščine do nebeškega Očeta, *da svet spoznam, da ljubim očeta, da tako delam kakor mi je on zapovedal.*

V vrtu Getzemani gleda strašno trpljenje, ki ga čaka. Tolik strah in groza ga obide, da poti krvavi pot. A vkljub temu ne odstopi, ampak pravi: *Oče, ne kakor jaz hočem, ampak kakor ti.* Kako lepo je torej presveto Srce Jezusovo vedno razodevalo svojo pokorščino do nebeškega Očeta. Zlasti je pa to razodelo v svojem trpljenju, posebno na sv. križu. Vse te strašne muke in bolečine je sprejelo udano iz rok božjih. Še zadnje trenutke, ko se mu smrt bliža, pregleduje takorekoč, ali je vse dovršil, kar mu je naročil nebeški Oče. In šele, ko vidi, da je vse dovršeno, zakliče: *Dopolnjeno je,* — izroči svojo dušo nebeškemu Očetu, nagne glavo in umre. „On izgubi življenje“, pravi kaj lepo sv. Bernard, „da ne bi izgubil pokorščine.“ Ali ni torej res, da ga je pokorščina njegovega presv. Srca na križ nabila, zakaj bil je pokoren svojemu nebeškemu Očetu, pokoren do smrti na križu. A to je tudi storila njegova neizmerna ljubezen do nas. On se je potopil v morje bolečin, da bi se mi ne potopili v brezdno peklenškega ognja. *On nas je ljubil* — nam kliče apostol — *in se je samega sebe za nas daroval.* S čim bomo povrnili to neizmerno ljubezen? Ali ne z ljubeznijo? Ljubezen pa povzroči, da posnemamo tiste, katere ljubimo. Ako torej hočemo ljubemu Jezusu razodeti svojo hvaležnost, svojo ljubezen, p o s n e m a j m o njegovo pokorščino, vtrgajmo pri dvanajsti postaji, kjer nam razodeva to cvetko, v vrtu njegovega presv. Srca si cvetko, ter si jo presadimo v vrt svojega srca. — S čim pa bomo pokazali, da ta lepa cvetka Jezusovega srca biva in cvete tudi v našem srcu?

II. Jezus je svojo pokorščino do nebeškega Očeta razodel zlasti s tem, da je točno izvršil svojo nalogo, katero mu je po-

veril nebeški Oče. Isto storimo tudi mi. Njega je poslal nebeški Oče, da reši nas, nas je pa poslal, da njega častimo, ljubimo, mu služimo, ter se tako izveličamo, ali z drugo besedo, da rešimo svojo dušo. Ako imamo torej kaj ljubezni do Jezusa, skrbeti moramo pred vsem za izveličanje svoje duše, to je naša naloga, to je naš poklic, katerega nam je določil nebeški Oče.

Po zgledu Jezusovem naj nam bo ta poklic vedno pred očmi. Karkoli govorimo, molimo ali delamo, delajmo zato, da izpolnimo voljo svojega nebeškega Očeta, da rešimo svojo dušo. *Kaj nam pač pomaga, če si pridobimo ves svet, ako pa svojo dušo izgubimo.* Svet bomo le nekaj časa uživali, duša pa ostane vekomaj in bo vekomaj srečna ali nesrečna, kakor si je prislužila s svojo pokorščino do nebeškega Očeta.

Jezusovega srca ni mogla nobena reč odvrniti od pokorščine do nebeškega Očeta, tako naj tudi nas nobena reč ne odvrne, da ne bi z vsemi močmi in pred vsem skrbeli za izveličanje svoje duše. Kako lep zgled imamo tu na sv. Alojziju, ki je pri vsaki stvari rekel: „Kaj mi pomaga to za večnost“, ali na sv. Stanislavu, ki si je vedno zaklical: „Za kaj višjega sem ustvarjen“, ako ga je hotel svet premotiti; ali na sv. Bernardu, ki se je vedno spominjal svojega vzvišenega poklica z besedami: „Bernard, čemu si prišel?“

Da bomo vedno posnemali presv. Srce Jezusovo v pokorščini do nebeškega Očeta, da bomo vedno skrbeli za zveličanje svoje duše, pa tudi pogosto pomislimo, koliko je sam Jezus zanjo žrtvoval, in koliko je vsled tega vredna. Jezus Kristus je odkupil naše duše iz satanove sužnjosti. In koliko je zanje dal? O strmite moji dragi, on ni dal ne zlata ne srebra, ni dal vsega sveta, ampak svojo bridko kri, in to do zadnje kapljice. Koliko je torej vredna tvoja duša! In ti bi jo mogel lahko mišljeno zapravljati. Ali bi s tem ne žalil presvetega Srca Jezusovega, ki je toliko zanjo darovalo? Ako imaš torej količkaj ljubezni do presv. Srca Jezusovega, boš pred vsem posnemal to srce v njegovi pokorščini do nebeškega Očeta, da boš vedno vestno in natančno izvrševal svoj poklic, katerega ti je določil tvoj nebeški Oče, da si boš z vsemi močmi prizadeval rešiti svojo dušo.

V sedmem stoletju so si Turki prisvojili Afriko. Pomorili so ondi vse kristjane. Prišli so tudi v kmečko vas blizo mesta Tunis. Tu priderejo v neko hišo, kjer je bivala verna družina. Najpoprej umore očeta in odrasle sinove, potem pa povežejo mater in manjše otroke ter zažgejo hišo. Ko vidi mati, da ji hočejo

otroke odpeljati v sužnjost, kjer bodo morali veliko trpeti, poklekne pred poglavarja ter ga prosi: „Daj mi nazaj moje otroke“. Neverni Turek jo pahne od sebe. A mati ne jenja prositi. „Dobro“ pravi naposled poglavar, „če hočeš na vsaki način imeti svoje otroke, ti jih dam, toda nekaj moraš storiti.“ Takoj zapove vojakom, da naj stopijo v dve vrsti, potegnejo meče, pripravijo sulice, in napnejo loke. Na eden konec postavi mater, na drugega pa otroke. Potem pa pravi materi: „Sedaj mati lahko dobiš svoje otroke. Skozi to vrsto moraš iti. Vi pa vojaki ji ne prizanesite, bijte nanjo z meči, sulicami in pušicami.“ Ko mati zagleda ostre meče, sulice, nože, jo obide groza, obnemogla pade na tla. Kmalu zopet vstane, milo pogleda svoje otroke na drugi strani, prosi poglavarja usmiljenja — a zaman. Trikrat vstane, trikrat pade. Že hočejo vojaki planiti na otroke, a mati ne strpi več tega. Naglo si z belim prtom zakrije obraz in leti med vrstami. Neusmiljeni vojaki jo bijejo, kolikor morejo. S prebito glavo, s prebodenim telesom pade mati ravno pred otroci mrtva na tla. „Sedaj otroci ste prosti, mati vas je oprostila“ — zakliče poglavar.

Moji dragi, ali so pač mogli ti otroci pozabiti na svojo mater? Kako so pač morali ceniti svojo prostost, katero jim je mati tako drago odkupila. Ali me razumete, dragi v Gospodu? Poglejte tje na XII. postajo. Ali ne vidite tam istega, pač še neizmerno več, kakor vam pa ta zgodba pripoveduje. In vi bi mogli svojo dušo, za katero je presv. Srce toliko žrtvovalo, tako lahko-mišljeno pogubljeni, zapravljeni. O če imate le količkaj ljubezni do njega, se boste pač pri pogledu na dvanajsto postajo učili od njega pokorščine do nebeškega Očeta, ter jo zlasti s tem razodevali, da skrbite predvsem za zveličanje svoje duše. O blagor vam, če se boste s to cvetko v svojem srcu vlegli na smrtno posteljo, potem boste tudi vi lahko rekli kot Gospod v zadnji uri: *Dopolnjeno je*, mirno boste svojo dušo izročili v roke nebeškega Očeta in v Gospodu zaspali. Amen.

J. M. Seigerschmied.

3. Prijatelji in sovražniki Kristusovega križa.

V. Verne žene in verna družina, neverne žene in neverna družina.

Hčere Jeruzalemske! ne jokajte nad menoj, ampak jokajte nad seboj in nad svojimi otroci. Luk. 23, 28.

V družbi našega božjega Zveličarja se imenujejo nekatere žene, ki so šle iz Galileje za Zveličarjem in so ga k velikonočnemu prazniku v Jeruzalem spremljevale, ali pa so šele v Jeru-

zalemu vanj začele verovati. Poleg Marije, Matere Kristusove in Marije Magdalene je bila navzoča sestra preblažene Device Marije, druga Marija, žena Kleofova, mati sv. apostola Jakopa mlajšega, dalje Saloma, mati sv. apostola Jakopa starejšega in sv. apostola Janeza, potem Ivana, žena Kuzaja, poslednjič Marta, Suzana in Veronika. Lete so bile zveste učenke Kristusove, pomagale so mu s svojim premoženjem, ostale so mu zveste ne le, ko je bil v časti in slavi zavljo svojih čudežev, ampak tudi potem, ko je kot hudodelnik križ nosil, spremljevale so ga do križa, pomagale so ga pokopati in hotele so ga veliko nedeljo z lepo dišečimi mazili maziliti; zato jih je tudi Kristus po vstajenju razveselil s svojo prikaznijo.

V popisovanju Kristusovega trpljenja se imenujejo pa tudi druge žene, ki so sicer Jezusa poznale, pa vendar niso vanj verovale in se niso spreobrile. To so bile tiste žene, ki so Jezusa iz natornega sočutja ali usmiljenja na križevem potu objokovale. Lete je Jezus nagovoril, rekoč: *Hčere Jeruzalemske! nikar ne jokajte nad menoj, ampak jokajte nad seboj in nad svojimi otroci . . . Če namreč nad sirovim lesom to delajo, kaj se bo godilo nad suhim?* (T. j. ako jaz pravični in sveti tako grozovito trpim, kaj je hudobnemu in brezbožnemu pričakovati?)

Prve pobožne žene, zveste Jezusove učenke in spremljevalke, so nam podoba verne, pobožne krščanske družine, na katero se razliva obilnost Božjega blagoslova. Le-te pobožne žene niso bile le same svete, ampak so bile tudi srečne matere svetih otrok — apostolov. In tako je še sedaj; ako je v kaki družini v resnici pobožna mati, ima tudi večidel pobožne otroke. — Nasproti pa so nam one neverne Jeruzalemske žene žalostna podoba neverne brezbožne družine. Kakor namreč one Jeruzalemske hčere same niso prav verovale v Jezusa, tako tudi ne njihovi otroci, ki so bržkone Jezusa zaničevali. In tako je še sedaj; ako katera mati v družini sama ni v resnici pobožna, tudi njeni otroci niso. Taka družina ni deležna blagoslova, ki se izteka iz sv. križa. Kajti žena ali mati je takorekoč srce družine; če je srce zdravo in dobro, bo vsa družina zdrava in dobra; če je pa srce bolno ter mrzlo, bo vsa družina bolna in skoraj umira. Premišljajmo torej danes, kako zelo blagoslovljena po sv. križu je dobra krščanska družina, ki je prijateljica sv. križa, nasproti pa, kako nesrečna, brez blagoslova po sv. križu je slaba posvetna družina.

I. Hoče biti kaka družina krščanska, mora najprej biti zakon krščanski. Ali pa niso vsi naši zakoni krščanski? Zakon ni že samo zato krščanski, ker je bil sklenjen v cerkvi pred oltarjem, vpricho mašnika, dveh prič in krščanske družbe, ampak zato in takrat je zakon krščanski, če v zakonu živi resnično dober krščanski mož, in v resnici dobra, pobožna krščanska žena — in sicer ne da bi bil vsak za-se in posebej dober, ampak njuno skupno življenje mora biti krščansko in posvečeno s svetim križem. Mož in žena sta z nerazvezljivo zavezo skupaj sklenjena, ona sta dva v enem mesu, tako morata tudi dva v enem duhu biti, in ta duh mora biti duh križa, t. j. morata po naukih križanega Jezusa živeti in biti prijatelja križa, zato se tudi zakon v podobi križa sklepa in z znamenjem križa blagoslavlja.

Ta zveza med možem in ženo je po besedah sv. apostola velika skrivnost v Kristusu in v cerkvi, in sicer zato, ker je Kristus pošteno zakonsko zavezo povzdignil k časti zakramenta, in ker zakonski ljudje zraven pomnoženja posvečujoče milosti božje prejmejo še posebno milost, da morejo ložej spolnovati svoje velike in težke dolžnosti, pa še posebno zato je zakon velika skrivnost v Kristusu in v cerkvi, ker je zakon podoba zveze Kristusa s sveto cerkvijo, tako, da kar se v zakonu za ta svet rodi, se v cerkvi pri svetem krstu prerodi za večno življenje. Iz tega se pa tudi vidi, kako se imata mož in žena eden do drugega zadržati, tako namreč, kakor se Kristus in sv. cerkev eden do drugega zadržita. *Mož*, pravi sv. apostol Pavel, *je glava žene, kakor je Kristus glava cerkve; on zveličar svojega telesa* (t. j. sv. cerkve). Sv. apostol hoče reči: Kakor Kristus kot zveličar le za prid svoje cerkve skrbi, tako ima tudi mož za svojo ženo skrbeti. *Kakor je pa cerkev Kristusu podložna, tako naj bodo tudi žene svojim možem podložne v vseh rečeh*, (kar je prav). *Možje ljubite svoje žene, kakor je tudi Kristus ljubil cerkev, in je sam sebe (v smrt) sanjo dal, da bi jo posvetil, ker jo je očistil v kopeli vode s besedo življenja*. (T. j. Kristus se je dal v smrt za cerkev (za ljudi), da bi pridobil milost prerojenja, katera se podeli pri sv. krstu z vodo in krstnimi besedami.) (Efež, 5, 23—25.) S temi besedami niso le samo izrečene medsebojne dolžnosti zakonskih ljudi, ampak tudi cilj in konec zakona, da se eden drugega k svetosti napeljujeta, to je pravi značaj ali pravo znamenje v resnici krščanskega zakona, vzajemno posvečevanje. Kakor pa cerkev vse milosti dobiva

le iz zasluženja, ki nam ga je Kristus na sv. križu zadobil, tako se izteka ves blagoslov na zakon in zakonske ljudi le iz križa. Govori se večkrat, da je zakon težek križ, pa v slabem pomenu, da se s tem naznanjajo težave, naloge in bridkosti zakona. Zakon je zares križ, ker sta dva skupaj zvezana, da morata skupaj živeti in eden drugega ne zapustiti, akoravno pridejo včasih naloge in velike bridkosti. Oh, ko bi bili pa zakonski ljudje prijatelji Kristusovega križa, bi zakonski križ ne le samo lahko nosili, ker bi si eden drugemu pomagali, ampak bi si tudi križ zmanjšali, bi si ga naredili celo sladkega in tolažljivega. Kakor je Kristus svoj križ ljubil, v ponižnosti, v potrpežljivosti, v pokorščini in ljubezni nosil, tako bo tudi dober, krščanski mož, če je prijatelj križa, nosil svoj križ v ponižnosti, v potrpežljivosti, v pokorščini in ljubezni, in torej potrpljenje imel s slabostmi svoje žene; in kakor cerkev, zvesta prijateljica Kristusovega križa, križ ljubi in voljno nosi, tako ima tudi dobra, krščanska žena svoj križ ljubiti in voljno nositi in zato potrpljenje imeti s slabostmi svojega moža. Kjer je ponižnost, tam je milost, kjer je potrpežljivost, tam je tolažba, kjer je pokorščina, tam je zmaga, kjer je prava, sveta ljubezen, tam je moč, ki vse polajša, vse grenkosti poslajša.

O ko bi zakonski ljudje po naukih križanega Jezusa v potrpežljivosti, v ljubezni do Jezusa in v pravi ljubezni eden do drugega živeli, kako lahko bi se razumeli, kako prizanesljivi, krotki in zvesti bi bili eden do drugega. Potem bi sveti križ v obilnosti svoj mir in blagoslov nad nje izlival. Zakon, kakršen je bil Marijin s sv. Jožefom, kakor Marijine sestre s Kleofom, in Jezus v sredi, o kako srečen bi bil tak zakon!

Izmed žen, ki so z Jezusom hodile, so bile ene neomožene, ene pa tudi omožene, in niso poprej mirovale, dokler niso tudi svojih mož k Jezusu pripeljale in jih storile prijatelje svetega križa. Tako so dobre krščanske žene vedno delale in so v potrpežljivosti in ljubezni pripeljale svoje poganske može h krščanski veri, in svoje pregrešne može k spreobrnjenju, ali pravzaprav so jim tako milost z gorečimi molitvami izprosile, kakor na primer sv. Monika.

Pa tudi dobri krščanski možje so včasih s krotkostjo in zvesto skrbljivostjo svoje slaboverne žene pripeljali h Kristusu. Tiste pobožne žene, ki so bile s Kristusom na gori Kalvariji, in se vdeleževale njegovega trpljenja, so tudi svoje otroke h Kristusu pripeljale. Tako je pripeljala druga Marija, Marijina sestra,

svoja dva sinova Jakopa mlajšega in Jozesa k Jezusu, in Saloma svoja dva sinova sv. Jakopa starejšega in sv. Janeza — oba apostola.

In kam drugam ima dobra krščanska mati svoje otročiče peljati, kakor h Jezusu, za katerega so rojeni na svet? Mati ima sveto dolžnost, otroka h Jezusu prinesti, zato ga pri vpeljevanju v cerkvi pred Gospoda Jezusa postavi, v znamenje, da otroka noče za-se obdržati, ga ne za ta svet izrediti, ampak za Kristusa. In to sveto dolžnost ima posebno mati. Mati je, ki daje otroku prvi telesni živež, mati je pa tudi, ki daje otroku prvi duhovni živež, t. j. ki ga uči prve resnice sv. vere. O mati, srečna mati! glej, ti si takorekoč prva prerokinja, prvi apostol pri otroku. Ti otroka učiš križ delati, učiš ga tudi križ ljubiti od mladega, kajti križ bo moral v življenju nositi do smrti. — Uči otroka ponižnosti, s tem mu skažeš veliko dobroto, kolikor ponižnejši, toliko srečnejši bo v življenju. — Uči ga zlasti pokorščine, že kot nežno dete mora ubogati na besedo, ako ne, naj šiba pomaga; če jih na pokorščino navadiš, si veliko bridkosti odvrneš, in otroci bodo srečni na duši in na telesu. — Uči otroke Jezusa ljubiti, in pripoveduj jim, koliko je Jezus pretrpel. — Uči otroka lepo, pobožno moliti, kaži mu, kako mora pri molitvi roke sklepati. Pokrižuj otroke večkrat z znamenjem sv. križa, in obvarovala jih boš marsikaterega zlega. S križem smo odrešeni in posvečeni, s križem zamoremo biti tudi zveličani. — Uči svoje otroke tudi pokorščine do učiteljev, in če so v šoli po zasluženju kaznovani, kaznuj jih tudi doma; tako delajo modri in pametni stariši povsod. O če bi pač tako delali vsi očetje in matere, če bi svoje otroke izrejali v ljubezni do križanega Jezusa, v strahu božjem, v pokorščini in v premagovanju hudega nagnenja, potem bi pač marsikaterim ne krvavilo tolikrat srce zaradi nerodnosti njihovih otrok. O blagor staršem, ki so si svesti, da so svoje otroke h Kristusu pripeljali in za Kristusa izredili; kadar bodo v nebesa stopili, bodo spoznali, da so s spolnovanjem le-teh svojih dolžnosti zveličali sebe in otroke!

Pa nauk križanega Jezusa šteje tudi posle k družini; oni sicer nimajo takih pravic pri hiši, kakor domači otroci, vendar pa se mora kot z domačimi s posebno skrbljivostjo in z ljubeznijo ž njimi ravnati. Posli ne smejo čez gospodarja in gospodinjo gospodarovati, ampak služiti zarad Kristusa; pa tudi gospodar in gospodinja ne smeta poslom narejati križa pretežkega, ampak ravnati ž njimi po naukih krščanske ljubezni. In vi posli, katerim

je Bog križ službe naložil, ne pozabite, da pride ta križ od Boga, ki vam priložnost daje, s ponižnostjo, s potrpežljivostjo in pokorščino in z ljubeznijo si veliko zasluženje nabrati, in križ vaše službe vam bo neka lestva, po kateri bote prišli kedaj v nebesa.

Tiste pobožne žene, ki so bile Jezusu zveste do smrti in mu služile tudi s svojim premoženjem, so oskrbljevale na njegovo povelje tudi bolnike, pomagale ubogim in so kupile draga, lepo dišeča mazila, da bi bile Gospoda mazilile. S tem so zapustile le-te pobožne žene, zveste služabnice Kristusove, vsem dobrim, zlasti premožnim krščanskim ženam prelep zgled, kako morajo bolnikom in siromakom pomagati in posebno za olepšavo cerkvá in oltarjev skrbeti po svoji moči. — In tako sem zdaj popisal dobro, krščansko družino, ki jo prijateljica svetega križa. — Poglejmo zdaj le še na kratko tako družino, ki je vsa posvetna in sovražnica svetega križa.

II. Veliko svetišče je zakon in krščanska družina, ki je Bogu posvečena, ki hoče v njej prebivati in vladati. Pa kako redka je družina pravo svetišče, kakor smo poprej slišali! Bog je nekdan preroku Eze hijelu v neki prikazni pokazal kraj, kjer so se godile velike gnjusobe. To je podoba slabega, krščanskega zakona. *Sin človekov, je Bog rekel preroku Eze hijelu, glej pri vratih je bila podoba ljubosumnosti. In Bog je rekel: Sin človekov, ali vidiš, kaj le-ti delajo, velike gnjusobe . . . da bi šel daleč proč od svojega svetišča.* (Ezeh. 8, 5, 6.) In Bog je pokazal preroku še druge večje gnjusobe. Le-te gnjusobe, ki jih je prerok videl, so podobe gnjusob, ki se godé večkrat v zakonih, ker so zakoni vsi neverski, polni preprirov in ljubosumnosti, in polni nezvestobe, zato ker jih sv. križ ne razsvetljuje, ne uči, ne vlada in skupaj ne veže. Gorje zakonskim, ki stopijo v zakon brez Boga, iz samih mesenih nagibov; že veliki angel Rafael je rekel Tobiju, da ima hudič nad takimi oblast. (6, 7.) O težak, s proklevstvom obložen križ zakona, ako sta dva zakonska sovražnika križa, srčna žalost dan za dnevom, kreg in prepir, nevoščljivost in jeza, zmerjanje in preklinjevanje jima krajšajo dneve življenja, eden družega zapeljujeta v greh, zlasti v jezo in preklinjevanje, če ne še v pretepe, in res, tak zakon je prav živa podoba pekla, kjer ni ponižnosti križa, kjer ni potrpežljivosti križa, kjer ni pokorščine križa, kjer ni ljubezni križa. Pa brezbožni taki zakoni ne pokončavajo le samo sreče zakonskih samih, ampak škodujejo tudi vsej družini, posebno če se eden ali drugi izmed zakonskih,

ali če se celo oba vdajata pijančevanju, zlasti žganjepivstvu. Ubogi otroci takih starišev! Taki otroci nimajo potrebnih oblačil, zlasti ne, da bi mogli v nedeljah in praznikih v cerkev hoditi; taki otroci prosijo stariše kruha, pa nobenega ni, da bi ga jim dal; taki otroci so sirote brez skrbnega očeta in matere, in marsikateri taki stariši so sami krivi zaradi prezgodnje smrti svojih otrok. Pa to je le telesna nesreča v takih družinah, v katerih so zakonski sovražniki sv. križa; vse hujša pa je v takih družinah dušna nesreča. Ako stariši niso prijatelji sv. križa, in ga nimajo v časti, ali bodo mogli to svoje otroke učiti? Če se stariši sramujejo križ delati, če ne molijo pobožno s svojimi otroci, če stariši naukov sv. križa, ponižnosti, potrpežljivosti, ljubezni itd. ne poznajo, če stariši cerkve ne ljubijo in celo v cerkev ne hodijo, če božjih in cerkvenih zapovedi ne spolnujejo, ali se morejo potem otroci od svojih starišev kaj dobrega in zveličanskega učiti? Pa saj se vsega tega otroci učijo v šoli! porečejo na to taki stariši. Ali zastoj se šola trudi pri tacih otrocih, pri katerih so matere zanemarjale svoje dolžnosti, in jim niso že majhnim takorekoč z materinim živežem v srce pokladale resnic sv. vere, ljubezni do križanega Jezusa, do božje matere Marije, in strahu pred grehom, ljubezni do pobožne molitve itd. Pa če bi tudi z velikim trudom šola kaj dosegla pri tacih otrocih, kaj pomaga, če stariši s svojim slabim zgledom doma podirajo vse to, kar so otroci slišali v šoli, posebno, če stariši zaničujejo in še preklinjajo šolo! Kaj bo iz takih otrok? Sinovi bodo postali šiba, s katero bodo stariši sami tepeni; hčere pa bodo postale prevzetne, svojeglavne in kmalu starišem v sramoto. Za zveličanske nauke križanega Jezusa se taki stariši niso menili, zato jim lastni otroci na rame nakladajo hišni križ, ki ga težko prenašajo.

To pa še ni vsa škoda, ki izvira na družino od takih zakonskih ljudi, ki niso prijatelji križa, in ki se ne menijo za nauke križanega Jezusa. K domači družini namreč se ne štejejo le samo otroci, ampak tudi posli. Če sta pa gospodar in gospodinja vsa prevzetna, nobena prijatelja križanega Jezusa, če se za božje reči malo menita, ali če odvrtačujeta celo svoje posle od spolnovanja verskih dolžnosti: od molitve, od sv. maše, od prejemanja svetih zakramentov; kaj postane iz tacih poslov? Nič dobrega! Oh marsikateri posli pridejo še precej dobri, skoraj nedolžni h kaki hiši, ali vsi mrzli, sprideni in pohujšani gredo proč! Oh, kolikšna škoda za take posle!

Pa morda porečete, da je to preostro rečeno! Za nekatere hiše nič preveč. In pa saj, kako more drugače biti? Saj Jezus sam pravi: *Malopridno drevo ne more dobrega sadu roditi.* Če je korenina ostrupljena, ali more zdravilno zelišče iz nje rasti? Če je studenec grenek, ali more sladka voda iz njega teči? In Jezus sam vpraša: *Ali se bere grozdje iz trnja, ali smokve iz osata?* Tako prinesejo tudi zakonski ljudje, ako so sovražniki Kristusovega križa pred zakonom in v zakonu, le škodo, pohujšanje in spridenost v družino. Da pa vendar v eni ali drugi družini škoda ni tako velika, pride od tod, ker je eden izmed zakonskih še prijatelj križa in škodo zadržuje z molitvijo in potrpežljivostjo.

O kristjani! slišali ste danes, kolikšen blagoslov je za vso družino pri kaki hiši, če so zakonski ljudje ali stariši pobožni, in prijatelji sv. križa. Kajti blagoslov sv. križa se v obilnosti razliva nad tako družino, kar se vidi pri otrocih in pri poslih. — Nasproti pa ste slišali, kako nesrečna je taka družina, kjer zakonski ljudje ali stariši, gospodarji in gospodinje niso prijatelji sv. križa, in ki se ne menijo za nauke križanega Jezusa. Taki stariši doživijo le žalost, bridkost in sramoto nad svojimi otroci. Zatorej, o kristjani! o krščanski stariši! bodite prijatelji križanega Jezusa! Posebno ve krščanske žene! posnemajte one pobožne Izraelske žene, ki so bile posebne prijateljice Kristusove, ki so Gospoda spremljevale od Galileje na goro Kalvarijo in so svoje može in sinove k Jezusu pripeljale; bodite tudi ve take prijateljice križanega Jezusa, in prizadevajte si, da bote tudi svoje može in otroke h Kristusu pripeljale. O blagor vam potem, ker vas čaka neizmerno veliko plačilo v nebesih! Amen. † J. Kerčon.

Praznik Marijinega oznanjenja.

1. 0 sv. čistosti.

Češčena milosti polna!

Luk. 2, 30.

Oj blažen dan, oj sveta ura, o skrivnosti poln trenutek, ko se je zgodil v ubožni kočici nazareški tisti dogodek, na kate-rega nas spominja katoliška cerkev z današnjim praznikom! Od

Boga poslan je prišel angel Gabriel k neznančni devici Mariji oznaniti ji veselo oznanilo, da je ona tista, ki je od vekomaj odbrana v mater Odrešenikovo, da bo ona postala mati Zveličarjeva. Današnji dan se je včlovečila večna Beseda, Sin božji je človek postal, da bi odrešil ogubljenja vesoljni svet. In kdo je posredoval pri tem? Blažena devica Marija! Ko bi Marije ne bilo, mi bi ne imeli Jezusa kot svojega brata in Odrešenika, ne častili bi sv. križa kot znamenje našega odrešenja, ker po pravici pravi sv. Ciril: „Z Marijo bi bil padel tudi križ.“ In ko bi križ ne stal na zemlji, ne bili bi mi odrešeni in zveličani nikoli. Glejte in vso to srečo smo prejeli le po Mariji, po njenem posredovanju med nami in med Bogom. Ne imenujemo je torej zastoj „začetek našega veselja, začetek naše sreče“. Ona nam je naklonila to današnji dan, ko je na pozdrav angelov odgovorila: *Glej, dekla sem Gospodova. Zgodi mi se po tvoji besedi.* Oh, kako neizmerno dobroto nam je s tem skazala!

S čim naj poplačamo to njeno ljubezen do nas? Ne moremo ji tega plačati nikoli in nikakor. A nekoliko vsaj pokažemo lahko hvaležno svoje srce do nje s tem, da jo posnemamo v njenih čednostih. A v kateri čednosti naj jo pred vsem posnemamo? Saj je ona *polna milosti, posoda vse svetosti*, ona je dosegla vrhunec v vseh čednostih. V kateri naj jo torej najbolj posnemamo, da ji postanemo podobni? Gotovo moramo skušati, da ji pred vsem v oni čednosti postanemo podobni, ki je krona vsake druge čednosti, in to je sveta čistost. S to čednostjo Marija žari po svetu vse čase in bo žarela do konca sveta kakor solnce na jasnem nebu. In ravno zaradi tega je ona še posebno vredna slave in občudovanja. Pokazati vam hočem 1. kako lepa je sv. čistost, 2. kako jo je treba ohraniti.

I. Da je čistost res silno lepa, najlepša čednost, se mi ne zdi skoro vredno dokazovati. Ko bi vam to na dolgo razkazoval, bilo bi to ravno tako, kakor bi vodo v Savo nosil. Pa vendar, ker o lepih rečeh človek vedno rad kaj sliši, govoril vam bom tudi sedaj o tej najlepši stvari.

Kako sv. pismo hvali in poveljuje sv. čistost, ste že večkrat slišali. Samo par izrekov navedem. Modri Sirah (4. 1.), ki hvali raznovrstne čednosti, o čistosti zakliče kratko, kakor bi se o tej angelski čednosti ne moglo zadosti dostojno govoriti. Ves

zavzet pravi: *O kako lep je čist rod v svetlobi! Nesmrten je njegov spomin, ker Bogu je ljub in ljudem.* V skrivnem razodenju beremo: *Ti, ki se s ženami niso oskrunili, slede jag-njetu, kamorkoli gre.* (14.) Stari Tobija piše (6.): *Nad čistimi sakonskimi peklenki sovražnik nima nobene moči.* Kristus sam pa je rekel (Mat. 5. 5.): *Blagor jim, ki so čistega srca, ker Boga bodo gledali.* V osmerih blagovih pravi, da bodo eni *semlja posedli*, drugi *põtolašeni*, tretji *nasičeni*, četrti *otroci božji imenovani* itd. a o čistih pravi, *Boga bodo gledali*, t. j. najbližje bodo Bogu, ker so izmed vseh ti njega najbolj vradni.

2. Sv. cerkveni očetje hvalijo to čednost eden bolj kakor drugi. Sv. Ciril pravi: „Čistost, kako lepa čednost! Angelska krona je to in več kakor človeška popolnost.“ Sv. Ambrož jo slavi: „V nebesih je bila ustvarjena in iz nebes je prinesla na zemljo nebeško življenje.“ Sv. Frančišek Salezij jo poveljuje: „Čistost je lilija nad čednostmi; ona naredi človeka skoro angelom enakega. Nič ni lepo, kar ni čisto“ itd.

3. Da je čistost res najlepša čednost, spričuje nam tudi lastna pa met in zgodovina. V vseh časih so ljudje spoštovali in ljubili čiste ljudi. Celopagani, ki so bili tako globoko zakopani v grehe, so občudovali čiste ljudi. Pri Rimljanih so device Vestalke bile v posebni slavi; stari Egipčani so obdarovali device z najlepšimi darovi; celo mogočni Aleksander Veliki je spoštoval device bolj nego druge visoko stoječe poveljnike.

Ako pa so že malikovalci tako zelo cenili deviško-čiste ljudi, kaj še le kristjani, katerim je ta čednost naravnost zapovedana! In res v vseh časih so vživali deviški, čisti ljudje posebno čast. In zakaj? Vsakdo mora priznati in celo največji grešnik ne more tega utajiti, da imajo čisti ljudje neko posebno moč v sebi. Podobni so vijolicam ali rožam, ki na tihem v kakem kotu cveče, a svojo vonjavo daleč okoli razširjajo.

Da res, čist človek vpliva na celo okolico, na vso družbo, ki je okoli njega Sam je vedno vesel in dobre volje, ker ima vedno lahko in mirno srce, mirno vest, kamorkoli se prikaže, povsod ga radi sprejmejo, vse razveseli, nasprotno pa se hudobnega že od daleč vse boji. Kako resnične so besede sv. Ambroža, ki pravi: „Čistost je hvale vredna ne le zato, ker se pri čistih dušah srčnost dobi, temveč ker to srčnost tudi drugim daje.“ Da, prav res čudno je to, da čisti ljudje, ki so navadno prav mirni in pohlevni, vendar s svojim obnašanjem ali z najmanjšo besedico

zastrahujejo najhujše ljudi. Vidi se očitno, da tu deluje le milost božja, ki se v njih razodeva. Kolikokrat se zgodi, da, ako v družbo še tako sprijenih in razuzdanih ljudi le en čist človek stopi, naenkrat vse njih grdo govorjenje in preklinjanje potihne, ker vsi se ga nekako boje in se sramujejo pred njim kaj grdega ziniti. Morebiti kdaj taki grešni ljudje tega ali onega nedolžnega mladeniča ali devico zaničujejo. Toda to je le navidezno. V srcu pa jih hvalijo in občudujejo in si mislijo sami pri sebi: „Oh, ko bi tudi jaz mogel tak biti kakor je ta-le!“

A ne samo ljudje občudujejo čiste, nedolžne mladeniče in dekleta, temveč tudi angeli. Čisti ljudje so v resnici angelom podobni. Sv. Hijeronim pravi: „Nedolžne in čiste duše so nekaka nova družina angelov, katero je Jezus Kristus postavil zato, da ga angeli ne samo v nebesih, temveč tudi na zemlji molijo in hvalijo.“ Zato ni čuda, da človeški jezik sv. čistosti nikoli ne more dovolj prehvaliti. Angeli sami v nebesih se čudijo, da imajo take bratce na zemlji. Zakaj se čudijo? Čudijo se temu, da se ti nedolžni ljudje tako skrbno varujejo vsakega gréha. Angeli sami so lahko tisti, ki nimajo nobene skušnjave, ko niti ne morejo grešiti. Toda človek pa se mora boriti dan na dan za ta dragocen biser, da ga ne zgubi. Zato pravi po pravici sv. Tomaž Akv.: „Med čistim človekom in med angelom je sicer nekak razloček, toda le po sreči, ne pa po čednosti. Čednost angelova je srečnejša, čednost človekova pa močnejša.“

Takih zgledov deviške čistosti imamo silno veliko. Spomnim le na sv. Alojzija, sv. Stanislava Kostka, sv. Janeza Berhmansa, sv. Kazimira, sv. Emerika, sv. Nežo, sv. Germano itd. Sv. Stanislav Kostka je že od otročjih let kazal toliko gorečnost za devišтво svoje, da so ga starši takoj od prvih let imenovali svojega angela. Vsaka najmanjša nedostojna besedica ga je užalila; zato njegov oče ni pustil vpričo njega nikomur kaj nespodobnega govoriti. Ako pa se je kdo predrznil, ga je zapodil precej.

Čistost, ki dušo popolno preveva in prevlada, se pa razodeva tudi na vnanje. Čisti ljudje so zdravi in krepki, ako jih kaka druga bolezen ne mori, in cvetočega obraza, kakor rože v spomladni rosi. Navadno tadi jako dolgo žive. Sv. Romuald je živel 120 let, sv. Pavel puščavnik 113 let, sv. Anton puščavnik 105 let, sv. Simon Stilit 109 let, sv. Remigij 96, sv. Frančišek Pavlj. 92 l. — Sicer Bog mnogo angelsko-čistih, nedolžnih dušic tudi v zorni mladosti pokliče k sebi. Zakaj neki? Modri Sirah odgovarja (Sap. 6, 10. etc.):

Ker ga je Bog rad imel, ga je poklical k sebi, da bi ga hudobni svet ne spridil in da bi goljufija ne smotila njegove duše. . . . Vseč je bila Bogu njegova duša. sato se je podvisal, da ga je vsel iz srede pregreh. Oh, o kolikih mladeničih in dekletih veljajo te lepe besede! Šli so na oni svet v najlepših letih, ko še niso bili sprijeni; Bog jih je rad imel, zato jih je pa k sebi poklical. Pa četudi taki nedolžni ljudje umrjo, vendar še njih mrtvo truplo vsekako diha sv. čistost, in tirja od vsakega spoštovanje. Kako lepo je videti blagega mladeniča, čisto devico na mrtvaškem odru sredic cveti z rožmarinovim vencem na glavi. Da, tak nedolžen človek je res podoben rožmarinu. Ponižen, bled, ker je bolehen, tih, a vendar prijetno vonjavo svojih lepih zgledov pošilja daleč na okoli. Lahko je prepričan, da ta minljivi venček iz rožmarina ga spominja na oni venec, katerega doseže kmalu v svetih nebesih.

Iz vsega tega pač lahko vsakdo spozna, kako lepa je sveta čistost. Bogu je ljuba in ljudem. Angeli občudujejo čiste kristjane in ljudje, celo največji grešniki, jih spoštujejo.

II. Kako pa naj si človek to angelsko čednost ohrani? Da človek ohrani svojo čistost, mora se ogibati slabih tovarišij in zatirati slabe misli in želje. Sveti Alojzij je živel na španskem dvoru že več mesecev, ko so mu naročili, naj nekaj pove svoji teti. Odgovoril pa je, da je ne pozna, ker ji še ni nikoli v obraz pogledal, čeprav je ž njim vred v eni hiši stanovala. Treba je veliko moliti, posebno goreče častiti Marijo in tiste svetnike, ki so se v čistosti posebno odlikovali. Sv. Bonaventura pravi: „Kakor se vosek staja blizu ognja, tako hudobni duh vso moč zgubi do onega človeka, ki kliče Marijo na pomoč.“ Marija pač dobro ve, kako velike nevarnosti žugajo nedolžnosti in čistosti vsakega kristjana, zato pomaga rada vsakemu, ki se k nji zateka. Otrok, če vidi huđega psa, k materi zbeži; tako mora tudi kristjan, ko vidi hudobnega duha, da se bliža, k Mariji pribežati. Zato pravi neka pesem: O Marija, naša mati! — Čez valove, od nevihte gnane, — Tje v dežele, potnikom neznane, — V te zaupajoči gremo — O Marija varuj nas, o Marija vodi nas po pravi poti v sveti raj! Sv. Alfonz Lig. pravi: „Oh koliko se jih je na priprošnjo Matere božje čistih ohranilo, kakor angeli!“

Jezuit P. Segneri pripoveduje o nekem mladeniču, ki je prišel k njemu k spovedi, pa je bil tako v nečist greh pokopan, da ni precej odveze dobil. Spovednik mu je rekel, naj moli vsak dan

po tri Češčenemarije. Mladenič je storil to in se popolno izpreobrnil. Pooblastil je spovednika, da je smel to za zgled na prižnici porabiti. Ko je neki vojak to slišal, storil je tudi on tisto in precej zapustil grešno znanje.

Za ohranjenje čistosti je treba tudi večkrat misliti na štiri poslednje reči in na vsega pričujočnost božjo. Treba je pogostokrat prejemati sv. zakramente, varovati se vsake grešne priložnosti in bežati iz vsake nevarnosti. Bati se je treba vsega, kar bi utegnilo škodovati čistosti. Glejte, Marija se je ustrašila, ko je angel k nji prišel in jo pozdravil.

Oh koliko pa je zdaj deklet, ki se nikogar ne ustrašijo, ki se še nastavljajo na vseh voglih in kotih. Kako bi mogle take čistost ohraniti?

Oj ti mladi svet, uči se od Marije, kako angelsko lepa, kako nebeško veličastna je sv. čistost. Pazi nanjo, varuj jo kot najdražji zaklad, da ti ne bo treba enkrat solza točiti. Skrbi in trudi se, da venček prineseš neoskrunjen v nebeški dom. Zato pa

O Marija naša mati!

Kadar bomo v hudi dušni sili

K tebi se, Marija, obrni i,

S svojim plaščem nas zakrivaj!

Kakor veš in znaš nas varno vodi,

Skrbna, mila mati z nami hodi!

Spremljaj nas do konč življenja!

O Marija, varuj nas!

O Marija, vodi nas

Po pravi poti v sveti raj! Amen.

† J. Benkovič.

2. Sv. križev pot — šola presv. Srca Jezusovega.

XIII. postaja.

Sin, glej tvoja mati. Jan. 19, 27.

V hudi zimski noči je šel grobar neke vasi še enkrat pogledat na pokopališče, jeli tam vse v redu. Tu zapazi nekoga klečati pri grobu uboge vdove, katero so bili isti dan pokopali. Ko stopi bližje, vidi, da je Pavel, sin uboge vdove. „Kaj pa delaš tu?“ vpraša dečka, ki je s svojimi rokami odkopaval grob. Deček mило pogleda moža in pravi: „Mater iščem, katero so danes tu zakopali, nazaj jih bom vzel domov.“ Ginjen vzame grobar dečka in ga nese na svoj dom, da bi zanj skrbel. Že je menil, da je deček mater pozabil, ko ga neko jutro pogreši in naposled najde na materinem grobu, zmrznenega, mrtvega. Otrokovo srce ni prej mirovalo, dokler ni počivalo takorekoč na materinem srcu, tu se je nekako odpočilo od svoje bridkosti!

Pač ginljiv prizor! Toda še ginjačiji prizor nam pa kaže sv. križev pot v svoji 13. postaji, tudi tu vidimo otroka, ki se je po mnogih bridkosti in težavah naposled zatekel v naročje svoje matere. Ta prizor naj bo danes predmet našemu premišljevanju, v katerem bomo spoznali:

1. kolika ljubezen do blažene Device Marije je bivala v presvetem Srcu Jezusovem, in
2. da smo ji tudi mi dolžni skazovati enako ljubezen.

I. *Ne posabi bolečin svoje matere. Pomni, da bi brez njih ne bi bil rojen*, nas uči modri sv. pisma (Eccli. 7, 29.) Tudi med deseterimi zapovedmi, katere je dal Gospod, se glasi četrta: *Spoštuj očeta in mater*. Vzadnjič smo videli, kako vestno je izpolnjeval Gospod voljo svojega nebeškega Očeta. Že iz tega lahko sklepamo, kolika ljubezen do blažene Device Marije je morala bivati v presvetem Srcu Jezusovem. Sv. pismo nam sicer veliko ne pove o sv. družini, ali kar nam v tem oziru pove, nam mora zadostovati. Tu namreč beremo o Jezusu: *Bil je pokoren starišem*. S temi besedami je pač dovolj povedano, kako je moralo presv. Srce Jezusovo ljubiti svojo mater, saj je človek le nerad in zelo težko pokoren takemu, katerega ne ljubi. Ako pa je bil Jezus tako pokoren svojim starišem, da to sv. pismo celo poudarja, potem moremo že iz tega sklepati, kolika ljubezen do blažene Device Marije je bivala v njegovem srcu. Sicer je pa tudi sam priznal, da je pokorščina znak prave ljubezni, ko je rekel: *Kdor me ljubi, bo izpolnjeval moje zapovedi*. Ako torej vidimo, da je bil Jezus vedno pokoren blaženi Devici Mariji, smemo iz tega sklepati, da je v njegovem srcu bivala tudi posebna ljubezen do blažene Device Marije. Ali ni tega kaj očitno razodel v Kani Galilejski? Marija ga opozori na zadrego ženina in neveste, samo namigne mu, kaj želi njeno usmiljeno srce, in prepričana je, da da se ji bo njena želja tudi izpolnila. Zato pravi: *Kar vam poroče, to storite*. In Gospod je v resnici vstregel materini želji, storil je prvi čudež, ki je pomenljiv dokaz iz ene strani usmiljenega Marijinega srca, z druge strani pa ljubezni presv. Srca Jezusovega do blažene Device Marije.

Še bolj se je pa ta ljubezen razodela v zadnjih trenutkih njegovega življenja. Ko se mu je bližala zadnja ura in je videl svojo dobro mater v tolikih bolečinah stati pod križem, ni je hotel

same zapustiti na tem svetu. Preskrbel ji je varuha, ki naj bi mu varoval ta najdražji zaklad. Izročil je svojo mater svojemu najljubšemu učencu, deviškemu sv. Janezu, da ta zanjo skrbi, mesto njega izpolnjuje njegove sinovske dolžnosti do nje, ter ji zvesto ob strani stoji do konca njenega življenja. A rekel bi, da je presv. Srce Jezusovo svojo ljubezen do blažene Device Marije še očitneje razodelo pri XIII. postaji. Gotovo je namreč, da se je vse, kar se je godilo z njim, pri njegovem trpljenju in smrti in še po smrti, da se je vse to zgodilo po njegovi volji. Volja njegovega srca je torej tudi bila, da je njegovo mrtvo truplo, ki je bilo z njegovo božjo naravo združeno, preden se je položilo v grob, ležalo pod križem v materinem naročju, kakor nam kaže 13. postaja. Kaj pa naj sklepamo iz tega? Ali ne, da je v njegovem presvetem Srcu bivala posebna ljubezen do blažene Device Marije? Kaj pač najbolj želi otrok, ki živi oddaljen od svojih starišev? Ali ne, da bi se zopet povrnil na očetovski dom, v naročje svoje dobre matere? Vsako priložnost porabi, da to stori. Kaj šele, ako nevarno oboli in čuti da se mu bliža smrt. Po čem bolj hrepeni, kot tem, da bi v materinem naročju trpel, v njenem naročju umrl? Zdi se mu, da bi tam veliko lažje trpel, veliko lažje umrl. Ako torej pogledamo na 13. postajo in vidimo Jezusovo truplo ležati v materinem naročju, ali se nam ne zdi, kakor da bi nam klicalo njegovo presv. Srce: „Glej, kako sem ljubil svojo mater, da nisem mogel prej iti v zemljo, dokler nisem še enkrat počival v njenem naročju, učite se od mene, kako morate tudi vi ljubiti mojo in svojo nebeško mater, blaženo Devico Marijo.“ Da, dragi v Gospodu, pogled na Zveličarja, čegar srce je tako iskreno ljubilo blaženo Devico Marijo, mora tudi naša srca vneti v ljubezni do nje, saj je ona tudi naša mati, ki je nepopisno veliko trpela tudi zaradi nas.

Marija je naša mati. Ni nam sicer dala telesnega življenja, ampak nam je dala še veliko dražje življenje naše duše. Ona je rodila Jezusa, ki nam je s svojim trpljenjem in svojo smrtjo prislужil milost božjo, ki je življenje naše duše. To življenje nam pa je dala v najstrašnejših mukah in bolečinah.

Pred več leti je šla po zimi večja tropa otrok k ribnjaku, da bi se drsali na ledu. Led počí in 13 otrok se potopi in izgine pod ledom. To vidi neka vdova in takoj pošlje svojega edinega sina, da reši otroke. Pokorni sin takoj gre na delo, a pred očmi nesrečne matere se začne sin potapljati in se naposled vtopi v ribnjaku.

Koliko je pač morala prestati ta mati, ko je gledala svojega otroka se potapljati in se vtopiti. Toda kaj je bila njena bolečina v primeri z bolečinami blažene Device Marije. Tudi ona je stala zraven križa, na katerem se je njen edini sin potapljal v morju bolečin in se naposled utopil, umrl. Sama je privolila, da to stori in s tem reši človeški rod, ki je bil v nevarnosti potopiti se v brezkončni prepad večnega pogubljenja. To je pa še storila iz ljubezni do nas, da bi se mi prerodili v otroke božje, da bi zadobili življenje svoje duše. Kar pravi sv. apostol o nebeškem Očetu: *Bog je svet tako ljubil, da je sanj daroval svojega edinorojenega Sinu*, to vporablja sv. Bonaventura za blaženo Devico Marijo rekoč: Marija je svet tako ljubila, da je zanj darovala svojega edinega Sinu. Pa v kolikih bolečinah ga je darovala! Bolečin, katere je ona prestala, ko je gledala svojega edinega sinu potapljati se v morju bolečin, pač ne more popisati človeški jezik. Res da ni trpelo njeno telo, a trpela je tem hujše njena duša. Kakor je duša imenitnejša od telesa, tako so tudi bolečine na duši hujše od telesnih. Hudo je sicer za človeka, ako ga muči lakota, toda koliko huje mu de, ako ga kdo po krivem sodi, pri čemur trpi njegova duša. Koliko je torej morala trpeti blažena Devica Marija, ki je na duši vse to trpela, kar je njen Sin trpel na telesu. Strašno so se tu uresničile besede starčka Simeona: *Glej, meč bo prebodel tvojo dušo*. Tolika je bila njena dušna žalost, da jo sv. cerkev slika, kako ji še sedmeri meč prebada srce. Hudo je sicer prej trpela, a najhujša bolečina, najhujši meč pa je zadel njeno srce, ko je imela svojega sina mrtvega v svojem naročju, kakor nam to kaže 13. postaja. Hudo je materi, ko ima bolnega otroka. Kar otrok trpi na telesu, to ona trpi v svojem srcu, v svoji duši. A vendar ima še nekaj tolažbe v tem, da otroku streže, da mu lajša bolečine. Nepopisna pa postane njena bolečina, ko otrok za vedno zatisne svoje oči, ko drži mrtvega v svojem naročju. Kaj je morala pač trpeti šele naša nebeška mati, ko je držala svoje dete mrtvo v svojem naročju, dete tako razmesarjeno, tako razbito. Ko so Jakobovi sinovi prinesli suknjico njegovega ljubljencega Jožefa, vso okrvavljeno, in mu rekli: „To suknjico smo našli, glej, če je morda suknjica tvojega sina“, je očak Jakob takoj spoznal suknjico svojega Jožefa ter zaklical: „To je suknjica mojega sina, divja zver ga je raztrgala in požrla.“ V znamenje svoje globoke žalosti je raztrgal svoja oblačila in se ni dal potolažiti. O kolika žalost je

morala šele besneti v srcu blažene Device Marije, ko je držala v naročju ne krvavo suknjico, ampak vse okrvavljeno, strašno razmesarjeno truplo svojega edinega Sina. Koliko je morala šele ona trpeti, ki je nepopisno bolj ljubila Jezusa kot Jakob svojega Jožefa.

Sv. Kalepodij je bil mučen zaradi sv. vere in sicer je bil na križ pribit. Ko je umrl in so ga s križa sneli, so ga dali materi v naročje. Mati poljubi svoje ljubo dete in pade — mrtva na tla. Tako strašno je zadel pogled na mrtvega otroka njeno srce. Kako hudo je moral še le zadeti Marijino srce pogled na mrtvega Jezusa, katerega je držala v svojem naročju. In v teh bolečinah nas je takorekoč prerodila, nam dala življenje naši duši. Ali ne zasluži torej, da jo ljubimo, ljubimo iz vsega srca, kot jo je ljubilo presv. Srce, ki nam pri trinajsti postaji nekako kliče kakor prej s križa: *Glej, tvoja mati.*

II. Tudi pri tej postaji vtrgajmo cvetko iz vrta Srca Jezusovega in sicer cvetko nežne ljubezni do blažene Device Marije in si jo vsadimo v svoje srce. A ta cvetka ne sme biti skrita v našem srcu, marveč jo moramo tudi na zunaj razodevati, kakor je to storilo presv. Srce Jezusovo. Kako naj se pa to zgodi? Svoje ljubezni do blažene Device Marije pač ne moremo z ničemur bolje razodevati, kakor s tem, da se varujemo tega, kar ji je povzročilo toliko bolečin, namreč greha. Z nobeno rečjo ji svoje ljubezni očitneje ne moremo razodeti, kakor ravno s tem. Storimo nji v čast, kar koli hočemo, dokler se grehu ne odpovemo, toliko časa naša ljubezen ni prava in tudi Mariji ni všeč.

Grozoviti rimski cesar Neron je bil dal umoriti modrijana Seneka. Ko ga je bil dal zastrupiti, pošlje služabnika k njegovi materi, da naj ji pove, da je to storil iz raznih razlogov. Kaj stori mati, kateri se je hotel cesar nekako dobrikati? Takoj pošlje nazaj služabnika k cesarju s poročilom: „Filius occidisti et matrem amas? Ti si umoril mojega sina in se delaš, kakor da bi ljubil njegovo mater“, to je prazna ničvredna ljubezen.

Isto velja tudi tebi, ako se nočeš odpovedati grehu zlasti smrtnemu in praviš, da ljubiš Marijo. S smrtnim grehom takorekoč moriš njenega Sina, in praviš, da jo ljubiš. Kakšna je pač ta ljubezen? Ali se to ne pravi prej Marijo zaničevati, kot pa ljubiti.

Ako torej hočemo razodeti pravo ljubezen do blažene Device Marije, moramo se v prvi vrsti odpovedati smrtnemu grehu. Dokler pa tega ne storimo, toliko časa ne moremo reči, da biva cvetka presv. Srca Jezusovega, ljubezen do blažene Device Marije, v našem srcu.

V nekem trgu je bil sv. misijon. Veliko so se trudili misijonarji, a ves njihov trud je bil brezuspešen. Tu pa nevarno oboli eden misijonarjev. Začel je kri bljuvati in je vsled tega tudi umrl. Drugi dan po njegovi smrti pa stopi njegov tovariš na leco, pokaže ljudem robec s krvjo umrlega namočen in pravi: Glejte, kri, ki je bila za vas prelita. In vi hočete satanu darovati svoje duše, katere nas toliko veljajo? Ta pogled, te besede so genile ljudi, srčno so objokovali svojo dosedanjo malomarnost, z vso vneto so se začeli vdeleževati svetega misijona in se popolnoma izpremenili.

Poglejte moji dragi k trinajsti postaji. Marija sama nam tu kaže, ne robec namočen s krvjo Jezusovo, ampak njega samega vsega razmesarjenega ter nam nekako kliče: „Glejte te rane, glejte to kri, glejte to mrtvo srce. Iz ljubezni do vas se je on daroval, in sem ga jaz darovala. In vi hočete vaše duše, ki so naju toliko stale, darovati hudobnemu duhu.“ Ali je mogoče, da bi vi neobčutiljivi postali pri tem pogledu? Ali se ne boste tudi vi po zgledu onih župljanov odpovedali grehu, svoje srce popolnoma izročili Jezusu in njegovi materi blaženi Devici Mariji. Blagor vam, ako bode pogled na trinajsto postajo, na presv. Srce Jezusovo vzbudil in ohranil iskreno ljubezen do blažene Device Marije v vaših srcih, zakaj potem se bodo tudi nad vsem uresničile besede, katere sv. cerkev vporablja za blaženo Devico Marijo: *Kdor mene najde, najde življenje in sprejme zveličanje od Gospoda. Amen.*

J. M. Seigerschmied.

Cvetna nedelja.

Prijatelji in sovražniki sv. križa.

VI. Jožef Arimatejec in Nikodem, Judovski duhovni, pismarji in farizeji.

Mene pa Bog varuj, da bi se z drugim hvalil, kakor s križem Gospoda našega Jezusa Kristusa. Gal 6, 14.

Pri preroku Ecehijelu govori Gospod Bog: *Strmite nebesa nad tem, in vse stvari žalujte* (namreč zavoljo človeške hudobije). *Dvojno hudobijo namreč je moje ljndstvo storilo: Mene, studenec žive vode, so zapustili, in si kapnice skopali, predrte kapnice* (t. j. luknjaste, špranjaste.) *ki ne morejo držati vode.* (Jerem. 2, 12. 13.) Vsak človek želi že na svetu srečen in

zadovoljen biti; pa mnogi ljudje iščejo sreče le pri svetu, le v časnih rečeh, ravnajo se le po zmotljivih in zapeljivih naukih tega sveta; zato ne pridejo k pravemu dušnemu miru, ampak zabredejo v težke križe brez Kristusa. In zakaj ne pridejo k pravi sreči in k pravemu miru? Studenec žive vode in očiščevalne krvi, ki prihaja iz Kristusovega križa, so zapustili, t. j. Kristusa, studenec vsega blagoslova, vseh milosti in dobrot, so zapustili in so si kapnice, predrte kapnice kopali, ki vode ne obdržijo, ampak le blato; t. j. ljudje iščejo sreče in miru pri svetu, v časnih in pregrešnih rečeh, ki človeku ne morejo prinesiti nobene resnične sreče, ne pravega miru. Zato toliko nesrečnih ljudi na svetu!

Pa morda so le ubogi in preprosti, kateri ne poznajo Gospodovega pota, in pravice svojega Boga, tako piše prerok Jeremija nadalje, *torej pojdem k imenitnim (bolj učenim) in bom š njimi govoril, ker oni poznajo Gospodovo pot; pa glej, oni so še bolj (kakor preprosto ljudstvo) vso postavo božjo od sebe vrgli.* Tako je bilo nekdanj, tako je bilo v času Kristusovem, tako je še dandanašnji. Ubogi in preprosti ljudje so dostikrat bolj zvesti in goreči služabniki božji in večji prijatelji Kristusovega križa, kakor imenitni, bogati in učeni ljudje. Ako je pa vendar kak imeniten, bogat in učen človek prijatelj Kristusovega križa, bo v življenju za-se in za druge ljudi toliko več dobrega storil, kolikor je bolj imeniten, bogat in učen. Tega se lahko prepričamo o Jožefu Arimatejcu in Nikodemu, ki sta kot prijatelja Kristusova Kristusovo sveto telo pokopala. Nasproti pa škodujejo sebi in drugim ljudem toliko hujše, kolikor bolj so imenitni, bogati in učeni. To lahko vidimo nad Kristusovimi sovražniki, Judovskimi duhovni, pismarji in farizeji. In ravno to dvoje: namreč vpliv Kristusovih prijateljev na lastni in občni blagor, in vpliv Kristusovih sovražnikov ali sovražnikov svetega križa na lastno in občno škodo, hočemo danes nekoliko premišljevati. — Govoriti hočem v imenu križanega Jezusa in žalostne Matere božje. —

I. Potem, ko smo se v letošnjih postnih pridigah med prijatelji Jezusa Kristusa in njegovega križa razen sv. apostola Janeza učili spoznavati le žene, med sovražniki svetega križa pa skoraj le može, se nam k sreči danes na zadnje med prijatelji sv. križa pokazela še dva moža, in sicer imenitna, bogata, plemenita moža, ki sta se štela med prve može Judovskega ljudstva; ta dva moža

sta bila Jožef Arimatejec in Nikodem. Jožef je bil bogat zborni svetovalec in Nikodem je bil učen farizej in učenik Judovski in tudi ud visokega zbora. Jožef Arimatejec, ki je željno pričakoval kraljestva božjega, se je učil že poprej Zveličarja poznavati in ljubiti, preden je za odrešenje sveta trpel, vendar si pa iz strahu pred Judi ni upal prav očitno z Jezusom držati; pa ostal je Zveličarju zvest, celo potem, ko je bil Zveličar kot hudodelnik od Judov vjet, krivo tožen in nedolžen v smrt obsojen; on za to ni glasoval v visokem zboru, da bi bil Kristus nedolžen obsojen. Ko je bil pa Jezus umrl, o kako se je Jožef Arimatejec z zasluženjem sv. križa spremenil! Zdaj se ni bal nobenega žuganja, nobenega zaničevanja od strani Judov, temveč srčno je šel k Ponciju Pilatu in je zahteval telo Jezusovo, katerega mu je tudi podaril potem, ko je zvedel, da je Kristus že umrl. Jožef je obrnil zdaj svoj denar v ta namen, da je z njim lepo, drago tančico kupil, da je vanjo zavil presveto telo; potem si je prizadeval presveto telo lepo, počasi s križa sneti, ga je v tančico zavil, podaril mu je svoj lastni na vrtu iz skale izsekan grob, kamor še noben ni bil položen, in tam je zdaj presveto telo položil. In pri tem lepem delu mu je pomagal Nikodem. Tudi Nikodem je bil s prvega bolj boječ, in iz strahu pred Judi je Jezusa ponoči poiskal, da se je dal po njem poučiti o božjem kraljestvu. Ali po smrti Jezusovi je tudi Nikodem zadobil moško srčnost, da se je očitno pokazal kot Jezusov učenec. Prinesel je okoli sto liber druzega, lepodišečega mazila iz mire in aloe, pomagal je Kristusa s križa sneti, z mazili maziliti, v tančico zaviti in pokopati. Ta dva plemenita moža se nista torej nič zmenila za strah pred ljudmi, nista popraševala, kaj bodo ljudje rekli, ako Jezusa iz tolikanj zaničevanega križa snameta in častljivo pokopljeta, in tako sta s tem za čast božjo, za blagor svojega ljudstva, in za svoje lastno zveličanje in za svojo večno slavo v nebesih več storila, kot vsi drugi Judje, in ko bi bili posnemali njihov zgled, bi Judovsko ljudstvo ne bilo tako daleč zabredlo in zakrivilo svojega lastnega pokončanja. Vprašam zdaj: koliko izmed bogatih, učenih in plemenitih mož, izmed učenih postave, izmed visocih svetovalcev bi hotelo pač dandanašnji Kristusu očitno skazati tako delo ljubezni in tako čast, kakor sta mu jo ta dva plemenita Judovska moža skazala? In vendar morejo bogati, učeni in plemeniti ljudje za svoj lastni blagor in za blagor drugih ljudi le tedaj veliko koristnega delati, če so kakor Jožef Arimatejec in Nikodem prijatelji Kristusovi in njegovega križa.

Bogati in premožni ljudje so kakor revni vstvarjeni od Boga in po Kristusu odrešeni, bogati in premožni živijo kakor revni zavoljo Kristusa, in po zasluženju Kristusovega križa. Časno premoženje bogatinov je dar božji, in križ je, ki premožnemu imetje in premoženje blagoslovlja, ohrani in varuje. Tedaj že zaradi svojega lastnega blagra bi imeli biti bogati in premožni prijatelji Kristusovega križa, ker bogate in premožne še le sv. križ uči, kako da naj svoje premoženje v dobro obračajo, da bi v miru in zadovoljnosti živeli na zemlji in si večno plačilo zaslužili v nebesih. Ako so premožni in bogati prijatelji Kristusovega križa, svojega srca ne navezujejo na bogastvo. Premožni in bogati kot prijatelji Kristusovega križa se imajo le za oskrbnike božje pri svojem premoženju, vedoč, da bodo morali kedaj oster odgovor dajati božjemu sodniku, zato so tudi dobrotniki revnih, ker se ravno od svetega križa učijo, svojim revnim sobratom usmiljenje skazovati. Ko so bili nekdam bogati in premožni kristjani posebni prijatelji sv. križa, ni bilo revežev med njimi, ker so premožni od svoje obilnosti revnim delili, da niso trpeli pomanjkanja. In ker hoče Kristus vse to, kar se podeli njegovim najmanjšim bratom, tako povrniti, kakor bi se njemu samemu dalo, zato on take usmiljene, premožne prijatelje svojega križa že tukaj plačuje s časnim blagoslovom, in jim obeta večno plačilo v nebesih. Pa ne le samo s svojo dobrotljivo roko, ampak tudi s svojim lepim zgledom lepo svetijo premožni drugim kristjanom, ako se ponižno oblačijo, ako so goreči služabniki božji, večkrat pobožno prejemaajo sv. zakramente itd. Kakor torej sv. križ svoje roke razteza, tako pobožni premožni prijatelji sv. križa na vse strani koristijo svojemu bližnjemu, tako z dobrimi deli, kakor z lepim zgledom, kot nekdam Jožef Arimatejec.

Kakor bogati in premožni ljudje, kakoršen je bil Jožef Arimatejec, tako morejo tudi učeni in plemeniti, kakršen je bil Nikodem, veliko koristiti sebi in svojemu bližnjemu, ako so zvesti učenci Kristusovi in prijatelji njegovega križa. Nikodem, dasiravno farizej, ni bil tak hinavec, kakršni so bili drugi farizeji, sovražniki Kristusovi. On je spoštoval in ljubil Kristusa, ker je po svoji zdravi pameti spoznal, da mora Kristus biti od Boga poslani učenik, ker je delal take čudeže, kakršnih noben človek ne more delati. Sprvega je hodil iz strahu pred Judi Kristusa le ponoči poslušat, in je bil njegov skriven učenec; ali po smrti Kristusovi se je kar očitno pokazal Jezusovega učenca in prijatelja sv. križa,

ko je Jožefu Arimatejcu pomagal pokopavati Kristusovo presvetotelo. S tem si je Nikodem sam sebi neznano koristil, ker si je zagotovil svoje zveličanje. Lahko si pa tudi mislimo, kako veliko je Nikodem, kot učenik in plemenit mož, koristil svojemu ljudstvu, ker je brez dvoma svojim rojakom oznanoval, da je Jezus resnično Zveličar, ki je imel na ta svet priti. Tako morejo učeni in plemeniti ljudje, ako so prijatelji Kristusovi in njegovega križa, še zdaj veliko koristiti sebi in svojemu bližnjemu. Sebi koristijo, ako si z lepimi čednostmi in dobrimi deli služijo večno plačilo v nebesih; in koristijo tudi drugim, ako s svojimi lepimi zgledi, s svojimi lepimi nauki, s podučljivimi knjigami ali z drugimi spisi svojega bližnjega vnemajo za dobro, in mu pomagajo k lepemu krščanskemu življenju in k večnemu zveličanju v nebesih. Tako se blagoslov sv. križa po takih učenih in plemenitih prijateljih sv. križa na mnoge izliva. O da bi pa le hoteli ljudje njih zveličanske nauke poslušati in bi njih pobožne knjige radi brali!

Najlepši zgled pa sta nam zapustila Jožef Arimatejec in Nikodem s svojo srčnostjo, s katero sta premagala strah pred Judi in sta si upala pokopati Jezusovo sv. telo in sicer ne ponoči, ampak še podnevu, da so lahko Judje videli. In zares prečudna je bila njuna srčnost. Poprej, ko je Jezus pri ljudstvu zavoljo svojih čudežev bil še v časti, se ta dva moža nista upala se pokazati kot Jezusova učenca in prijatelja, zdaj pa, ko je bil Jezus tako grozovito in zaničljivo umorjen, sta se očitno pokazala kot Jezusova učenca. Mislila sta si, da je to za nju čast, če prestaneta tudi zaničevanje in sovraštvo Judov iz ljubezni do Jezusa, ki je iz ljubezni do njih prestal tako grozovito smrt. Pa ne samo zaničevanja in sovraštva Judov sta si ta dva plemenita moža na glavo nakopala, ampak postavila sta se s tem celo v smrtno nevarnost, ker je malo manjkalo, da Jude niso nju umorili, ker sta Jezusa tako častljivo pokopala.

O kaj pa dandanašnji mnoge ljudi, posebno imenitnega stanu, bolj zadržuje od spolnovanja verskih dolžnosti, zlasti od prejetja svetih zakramentov, kakor prazen strah pred ljudmi, ker si mislijo: „Kaj bodo ljudje rekli?“ Da bi pa vendar nobenega izmed nas prazen strah pred ljudmi od službe božje, od molitve ali od sv. zakramentov ne odvrčeval, mislimo na besede Jezusa Kristusa, ki pravi: *Kdor se mene in mojih besedi sramuje, tega se bo tudi Sin človekov sramoval, kadar bo prišel v svojem, Očetovem in vseh svetih angelov veličastvu.* (Lukež

9, 26.) Blagor pa tistim, ki se kakor Jožef Arimatejec in Nikodem brez strahu spoznavajo kot prijatelje Kristusove in njegovega križa. Kakor sta Jožef Arimatejec in Nikodem koristila sebi, ker sta si nebesa zaslužila, in sta koristila tudi drugim, katere sta s svojim lepim zgledom, kakor smemo misliti, h Kristusu pripeljala: tako koristijo sebi in drugim vsi tisti bogati, učeni in plemeniti še dandanašnji, kateri se kažejo prijatelje Kristusove in sv. križa. — Glejmo pa še zdaj, koliko škodujejo sebi in drugim ljudem tisti, kateri so sovražniki Kristusovi in svetega križa.

II. Najbolj zagrizeni sovražniki Kristusovi in njegovega križa so bili Judovski višji duhovni, starašine ljudstva in pismarji, farizeji in saduceji. Ker so bili le-ti učeni in so sveto pismo dobro razumeli, bi bilo od njih po pravici pričakovati, da bi bili v Jezusu objubljenega Odrašenika spoznali in se ga oklenili. Pa resnica rodi sovraštvo, in dasiravno je Jezus zgolj resnica, so mu vendar njegovi sovražniki nasprotovali, zavoljo njegovih čudežev in njegove slave so mu bili nevoščljivi, in ker jim je naravnost resnico povedal in jih svaril zavoljo njihove nevere, prevzetnosti in hinavščine, so se strašno togotili nad njim. Vrh tega so se veliki duhovni in starašine ljudstva bali, da bi ne prišli ob svojo veljavo, če bi ljudje Kristusa za Mesija spoznali. Ker je Kristus pismarje večkrat osramotil in farizeje ostro svaril, mu tega nikakor niso mogli odpustiti. Zato so zasmehovali zoper svojo vest njegov nauk, zato so mu zaradi praznih reči tožbe prinašali zoper njegove učence, zato so njegove čudeže pripisovali hudiču, zato so ga iskali v govorjenju vjeti, zato so ga črnili pred ljudstvom, da bi ljudstvo od njega odvrnili, zato so sklenili ga umoriti, zato so ga po krivem tožili, najeli so v ta namen lažnjive priče, šuntali so ljudstvo, strašili so Pilata, da ni cesarjev prijatelj, če ne obsodi Kristusa v smrt, in s tem so prisilili Pilata, da je nedolžnega Jezusa obsodil v smrt, kar je Pilat sam spoznal, rekoč: *Čas sem nedolžen nad krejto tega pravičnega.* In kakor Jezusa učenika, tako so Judje preganjali, bičali in morili tudi njegove učence, in vse to hudobno počenjanje so olepševali z navidezno gorečnostjo za Mojzesovo postavo, za blagor ljudstva in domovine. Po tem, ko je Kristus Lazarja k življenju obudil, so rekli: *Ako ga tako pustimo, bodo vsi vanj verovali, in bodo prišli Rimljani, in vzeli našo deželo in naš narod. In Kajfa je rekel: Vi nič ne veste, in ne pomislite, da je bolje za vas, da umrje en človek za ljudstvo in da ves narod ni pokončan.* (Jan. 11, 48—50.)

Le smrt Zveličarjevo so torej zahtevali, le njega so hoteli končati in obhajati zmago. Obhajali so zmago, pa veselje zaradi tega je bilo kratko. Že veliko nedeljo so se silno prestrašili, ko so po vojaki zvedeli, da je Kristus od smrti vstal. Umrli so večidel vsi nesrečne smrti, in vekomaj bodo obžalovali to hudobijo, da so bili sovražniki Kristusovi in svetega križa. In kaj je doseglo judovsko ljudstvo od tega, da je po nasvetovanju in šuntanju velikih duhovnov, starašin ljudstva, pismarjev in farizejev Kristusa zavrglo in tirjalo smrt Sina božjega, svojega Zveličarja? Oh, če po besedah sv. pisma že kri vsacega ubitega človeka vpije v nebesa za maščevanje, kako je še le morala upiti prelit kri Jezusa, Boga človeka, toliko bolj, ker so Judje sami obdivjani vpili: *Njegova kri naj pride nad nas in nad naše otroke!* To je, Bog naj kaznuje nas in naše otroke zaradi Jezusove prelite krvi! In, kar so Judje klicali, to je tudi čez — nje prišlo. Čez 37 let po Jezusovi smrti so prišli Rimljani z veliko vojsko nad Jeruzalem, in so mesto obdali, da nobeden ni mogel ne ven ne noter. Vstala je v mestu strašna lakota, da so nekatere matere celo lastne otroke spekle, da bi jih povžile. Poslednjič je bilo mesto premagano in podrto, silno veliko Judov pomorjenih, drugi so bili po svetu razkropljeni, da živijo zdaj brez svoje domačije, brez svojega kralja, kakor od Boga zavrženo ljudstvo med drugimi narodi po vsej zemlji.

Tako je morala kazneni pritisk čez vse judovsko ljudstvo, ker so bili njih predniki, starašine, pismarji in farizeji sovražniki Kristusovi in njegovega križa; kajti leti niso le sami sebe časno in večno nesrečne storili, ampak tudi vse ljudstvo.

Kakor nekdanj pri Judih, tako je še zdaj. Ako so bogati, učeni in imenitni ljudje sovražniki Kristusovi in njegovega križa, ne škodujejo s tem le sami sebi, ampak tudi mnogim drugim.

Ako so bogati in premožni ljudje sovražniki Jezusa Kristusa in njegovega križa, so navadno ali nezmernosti v jedi in pijači, ali nečistosti ali lakomnosti, ali pa vsem tem trem malikom vdani. Takim ni kaj mar za čast božjo ali za zveličanje svoje lastne duše, ali za blagor in zveličanje svojega bližnjega. S svojim slabim zgledom in pohujšanjem škodujejo mnogim, in kolikor so bogatejši in veljavniši, toliko več škode in pohujšanja napravljajo v srenji. O tacih govori Bog po preroku Jeremiju: *Mogočni so in bogati, debeli in tolsti, in moje ukase prehudobno prelomljujejo, . . . ali se ne bo nad takim ljudstvom maščeval*

moj duh (5, 27--29) Varujte se take posnemati! In ako so učeni in imenitni sovražniki Kristusovi in sv. križa, potem gorje njim in krščanskemu ljudstvu! Kajti taki trosijo svoje brezbožne in nekrščanske nauke ali zmote ali z besedo, ali v slabih knjigah in časnikih med ljudi. Kolikšno odgovornost pred Bogom in kakšno pogubljenje s tem sami sebi na glavo nakopavajo, in koliko ljudi s tem pohujšajo! Varujte se take poslušati ali brati njih kužne knjige ali časnike; kajti to so krivi preroki sedanjega časa, pred katerimi nas sam Jezus svari v svetem evangeliju.

In tako sklenem zdaj letošnje postne pridige o prijateljih in sovražnikih Kristusovih in sv. križa. Prepričali smo se lahko, da prijatelji Kristusovi in sv. križa so srečni postali, ker so po nauk in zasluženju sv. križa dosegli večno veselje in slavo v nebesih, in so bili tudi mnogim drugim v blagor in zveličanje. Prepričali smo se pa tudi lahko, da sovražniki Kristusovi in svetega križa so postali sami za-se časno in večno nesrečni in so tudi mnogo drugih v nesrečo pahnili. Zatorej, o kristjani! bodimo mi zvesti učenci Kristusovi, bodimo zvesti prijatelji njegovega svetega križa, da bomo z njegovim križem in trpljenjem rešeni večne smrti in zadobili večno srečno življenje v nebesih. Amen.

† J. Kerčon.

Veliki petek.

Sv. križev pot — šola presvetega Sreca Jezusovega.

XIV. postaja.

Ljubil me je in se je samega sebe daroval za me. Gal. 2, 20.

Spremili smo v minolem postnem času svojega Gospoda in Zveličarja na težavnem križevem potu. Pri vsaki postaji nam je njegovo presv. Srce razodevalo svojo lepoto ter nas učilo lepih čednosti. Prišli smo do zadnje postaje, ki nam kaže mrtvega Gospoda, katerega polagajo v grob. Na to nas spominja tudi kaj živo današnji dan. Mrtvo je srce, ki nam je na težavnem potu dalo toliko lepih naukov. Zaprte so njegove oči, utihnila so njegova usta, po katerih nam je njegovo srce razodevalo svojo lepoto. Ali nam mar pri zadnji postaji ne bo dalo nobenega nauka?

Ali nam tu na noben način ne razodeva svoje lepote? O pač, dragi v Gospodu! Dasi so zaprte njegove oči, dasi mu je utihnil jezik in nehala biti njegovo srce, vendar nam tudi mrtvi Jezus res živo oznanja lepoto svojega Sina in to posebno z globoko rano, katero opazujemo v njem. Ta rana nam kaj glasno oznanja lepoto Jezusovega srca. Ona nam govori o neizmerni ljubezni Jezusovega srca do nas. To ljubezen smo sicer mogli spoznavati pri vsaki postaji, a pri nobeni postaji se ta ljubezen Jezusovega srca tako živo ne razodeva kot pri tej zadnji postaji. Ta postaja nas uči: 1) Presv. Srce Jezusovo je v svoji ljubezni do nas vse dalo za nas — in 2) tudi mi smo dolžni vse svoje srce njemu v ljubezni darovati, in to bodi predmet današnjega premišljevanja.

V nekdanji grški deželi je bil dal kralj strogo zapoved proti prešestovanju. Določil je, da se bodo oči iztaknile tistemu, ki bo prelomil to zapoved. A prvi, ki je to zapoved prelomil, je bil njegov lastni sin. Umevno je, da je bil to strašen udarec za očeta. Iz ene strani je bolelo očetovo srce, da ima takega sina, iz druge strani, da je bil primoran svojega lastnega sina tako strogo kaznovati. Toda očetovo ljubeče srce je našlo rešilno pot, da je moglo zadostiti svoji ljubezni, pa tudi pravičnosti. Kaj je storil? Najprej da sinu izdreti desno oko, potem pa samemu sebi levo. Tako se je v polni meri zadostilo pravici, pa očetovsko srce je tudi zadostilo svoji ljubezni. Kaj ne, kaj takega storiti je sposobno edino le očetovo srce! Kdo bi mogel dvomiti, da je tudi Sin bil primoran pri toliki ljubezni ljubiti svojega očeta. Pogled na ranjeno očetovo oko je pač moral vedno v njem vnemati to ljubezen.

Toda kaj je to, kar je storil ta kralj svojemu sinu, v primeri s tem, kar je storil kralj vseh kraljev, naš Gospod Jezus Kristus nam vsem! Tudi mi smo v našem očetu Adamu prestopili strogo zapoved in zaslužili najstrožjo kazen. Toda Jezusovo očetovsko srce je to kazen vso nase vzelo. Iz same ljubezni do nas je nase vzelo najhujše trpljenje in za nas umrlo. Ni bilo Gospodovemu srcu dovolj, da se je za nas rodil in nase vzel človeško naravo, hlapčevsko podobo; da se je rodil v ubogem hlevu, da je skozi celih triintrideset let trpel za nas pomanjkanje in revščino, živel nepoznan kot sin ubogega tesarja. Ni mu bilo dovolj, da nam je dal svoje meso in kri v jed in pijačo, da je za nas krvavi pot potil, da je za nas toliko krvi pretil pri bičanju, kronanju; da je za nas težki križ nesel in se dal nanj pribiti. Kar je imel, vse je dal za nas. Samo življenje

mu je še ostalo in tudi to je žrtvoval. Glavo je na križu nagnil in umrl. Nagnil jo je proti meni in tebi, kakor bi hotel reči, kar je rekel Izak svojemu sinu Ezavu: *Moj sin, kaj naj ti še storim?* A glejte, še po smrti nam je hotelo njegovo srce razodeti svojo neizrekljivo ljubezen. Celo truplo je bilo že razbito, rana pri rani, vsi udje so trpeli, vse telo je bilo takorekoč ena sama rana. Le njegovo srce še ni imelo rane, le v njem je bilo še nekaj kapljic krvi, a tudi to je presv. Srce za nas darovalo, zato je dopustilo, da je vojak prebodel srce. Zadostovalo bi bilo sicer, da bi bil le človek postal in kot človek tudi najmanjše zaslužno delo storil, in zadostil bi bil za nas večni pravici. A to je bilo premalo njegovemu ljubečemu srcu. Zadostoval bi bil le en zdihlje, le ena beseda, le ena solza — a ljubezen njegovega presv. Srca ne pozna mej. Iz ljubezni do nas se je dal bičati, s trnjem kronati, na križ pribiti, in naposled prebosti celo svoje srce. *Ljubil me je*, lahko rečemo z apostolom, *in se je same vsega daroval*. Ta njegovo ljubezen nam pa nič bolj živo ne oznanja kot njegovo mrtvo truplo, njegovo prebodeno srce.

Krog l. 1860 je živela mala družinica, oče in dve hčeri. Te dve hčeri sta pa očeta povzročale veliko bridkosti. Kar nič se nista zmenili za njegove opomine in svarila, zasmehovale sta ga in celo pretepale. Tu pa oče nevarno oboli in umrje. Doslej se hčeri nista veliki zmenili za očeta, a ko ga pokopljejo, se jima odpro oči. Sedaj spoznata, kaj sta storili. Ko ju je vse zaničevalo, ko nista več imeli v bližini dobrega očetovega srca, h kateremu bi se mogle zateči, se ju poloti velika žalost. Mnogokrat sta klicali pri grobu in z rokami kopale, kakor bi hotele odkopati očeta. A zanju je bilo prepozno. Prepozno sta spoznali, kolika ljubezen je bivala v očetovem srcu.

Ni pa prepozno za nas. Tudi mi stojimo danes ob grobu našega najboljšega očeta pri štirinajsti postaji sv. križevega pota. Bolj živo kakor pri kateri koli postaji nam mrtvo truplo oznanja ljubezen presv. srca Jezusovega do nas. Ali se nam ne bo vsaj pri tej zadnji postaji vnelo naše srce v ljubezni do presv. Jezusovega Srca? Da, dragi v Gospodu, to bodi sad današnjega premišljevanja, da pri grobu našega Gospoda utrgamo v vrtu njegovega presvetega Srca cvetko goreče ljubezni ter jo presadimo v svoje srce. S čim pa naj razodevamo to svojo ljubezen? V cerkvi, ki stoji nad grobom našega Gospoda Jezusa Kristusa v Jeruzalemu, visi stara podoba Kristusa križanega. Pod podobo so pa zapisane te-le besede: „Christus se tibi, tu te Christo“, — Kristus se je zate vsega daroval, daruj se tudi ti njemu vsega.

Z nobeno rečjo mu pa bolje ne moremo razodeti svoje ljubezni, kakor če se popolnoma vse njemu darujemo, popolnoma njemu izročimo. Njemu izročimo svoje oči, da ne bodo več gledala kaj takega, kar njemu ni všeč. Njemu darujmo svoja ušesa, da bodo le to poslušala, kar ne žali njegovega srca. Njemu darujmo svoje roke, da bodo le to delale, kar je njemu v čast in slavo. Naše noge naj hodijo le po potih, po katerih naš sam hoditi uči. Naše srce bodi le njemu posvečeno, da bo le to ljubilo, po tem hrepenelo, kar ljubi njegovo presv. Srce. Popolnoma se izročimo njegovim besedam, da radi poslušamo njegove nauke, ki nam kažejo pravo pot do časne in večne sreče. Popolnoma se izročimo njegovi roki, ki nas bo vodila po pravi poti. Od vseh strani nam preté nevarnosti. Napada nas hudobni duh, naše meso, zapeljuje hudobni svet. Mi pa smo bolj slabotni kot vsak otrok. Ako se otrok upira na svojo mater, upirajmo se tudi mi na očetovo roko Jezusa Kristusa: Lè njegova močna roka nas more obvarovati, da ne pademo in izgrešimo pravega pota. Vedno so nam odprte te roke, vedno nas k sebi kliče njegovo pres. Srce: *Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi*. Izročimo se torej popolnoma njegovi močni roki.

V svetu iščemo ljubezni. A kaj je ta posvetna ljubezen, kako hitro mine. Od vseh teh, ki nas danes ljubijo, nas bo eden za drugim zapustil. O vse drugačna pa je ljubezen presv. Srca Jezusovega. Ako si njo pridobimo, se nam ni bati, da jo kedaj izgubimo, ako le hočemo. Gotova nam je pa ta ljubezen, ako se popolnoma izročimo presv. Srcu Jezusovemu.

V mestu Ulm na Švabskem je častnik nabiral vojake. Zadnji večer, preden je hotel odpotovati, se zglesi pri njem mladenič čvrste postave ter se mu ponudi za vojaka. Ko je stopil pred častnike, se je ves tresel. „Kaj se treseš?“ ga vpraša častnik. — „Bojim se, da bi me ne vzeli v vojake“, odvrne mladenič in solza mu priteče iz oči. „Ne, ne“, pravi častnik, „prav zadovoljen sem s teboj. Kako si mogel le kaj takega misliti?“ „Menil sem, da vam bo svota, katero zahtevam, prevelika.“ „Koliko pa zahtevaš?“ pravi častnik. „Sto goldinarjev.“ „Sto goldinarjev je res veliko, toda upam, da boš vestno spolnoval svoje dolžnosti. Tu imaš denar, jutri odpotujemo.“ Ves vesel vzame mladenič naštetih sto goldinarjev ter prosi dovoljenja, da bi smel še malo domov iti. Častnik mu dovoli, a na skrivnem gre za njim, ker se mu je vse obnašanje mladeničevo čudno dozdevalo. Mladenič hiti k mestni ječi, častnik za njim. Tam izve častnik, da je mladenič porabil onih sto goldinarjev, da plača očetov dolg in tako reši svojega očeta iz ječe, v katero so ga zaprli zaradi dolga. Častnik je bil

priča, kako je oče svojega sina objel in se jokal od veselja. Potem pristopi k očetu in mu reče: „Pomirite se, jaz vam nočem vzeti tako dobrega sina. Naj tudi jaz postanem deležen tega plemenitega dejanja. Vaš sin je prost in ni mi žal za denar, ki se je tako lepo porabil.“

Kaj ne, moji dragi, to je bil pravi sin, ki se je zavedal ljubezni očetovega srca. Da bi mu vsaj nekoliko poplačal to ljubezen, prodal je samega sebe, da bi rešil očeta iz ječe. Ali kaj je ljubezen tega očetovskega srca proti ljubezni očetovskega srca Jezusovega? Ako je sin samega sebe prodal, da bi vsaj nekoliko povrnil ljubezen očetovega srca, koliko bolj smo šele mi dolžni sebe popolnoma izročiti presv. Srcu Jezusovemu, mu posvetiti vse svoje srce, vse svoje moči, ker je ono vse za nas darovalo. Zato tudi mi, dragi v Kristusu, ko stojimo pri grobu našega Gospoda Jezusa Kristusa, ko gledamo njegovo mrtvo truplo, ki nam kar najbolj živo oznanja ljubezen njegovega srca do nas, izročimo sami sebe njegovemu presv. Srcu in recimo:

Jezus, tebi živim,

Jezus, tebi umrjem,

Jezus, tvoj sem živ in mrtev. Amen.

J. M. Seigerschmied.

Pogled na slovstvo. *)

A.

1. *Voditelj v bogoslovnih vedah.* Izdajejo profesorji kn. šk. bogoslovnega učilišča v Mariboru. Urejuje Frančišek Kovačič. Izhaja štirikrat na leto in velja 5 K. — Odkar smo zadnjikrat govorili o vrlem „Vodtelju“, (glej Duhovni Pastir l. XIX., str. 745), je list dokončal svoj šesti tečaj in je nastopil sedmega. Lepo vrsto temeljitih razprav je objavil v VI. tečaju in podal množico gradiva, jako porabnega v dušnopastirskem delovanju. „Voditelj“ je postal pravo stanovsko glasilo slovenski duhovščini, ki skrbi za njeno znanstveno izobrazbo, in prinaša prav porabne sestavke iz praktičnega bogoslovja. Posebej opozarjamo na vrlopoučno razpravo: „Oskrbovanje cerkvenega imetja“ (spisal dr. A. Jerovšek); pisatelj po kratkem uvodu obširno in temeljito razpravlja o pridobitnih načinih cerkvenega imetja, o oskrbovalcih cerkvenega imetja in o načinu oskrbovanja. Posebne pozornosti je vreden urednikov članek: „Nekaj misli o našem bogoslovnem znanstvu,“ ki govori o važnosti bogoslovne vede za pravno življenje duhovnikovo, o stališču in nalogi bogoslovne vede z ozirom na slovensko slovstvo in znanstvo in o nekaterih pripomočkih, da povzdignemo naše bogoslovno znanstvo — V I. zvezku letošnjega tečaja nadaljuje dr. Jos. Somrek svojo dogmatično-eksegetično študijo „Gospodova zadnja večerja“, J. Markošek razlaga psalme v jutranjicah

*) Zaradi pomanjkanja prostora smo morali v tem zvezku odložiti nadaljevanje govorov: „Nagovori mladeničem“ in ocene mnogih doposlanih nam knjig.

„unius martyris“, A. Stegenšek opisuje dve dragoceni stari umetnini in urednik proslavlja spomin sv. Viktorina povodom šestnajststoletnice njegove smrti. Skoro polovico zvezka zavzemajo članki iz praktičnega bogoslovja, iz pastirstva, liturgike, katehetike in ascetike. Oddelki: Cerkveni letopis — Misijonski obzornik — Slovstvo — imajo prav bogato vsebino in so jako skrbno urejeni. „Voditelj“ pač zasluži, da ga naroče vsi slovenski duhovniki.

2. *Družinski prijatelj*, poučno-zabavni list s podobami za slovenske družine. Izhaja v Trstu (dvakrat mesečno); izdaja ga g. Jakob Ukmar. — „Družinski prijatelj“ bo zagovarjal, kakor piše v vabilu, to, kar je slovenskim družinam najdražje: vero in narodnost. Oziral se bo v prvi vrsti na tržaške in primorske razmere sploh, ne da bi pri tem pozabil naših bratov po drugih slovenskih deželah. Listu, ki deluje po geslu: „Krepka narodna borba na zdravi verski podlagi naj privede Slovence do zmage“, želimo obilo prijateljev in naročnikov in ga priporočamo posebno bralnim in izobraževalnim društvom. Cena mu je za vse leto 3 K in se naroča pri upravništvu v Trstu, ulica Vincenzo Bellini, 2, IV. nadstropje.

3. *Detinsko bogosnanje*. Katekizem za prvence. Za uporabo katehetom in učiteljicam otroških vrtecev. Sestavil Ant. Kovarčič, kapelan. V Mariboru, 1903. V lastni založbi. Tiskala tiskarna sv. Cirila. Cena s poštno vred 1 K. Dobiva se pri založniku na Slivnici pri Celju. — Po knjigah: F. Bobelka, Religions-Unterricht für das erste Schuljahr (glej Duh. Pastir, l. 1901, str. 56) in: E. Gürtler, Vollständige Katechesen für das erste Schuljahr in drugih virih, kakor tudi po večletni lastni skušnji je sestavil pisatelj kateheze za prvence, a nam ni podal obširno osnovanih katehez, ampak le nekako ogrodje primernih katehez za prvo šolsko leto in zlasti one stavke, katere si morajo otroci zapomniti. Tako je nastal pisatelju res nekaj nov mali katekizem, ki bo katehetom pomagal, da bodo isto stvarno vedno z istimi besedami govorili mladini. Treba bi pa bilo, da bi se pisatelj tesneje oklepal besedila od vseh avstrijskih škofov potrjenega katekizma.

B.

Die liturgischen Verrichtungen des Celebranten. (= Handbuch der priesterlichen Liturgie nach dem römischen Ritus. 4. Buch.) Von Christian Kunz, Präfekt am bischöflichen Klerikalseminar zu Regensburg. Regensburg, Rom, New York und Cincinnati. Druck und Verlag von Fr. Pustet. 1904. Str. 352. Cena broširani knjigi K 3'24, vezani K 4'20

O drugih dveh knjigah (2. in 3.) tega dela smo že govorili v „Duhovnem Pastirju“. Kar smo tedaj pohvalno omenili, isto moramo reči tudi o novi knjigi. Vsi obredi, ki jih ima duhovnik izvrševati, so natanko in pregledno popisani; pridejane slike mnogo pomagajo, da besedilo laglje umejemo in si ga hitreje zapomnimo. Knjiga ima štiri dele: v prvem pisatelj podrobno govori o obredih sv. maše; drugega je naslovil: „liturgična božja služba“ in povzel pod tem poglavjem slovesne večernice in jutranjice, razne vrste procesij in cerkvene pobožnosti; v tretjem popisuje obrede pri zakramentih in zakramentalih, in v četrtem razlaga posebne obrede „cerkvenega leta“ (obrede na Svečnico, pepelnico sredo, cvetno nedeljo itd.). Povsod navaja pisatelj naj-novejše cerkvene določbe in podpira svoj nauk z najnovejšimi rubricisti. V onih stvareh, ki jih Cerkev še ni določila, tudi pisatelj nikomur ne vsiljuje svojih misli, ampak daje vsakemu popolno svobodo, da stori, kakor se mu zdi bolj prav. Kratke pripomnje o simboličnem pomenu sv. obredov dobro služijo v globlje umevanje svetosti in lepote božje službe. Posebno hvale vredno pa je, da je pisatelj v četrtem delu, v „cerkvenem letu“ na kratko popisal, kako se vrše obredi tam, kjer je mašnik sam brez levitov; s tem je pisatelj ustregel mnogim gospodom, ki so sami pri cerkvi, pa žele, da bi bilo vse lepo in dostojno in kolikor moči natanko po rubrikah... Bodi zato knjiga vsem mašnikom topla priporočena!

Dr. F. U.